

ΜΕΝΑΚΙΟ ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΕΛΛΗΝΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΣΥΝΕΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΈΤΟΣ 1978

ΤΙΜΗΜΑ ΘΥΓΗΛΑΣ ΟΔΟΓΙΑΣ
ΕΚΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΗΛΙΑ ΤΟ 1978

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΤΟΞ

A. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

I. Έργαστήριο Μυκητολογίας

1. Δρ" Αννα Χιτζανίδου -Μανουηλίδου:	Προϊσταμένη
2. "Ηβη Κουγέα:	Επιμελητής
3. Δρ' Ελευθέριος Τζάμος:	Επιμελητής
4. 'Αθανάσιος Παππᾶς:	Βοηθός
5. 'Ιωάννα Θεοχάρη - 'Αθανασίου:	Δρομούριος Βοηθός
6. Κωνσταντίνος Παπαθανασίου:	Παρασκευαστής

II. Έργαστήριο Βακτηριολογίας

1. 'Υψηγ. Χρήστος Παναγδπουλος:	Προϊστάμενος
2. Δρ Πέτρος Ψαλλίδας:	Επιμελητής
3. 'Αθανάσιος 'Αλιβιζάτος:	Βοηθός
4. 'Ιωάννης Μουστάκας :	Παρασκευαστής

III. Έργαστήριο Ιολογίας

1. Δρ Παναγιώτα Κυριακοπούλου:	Προϊσταμένη
2. Φρεινερίκος Μπέμη:	Βοηθός
3. Δρ Βασιλεία Πλαστήρα:	Είδική Γεωπόνος
4. Σοφία Ζάννου:	Είδικη Έργατρια

IV. Έργαστήριο Μή Παρασιτικῶν Ασθενειῶν

1. Δρ Κωνσταντίνος Χολέβας:	Προϊστάμενος
2. Στέργιος Τσέγκος:	Παρασκευαστής
3. Ματούλα Μπαμπλένη:	Παρασκευαστρια
4. Είρηνη Μουστάκα	"

V. Παρασκευαστήριο

1. 'Ελισάβετ Τσόπελα:	Είδικη Έργατρια
2. Γαρυφαλλιά Τσιπάκη	" "

VI. Θερμοκήπιο

1. Βάνιος Τσουπρᾶς: Κηπουρός Θερμοκηπίου' Ιολογίας
2. Γεώργιος' Αρβανιτάκης: " "

VII. Επίσης άπασχολήθηκαν σέ είδινα προγράμματα οι έξι:

1. Εριέττα Κορνάρου, Γεωπόνος : Πρόγραμμα 'Αδρομυνώσεων βάμβακος
2. Καλομοίρα" Ελενα, Γεωπόνος: Πρόγραμμα άπολυμαντικῶν βαμβακοσπόρων
3. Εύαγγελος Βλαχόπουλος, Γεωπόνος: Πρόγραμμα σήψεων 'Εσπεριδοειδῶν

Μεταβολές τοῦ Προσωπικοῦ

'Ο κ. Φρειδερίκος Μπέιμ δλοκλήρωσε τίς μεταπτυχιακές σπουδές του στή Σκωτία στήν' Ιολογία, πήρε τό Διδακτορικό Δίπλωμα (P.H.D) καὶ ἐπέστρεψε ἀπό τὸν 'Οικόπεδον ήσανονικὰ στὸν Ιόρυμα.

'Επίσης δὲ κ. Λεωνίδης δλοκλήρωσε τίς μεταπτυχιακές σπουδές του στή Καταπολέμηση μυητολογικῶν ἀσθενειῶν καὶ ἀναμένεται ἀπό τίς ἀρκές τοῦ ἔτους νῦν ἀναλάβει ύπηρεσία στὸν Ιόρυμα.

'Η καὶ 'Ιωάννα Θεοχάρη-'Δημητρίου, συνέχισε για 20 χρόνο τίς μεταπτυχιακές σπουδές της στὸν Πανεπιστήμιο τοῦ Παρισιοῦ σέ θέματα παθογνονών μυητήτων ἐδάφους.

'Ο κ. Αθανάσιος 'Αλιβεζάτος ἀνεκάρησε τό οεπτέμβριο για 'Αγγλία μὲν ύποτροφία Ι.Κ.Υ. για μεταπτυχιακές σπουδές στή Βακτηριολογία.

B. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

1) Ανέγερση Κτιρίου

'Από τίς Δημόσιες 'Επενδύσεις ἐγκρίθηκε πίστωση 350.000 δρχ. για τήν ἀνέγερση τῆς προεκτάσεως τοῦ αεντρικοῦ κτιρίου τῆς Θυτοπαθολογίας . "Υστερα ἀπ' αὐτό χρειάστηκε νῦν γίνουν ὥρισμένες συμπληρώσεις καὶ ἀναλύσεις στήν μελέτη τοῦ κτιρίου για θέματα κοστολογήσεως καὶ εὐελπιστοῦμε διτοι μέσα στόν ἐπόμενο χρόνο θα γίνεται διαγωνισμός για τήν ἀνάθεση τῆς ἐκτελέσεως τοῦ έργου. 'Η 'Υπηρεσία 'Εγγείων Βελτιώσεων τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας ἔχει διαληρώσει τὸν ἔλεγχο διληγούσης καὶ τήν προώθησε για τελική ἐγκρίση.

Λεπτομέρειες για τούς χώρους πού θά περιλαμβάνει ἡ νέα πτέρυγα καὶ τίς βασικές καὶ ἐπείγουσες ἀνάγκες πού θα ἐξυπηρετήσει αὐτή, ἔχουν ἀναφερθεῖ σε προηγούμενες ἐκθέσεις.

2. Θερμοκήπιο

Εύτυχῶς οἱ ἀρχαιεῖς δυνάμεις μέτα τῆς λειτουργίας τοῦ αλιματείστηκοῦ συγκροτήματος γιὰ τὸ διαμερίσμα τῆς Ιολογίας ἀντιμετωπίστηκαν καὶ τὸ μηχανηματικό ποδόνειρο τις ὅτιεν προτέρευτης υποθήκης. Δημιουργήθηκε δημοσία πρόβλημα θορύβου γιὰ τοὺς περισσούς καὶ γιαυτὸν ἔγινε εἰδικὴ μελέτη ἀπό τὸ μηχανικόν. Λασιαρη γιὰ τὴν ἡχητική μόνωση τοῦ συγκροτήματος. Δυστυχῶς μέχρι τῆς δέκανης μπόρεσε νᾶ ἐκτελεστεῖ τὸ ἔργο ἀπὸ τὴν ἔλλειψη ἀναδρούσας τοῦ την ματασκευὴ του.

Στὸν τίτλο χῶρο τῆς Ιολογίας ἔγκατασταθηκαν καὶ λειτουργοῦν ἀποδοτικά ὑγραντήρες ἀξέροις.

Οἱ αλιματισμὸι τοῦ πολούπου θερμοκήπιου παραμένει σοβαρδὲ περιοριστικὲς παράγων γιὰ τὴν πλήρη ἀξιοποίησή του. Πιὸ δὲ ὅτι καὶ δύσκολο εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς φύξεως κατὰ τοὺς αλοικατρινοὺς μῆνες, παρὰ τῆς θερμάνσεως τὸ χειμῶνα. Ἐφέντος τὸ ἔργαστήριο Βακτηριολογίας ἀναγκάστηκε νᾶ δημιουργήσει μέσα στὸ θερμοκήπιο ἕνα αλειστό χῶρο μέτα πλαστικοῦ φύλλο προκειμένου νᾶ ἐξασφαλίσει κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ χειμῶνα ἀρκετὴν ύψηλὴν θερμωτρασία γιὰ τὴν ἀνάπτυξη φυτῶν μέτρη χρησιμοποίηση τὴλευτικῆς θερμάστρας.

Ἐγίνε ἔγκατασταση ἀεροσυμπιεστοῦ γιὰ τὴν ἐξασφαλισὴ πεπιεσμένου ἀξέρα στὸ διάφυρα διαμερίσματα (ἀερισμὸς ὑδατῶν καλλιεργειῶν, φεκασμὸς φυτῶν, ἀσβεστωματοφορίας καὶ π.τ.).

3) Προμήθεια δργάνων καὶ συσκευῶν.

Μέσα στὸ κρόνο ἔγιναν οἱ ἐξῆς προμήθειες δργάνων γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν ἔργαστηρῶν.

- Δρο. θελαμοὺς ἀσηπτικοῦ γάρου γιὰ ἀπομονώσεις, μεταφορές μικροοργανισμῶν η.λ.π. (Μυητολογία, Ιολογία).
- Ομογενοποιητῆς φυτῶν ζετῶν (Μυητολογία)
- Συσκευὴ ἀποξηράνσεως μέτα φυξη (Βακτηριολογία).
- Τρία PH-μετρα ἀπὸ ἕνα γιὰ τὸ ἔργαστήρια Βακτηριολογίας, Ιολογίας καὶ Μή Παρασιτικῶν Ασθενειῶν.
- Υδρόλουτρο (Ιολογία)
- Πέντε Πυρομαγνητικοὶ ἀναδευτήρες (Ιολογία)
- Συσκευὴ προσπίπτοντος φθορισμοῦ καὶ ἐξόρυγκα φωτογραφήσεως (Βακτηριολογία)
- Πορόμετρο μετρήσεως διαπνοῆς φύλλων (Μή Παρασιτικῶν Ασθενειῶν).
- Αεροσυμπιεστής 100 λ. (θερμοκήπιο)
- Ἀπορροφητήρες ἀπὸ άνοξείδωτες κάλυψεις (Μή Παρασιτικῶν Ασθενειῶν).

Γ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1) Έρευνα

Τα αποτελέσματα των έρευνητικών έργασιων που έγιναν μέσα στό χρόνο δίδονται παρακάτω άπό τα άντιστοιχα έργαστηρια.

Έπειτα ότι σημειώσω τή προσήλωση στήν έργασία ναί τή σύμπνοια που χαρακτήριζε τή προσπάθεια διλού τού προσωπικού ναί που είχαν σάν συνέπεια τήν ινανοποιητική άποδοση άπό αρχε πλευρά διλων των έργαστηρών μέσα στό χρόνο.

Σε πολύ γενικές γραμμές θά μπορούσαν να διαφερθούν τα έξη σκετικά με το έργο που έπιτελέστηκε:

Στό τομέα των μυητολογικών άσθενειών πραγματοποιήθηκε σημαντική πρόδοση στή μελέτη τής έπιδημιολογίας ναί άντιμετωπίσεως σιβαρών άσθενειών διπως είναι οι προσβολές άπό PHYTOPHTORA ναί VERTICILLIUM ALBO- ATRUM, οι τήξεις τού βαμβακιού ναί οι σήψεις των πορτοκαλιών μετά τή συγκομιδή.

Στό τομέα των βακτηριολογικών άσθενειών συνεχίστηκε ή έρευνα πάνω σε βακτηριώσεις που διαπιστώθηκαν πρόσφατα στή χώρα μας (φασδια, τομάτα, φουντουκιά, άμυγδαλια). Συντελέστηκε σημαντική πρόδοση στήν έφαρμογή βιολογικής καταπολεμήσεως τού AGROBACTERIUM TUMEFACIENS ναί τή μελέτη τής παθογενειάς του. Έπισης μελετήθηκε ή παθογένεια φυτοπαθογνώμων βακτηρίων τού γένους PSEUDOMONAS.

Στό Τομέα των ιολογικών άσθενειών ή προσπάθεια συγκεντρώθηκε στήν έπισημανση διάγνωση ναί έπιδημιολογία νέων ιώσεων που παρατηρήθηκαν σε ναλλιεργούμενα φυτά (άγγινάρα, κολοκυνθιά ή.λ.π.). Πάρα πέρα ναλλοφτηκαν βασικές άναγκες σε έργαστηριανδρές έξοπλισμό ναί έγιναν οι άπαραίτητες προετοιμασίες για τήν έναρξη ιολογικής έργασίας στό Πρόγραμμα ιώσεων των Έσπεριδοις ιδών.

Τέλος άπό πλευράς Μή Ηαρασιρικών' Ασθενειών ή προσπάθεια συγκεντρώθηκε έφετος στήν αίτιολογία μιάς νέας σιβαρής άσθενειας των αυδωνιών με χαρακτηριστικά πικρής αηλίδωσης. Παράλληλα συνέχιστηκε ή έρευνα πάνω στή φυτοτοξική έπιδραση φθοριούχου ρυπάνσεως τής άτμοσφαίρας.

2) Τρέχουσα φυτοπαθολογική έργασία.

"Οπως ήδη ήταν στάθμη στήν έργαστηρια τού Εμπόριος έξετάστηκε μεγάλος άριθμος δειγμάτων άπό διάφορα μέρη τής Ελλάδας. Οι περιπτώσεις άσθενειών που έξετάστηκαν δίδονται σε παράρτημα στό τέλος τής Έκθεσης.

Συνολικός μέσα στο 1978 στη Ελλάς οι έξι γραπτές άπαντήσεις για διάφορες άσθετιστές.

1) Μυητολογικές	330
2) Βακτηριολογικές	38
3) Ιολογικές	85
4) Μή Παρασιτικές	301
<hr/>	
σύνολο	754

Έπιπλος άποδος τις γραπτές άπαντήσεις για ένα σημαντικό άριθμο δειγμάτων διθηκαν προφορικές δόηγιες στούς ένδιαιφερόμενους πού έπισημένη ήταν τα 'Έργαστηρια.

Πρέπει να σημειωθεί ότι τα δείγματα φυτών πού λαμβάνονται αντιπροσωπεύουν σοβαρές και συχνά δύσκολες περιπτώσεις και ή έξεταση τους άπασχολεί συχνά περισσότερα τούς ένδος έργαστηρια μέχρι τη τελική διάγνωση. Ή τελευταία, άναλογα με τη περίπτωση, βασίζεται σε μικροσκοπικές και άνατομικές έξετάσεις, άπομονώσεις παθογόνων μικροοργανισμών και ίσων και άνδρινη φυτικών ιστών.

Στη τρέχουσα φυτοπαθολογική έργαστηρια τῶν 'Έργαστηριων πρέπει να προστεθοῦν οι διάφορες γνωματεύσεις και πληροφορίες πού δίδονται σχεδόν ακαθημερινά σε ύπηρεσίες ή αισιοδοσίες, ή άνθεση έπιστημονικῶν δημιουργιών σε σεμινάρια και οι έπιστεψεις για έπιτρπτική έξεταση φυτοπαθολογικῶν προβλημάτων.

Δ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Κατά το 1978 έγινε προμήθεια σχετικά μεγάλου άριθμού φυτοπαθολογικῶν συγγραμμάτων. Ή προμήθεια αύτη ήδην φέτος έλλειψεις πού είχαν δημιουργηθεί από τη περιορισμένη είσαγωγή βιβλίων τα τελευταία χρόνια στη Βιβλιοθήκη.

Και έδω θα πρέπει να ύπογραμμιστεί ή συμβολή δλων τῶν 'Έπιστημόνων για την ένημέρωση και έμπλουτισμό τῆς Βιβλιοθήκης. Πρόκειται για μια πολύ σημαντική έργασία ή δποία θα πρέπει να έκτιμηθεί δχι μόνο σαν προϋπόθεση δημαλήσεων τουργίας τῶν έργαστηριων άλλα και σαν συντελεστής πού άξιοποιεῖ και έπεκτείνει τις ύπηρεσίες τῆς Βιβλιοθήκης τούς 'Ιδρυματος έκτος αύτού, με την έξυπηρέτηση πού προσφέρει σε άλλα έρευνητικά 'Ιδρυματα τῆς Ελλάς, έπιστημονες φοιτητές ήλπ.

Ε. ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Εἶναι προφανῆς ἡ ὀφέλεια πού προιύπτει για τό προσωπικό
καὶ τό "Ιδρυμα γενινώτερα ἀπό τή διοργάνωση διαλέξεων ἐλλήνων καὶ
ζένων είδινῶν. "Ἐτσι φέτος δόθηκε ἡ εύκαιρία νὰ γίνουν οἱ ἑξῆς
τρεῖς διαλέξεις μὲν φυτοπαθολογικό περιεχόμενο:

1) "Προβλήματα καὶ προοπτικές στή φυτοπαθολογία"
(PROF. R.K.S. WOOD, IMPERIAL COLLEGE OF SCIENCE AND TECHNOLOGY)

2) "Βερτισιλίωση τῆς ἐλιᾶς καὶ ἄλλων φυτῶν"
(PROF. S. WILHELM, BERKELEY, Καλιφόρνια).

3) "Η καλλιέργεια ίστων IN VITRO καὶ ἡ ἐφαρμογή τῆς στή παραγωγή^{τόν}
ἄνοσου φυτικοῦ υλικοῦ".

ΣΤ. ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

"Ιδιαίτερα ἐπισημαίνεται οὕτως ἡ συμμετοχή πού ἔγασφάλισε τό^{το}
"Ιδρυμα στό 3ο Διεθνές Φυτοπαθολογικό Συνέδριο μὲ τήν ἀποστολή^{τήν}
6 ἐπιστημόνων τοῦ Εμήματος.^{τήν} Αναμφισβήτητα ἡ συμμετοχή αὐτή ύπηρξε
ἐποικοδομητική για τήν ἔργασία τῶν ἐπιστημόνων καὶ τήν προβολή^{τήν}
τοῦ 'Ιδρυματος.

Ζ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

'Οπωσδήποτε ἡ ἔντονη καὶ ποικίλη ἀπασχόληση τῶν ἐπιστημόνων
μὲ πολλὰ θέματα περιορίζουν σημαντικά τή συγγραφική τους δράση.
Παρ' ὅλες δύναμες τίς υπάρχουσες δυσκολίες καταβάλλεται ηδίθε δυνατή^{τή}
προσπάθεια πρός τή ακτεύθυνση αὐτή. "Ἐτσι θα πρέπει νὰ θεωρηθεῖ
ινανοποιητικός δ ἀριθμός τῶν 14 δημοσιευμάτων πού πραγματοποιήθη-
καν τό χρόνο αὐτό ἀπό τό ἐπιστημονικό προσωπικό τοῦ 'Ιδρυματος καὶ
παύσι. Οτόδυνοι σημαντικοί του σχεδόν ἀναφέρεται σέ ἀποτελέσματα τα:
τής ἔρευνητικῆς δραστηριότητας τῶν ἐπιστημόνων τοῦ Εμήματος.
Οι τίτλοι τῶν δημοσιευμάτων διέδονται ἀπό τέλι μέρους ἔργαστρα.

I. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΥΚΗΤΟΛΟΓΙΑΣ

α) Ταυτικός έπιστημονικός προσωπικός

1. "Αννα Μανουηλίδου-Χιτζανίδου: Προϊσταμένη

2. "Ηβη Κουγέα: 'Επιμελητής

3. 'Ε. Τζάμος: "

4. 'Α. Παππάς: Βοηθός

5. 'Ιωάννα Θεοχάρη-'Αθανασίου: Δρομούς Βοηθός

β) Έπιστημονικός προσωπικός είδησην προγραμμάτων:

1. 'Εριεττα Κορνάρου: Πρόγραμμα διδασκαλίας βάσιμων

2. Καλομοίρα Έλενα-Νταβατζή: Πρόγραμμα τήξεων φυτών βάσιμων

3. Ε.Βλαχόπουλος: Πρόγραμμα σήφεων 'Εσπεριδοειδῶν (1.1.-31.3.78)

4. Δ.Λάσκαρης: " " " " (1.11-31.12.78)

A. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Ηελέτη τής αντοχής είδησην πυρηνομάρκησην σε προσβολές του λαιμού από PHYTOPHTHORA spp (Πρόγραμμα ΝΦΙ ΚΑ ΦΠΗΥ-004)

· Υπεύθυνος έρευνης: "Ηβη Κουγέα

Συνεργασία: Δ.Στυλιανίδης, 'Ινστιτούτο Δενδροκομίας Ναούσης

· Εφέτος δέν έγιναν τεχνητές μολύνσεις διετι τα δενδρύλλια ήσαν πολύ μικρά και υπήρχε οινόδυνος να σπαταληθεῖ πολύτιμο πολλαπλασιαστικό ύλινος. Οτι μολύνσεις θα γίνουν τόν φεβρουάριο του 1979.

2. "Ερευνα στή σχέση διαφόρων δυναμικού μολύσματος και άντελεσματικότητας προστατευτικών μυητοκτόνων βαμβακιοσπόρου.

· Υπεύθυνος έρευνης: "Ηβη Κουγέα

Συνεργασία: Καλομοίρα Νταβατζή-Έλενα

Συνεχίστηκε ή αξιολόγηση διαφόρων προστατευτικών έναντι των τήξεων του βάσιμων, μυητοκτόνων μέ την μέθοδο του αύξανόμενου έπιπερόου μολύσματος διώσεις ήδη περιγραφεῖ. Η δοκιμή έγινε μέ μικτό μόλυσμα των μυητών RHIZOSTOMIA SOLANI και PYTHIUM ULiginum (1:1 σε βάρος μολύσματος). Ήγιναν 16 έπαναλήψεις μέ 5 σπόρους δηλ. 80 σπόρους αντικείμενο. Στους πίνακες I και II πού άκολουθούν δίνονται τα φάρμακα και οι δόσεις που χρησιμοποιούνται και ή αξιολόγηση των διαφόρων φαρμάκων άντελοικα.

Πίνακας I

Μυητοκτόνα	Δρσεις εἰς γρ./100 χλ.στόρου
DEMONSAN -C(CHLORONEB 40%-CAPTAN 22.5%) W.P.	624
+ DEXON (CHLORONEB 65%+DEXON 50%) W.P.	360 + 262,5
DACONIL 75% W.P. + DEKON 50% W.P.	100 + 122
KATHON 70% S.P.	180
+ DITHANE S 60% W.P.	180 + 400
PCNB + 75% W.P.+ DEXON 50% W.P.	250 + 262,5
TERRACOAT L-21 LIQUID	1000 cc
VITAVAX 75% W.P. + DEXON 50% W.P.	250 + 262,5

Πίνακας II

Έπει τοῦς έκατον (%) ἐπιβίωση βιαμβαιοφύτων ἀπό σπόρους "ἀπολυμα-σμένους" μέ διεργορά μυητοκτόνα σέ διεργορά ἐπίπεδα μολύσματος, μικτομόλυσμα R.SOLANI+ P.ULTIMUM .

Μυητοκτόνα	0	0,08	0,75	6.25	12.5
Μάρτυρας	100 αβγ ^{12,3}	54 β	0 ε	0 δ	0 δ
TERRACOAT-L 21	119 α	110 α	103 α	103 α	59 α
DEMONSAN-C	108 αβ	102 α	92 αβ	61 β	25 βγ
KATHON+DITHANE	97 αβγ	58 β	7 δε	14 γδ	2 δ
PCNB+DEXON	108 αβ	61 β	64 γ	61 β	41 αβ
DEMONSAN + DEXON	80 γ	83 αβ	69 βγ	78 β	53 α
VITAVAX+DEXON	98 αβγ	93 α	75 βγ	31 γ	10 γδ
DACONIL+DEXON	117 α	81 αβ	25 δ	20 γδ	15 γδ
KATHON	88 βγ	56 β	10 δε	3 δ	0 δ

- Σεν 100 περιθηκε διάριθμος τῶν φυτῶν ποὺ ἐπέζησε στό μάρτυρα (ἀνα-πολύσματος σπόρος σέ δχι μολύσμενο ἔδαφος) στή περίπτωση αύτή 59.
- Στατιστική ἐπεξεργασία ἔγινε μέ τή μέθοδο DUNCAN, στό ἐπίπεδο σημαντικότητας 0,05, μεταξύ τῶν φαρμάκων στό αύτο ἐπίπεδο μολύσματος. Αριθμοί ποὺ ἔχουν κοινά γράμματα δέν ἔχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές.
- Ἐπιβεβαίωση -50% ἔχει υπογραμμιστεῖ.

"Ἔγινε ἐπίσης μια σειρά διεργορά μυητοκτόνων ἐναντίον τοῦ T.BASICOLA ή δύοια ἀπέτυχα. .

3. Μελέτη για τη δυνατότητα προστασίας του βαμβακοσπόρου από τις τήξεις μέση προστατευτικά φάρμακα έκτός από ύδραργυρούχα. Προσδιορισμός παθογόνου ένδιφους (Πρόγραμμα Υ.Π. ΙΕΠ-72 077/1/1).

Υπεύθυνος έρευνης: "Ηβη Κουγέα

Συνεργασία: Καλομοίρα Νταβατζή - Ελένα

Οι πειραματικοί άγροι που άνατεθηκαν τό 1978 στό Η.Φ.Ι. ήσαν:

Πρεβέζης, Λεσινίου, Άλιστρου, Καλαμάτας. Η συμβολή του Ιδρύματος μας διπλας και στό παρελθόν συνίστατο στή δειγματοληφία φυταρίων και προσδιορισμό τῶν παθογόνων τῶν τήξεων. Τα άποτελέσματα τῶν έργασιών αυτῶν άναφέρονται στό 2269/27-6-78 έγγραφο μας πρός τό Ινστιτούτο Βάμβακος Σίνδου. Προσθέτω δτι τα δεδομένα του πειραματισμού τής πενταετίας 1973-1977 έχουν ήδη συγκεντρωθεῖ από τήν διάδικτη έρευνης που λαβαίνει μέρος (Ε.Μαλούτα, Ι.Β., Δ.Ηπίρης Ι.Π.Φ.Β., Θ.Φωτιάδου Ι.Π.Φ.Θ., Ν.Γαλανδούλος Ο.Β., και Η.Κουγέα Μ.Φ.Ι.) και θα άποτελέσουν άντικείμενο δημοσιεύσεως.

4. Μελέτη επί τής άντοχής υποκειμένων έσπεριδοειδῶν σε προσβολή του λαυρού και τῶν ριζῶν από PHYTOPHTHORA spp.

Έρευνηταί: "Ηβη Κουγέα," Αννα Μανουηλίδου - Χιτζανίδου

Συνεργασία: Δενδροκομικός Σταθμός Πύρου

Έγιαταστάθησαν 2 πειραματικοί άγροι, σε άπολυμασμένο με βρωμιούχο μεθύλιο έδαφος και σε μή άπολυμασμένο. Ήολύνσεις δέν έγιναν τή φετινή περίοδο λόγω τής μικρής άναπτυξης τῶν δενδρυλλίων.

5. Σήψεις πορτοκαλιών μέτρα τήν συγκομιδή

Υπεύθυνος έρευνης: "Αννα Μανουηλίδου-Χιτζανίδου

Συνεργασία: Ε.Βλαχδούλος, Δ.Λάσκαρης

I. Μελέτη σήψεων πού διφεύλονται σε μύκητες του γένους PHYTOPHTHORA.

α) Συνεχίστηκε δ προσδιορισμός τῶν είδῶν που προκαλοῦν αύτές τις σήψεις στήν Ελλάδα. "Εγιναν άπομονώσεις, κατά τον μήνας Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο, Οκτώβριο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο από προσβεβλημένους καρπούς στήν Αργολίδα και Αχαΐα. Τον Ιανουάριο άπομονώθηκε δ PH. SYRINGAE, τον Φεβρουάριο και Μάρτιο οι PH. SYRINGAE και PH. HIBERNALIS τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο οι PH. CITROPHTHORA και PH. PARASITICA και τον Δεκέμβριο και ιπάλι οι PH. SYRINGAE. Η ηατανομή αύτή τῶν είδῶν μέσα στή περίοδο συγκομιδῆς παρατηρήθηκε και τά προηγούμενα χρόνια θα πρέπει να άποδοθεῖ στίς άπαιτήσεις θερμοκρασίας του καθε είδους : τό φθινόπωρο δταν οι θερμοκρασίες είναι άκρη υψηλές έπικρατοῦν οι PH. CITROPHTHORA και PH. PARASITICA ένω τόν

χειμώνα τά φυχρόφιλα είδη PH.SYRINGAE και PH. HIBERNALIS.

β) Άναζητήθηκαν ύπο δύλεγμένες συνθήκες θερμοκρασίας στο έργαστήριο
ή διάρκεια του χρόνου έπωσεως τῶν διαφόρων είδων. Τόν βραχύτερο
χρόνο έπωσεως έχει δ PH.CITROPHTHORA. Οι PH.SYRINGAE και PH. PA-
RASITICA έχουν χρόνο έπωσεως δρκετῶν ήμερών ίδιως δέ στίς θερμοκρα-
σίες πού &πέκουν άπό το βέλτιστο τῆς άναπτυξεώς τους.

Για τόν PH.CITROPHTHORA μελετήθηκε ή έπιδραση πού έχει δ
άριθμος τῶν μολυσμάτων (ζωοσπόρια) στόν χρόνο έπωσεως. Διαπιστώθη-
κε ότι δ χρόνος έπωσεως δέν έπιρεστει πολύ άντιθέτως δ αριθμός
τῶν μολυσμάτων έχει μεγάλη έπιδραση στήν έπιτυχία τῶν μολύσεων.
γ) Δοιιιμάστηκε στό έργαστήριο ή μέθιδος απολυμάνσεως τῶν αρπῶν
μέν γρή θερμότητα, πού έχει έφαρμοσθεῖ μέν αποια στήν έπιτυχία στήν
Καλιφρόνια. Πορτοκάλια μολύνθηκαν τεχνητά μέν τούς μύητες PH.
PARASITICA, PH. CITROPHTHORA και PH.SYRINGAE και τοποθετήθηκαν σέ
διάφορες θερμοκρασίες. Σέ διάφορα χρονικά διαστήματα και πρίν
έμφαντο συμπτώματα οι αρποί έμβαπτιστήκαν έπιν 3'σεν νερό θερμο-
κρασίας 48° . Η έπιτυχία τῆς μεθόδου έξαρται άπό το είδος τού
παθογόνου και τήν θερμοκρασία τῶν αρπῶν. Στόν PH.CITROPHTHORA πού
άναπτυσσεται γρήγορα ή μέθιδος δέν ήταν άποτελεσματική γιατί ή
ύψηλή θερμοκρασία δέν μπορεῖ να φθάσει στό βάθος πού έχει προχωρή-
σει το μυηλίο. Άντιθέτως στόν PH.SYRINGAE πού είναι μύης μέ
βραδεία άναπτυξη ή έξελιξη τῆς άσθένειας μπορεῖ να σταματήσει άν
ή έπεμβαση γίνει σέ σύντομο χρονικό διάστημα μετά τή μόλυνση.
δ) Καρποί τεχνητά μολυσμένοι μέ τούς μύητες PH.CITROPHTHORA και
PH. PARASITICA τοποθετήθηκαν σέ θάλαμο άποπρασινισμοῦ 1,2 και 3
ήμερες μετά τήν μόλυνση και πρίν παρουσιάσουν τά συμπτώματα τῆς
άσθένειας για να έρευνηθεῖ άν ή σήφη έξελισσεται στίς συνθήκες
τῶν θαλάμων (θερμοκρασία $26-30^{\circ}\text{C}$, σκετική ύγρασία 90%) πράγμα πού
θα έπειτε τήν άπομάκρυνση τῶν άρρωστων αρπῶν κατά τήν διαλογή.
Τά άποτελέσματα ήσαν πολύ ένθαρρυντικά για τόν PH.CITROPHTHORA
πού είναι μύητας ταχείας άναπτυξεως και στίς περισσότερες περιπτώ-
σεις έξελιχτηκαν μέσα στούς θαλάμους.

· Ο PH.PARASITICA πού έχει βραδύτερη άναπτυξη στίς περισσότερες
περιπτώσεις δέν προφτάνει να έξελιχτεί κατά τόν άποκρασινισμό.

ε) Τὸν Μοέμβριο τοῦ 1978. ἔγιαταστάθηκε στὴν Πυργέλλα "Αργους πειραματικός προλήφεως τῆς δισένειας στὸν ἄγρο, σὲ 48 δένδρα πορτοκαλιῶν. Δοκιμάστηκαν συγγειτικὰ τὰ φάρμακα δέξυχλωριοῦχος χαλκός, CAPTAN καὶ τὸ νέο διασυστηματικὸ RIDONIL τὸ ὅποῖο εἶναι εἰδικὸ για φυκομύκητες. Καὶ τὰ τρία φάρμακα ἔδωσαν στὸ χωράφι οὐτω ἀπὸ φυσικές μολύνσεις ἔξαιρεται ἀποτελέσματα τρεῖς ἐβδομάδες μετὰ τὸν φεκασμό. Για νὰ διαπιστωθεῖ ἐπὶ πόσῳ χρόνῳ διατηροῦντα φάρμακα τὴν ἀποτελεσματικότητά τους ἀνὰ 15ήμερα χρονικὰ διαστήματα γινόντουσαν στὸ ἔργαστήριο μολύνσεις σὲ δειγματα πορτοκαλιῶν ἀπὸ τὰ φεκασμένα δένδρα καὶ τοὺς μάρτυρες. 'Ο δέξυχλωριοῦχος χαλκός ηρατησε τὴν ἀποτελεσματικότητά του 2 μῆνες μετὰ τὸν φεκασμό, ἐνῷ ή ἀποτελεσματικότητα τῶν CAPTAN καὶ RIDONIL μειώθηκε ἀριετό.

II. Μελέτη σήφεων ποὺ δέφειλονται σὲ μύκητες τοῦ γένους PENICILLIUM.

α) Ἐγιαταστάθηκε στὸ Δρέπανο Ναυπλίου πείραμα οαταπολεμήσεως μὲ διασυστηματικὰ μυητοκαρδνα πρὸς ἀπό τὴν συγκομιδή. Τὸ πείραμα ἔγινε σὲ/διερφορες δόσεις τὸ φάρμακο IMAZALIL, σὲ σύγκριση μὲ τὸ BENOMYL. Τὸ IMAZALIL δυστυχῶς, δέν ἔδωσε λιακοποιητικὰ ἀποτελέσματα. 'Αντιθέτως τὸ BENOMYL ἔδωσε ἔξαιρεται ἀποτελέσματα. Η χρήση διμοὺς τοῦ φαρμάκου αύτοῦ στὸ χωράφι δέν συνιστᾶται γιατὶ μποροῦν εὔκολα νὰ ἀναπτυχθοῦν φυλές ἀνθεκτικές σ' αὐτό. Τὸ IMAZALIL ποὺ θὰ ἀποτελοῦσε μιᾶς ἐναλλακτικῆς λύσης δυστυχῶς δέν φάνηκε οατάλληλο νὰ τὸ ἀντικαταστήσει.

β) "Εγιναν ἔπως οὐθε χρόνο δειγματοληφίες στὰ συστεναστήρια για τὴν ἔγκαιρη διαπίστωση φυλῶν τῶν μυκήτων ἀνθεκτιῶν στὰ φάρμακα ποὺ χρησιμοποιοῦνται για τὴν οαταπολέμησή τους. Μέχρι στιγμῆς δέν ἔχουν διαπιστωθεῖ ἀνθεκτικές φυλές.

6. Βιολογία οαί οαταπολέμηση τοῦ μύκητος GYENOSPORIANGIUM FUSCUM στὴν περιοχή Αττικῆς

'Ερευνητής: 'Α. Μανουηλίδου - Χιτζανίδου

Τὸ πρόγραμμα δέν ἔκτελέστηκε λόγω ἀλλων ἀπασχολήσεων τῆν ἐποχὴ πού θὰ ἔπρεπε νὰ γίνουν.

7. Μελέτη τῆς δισένειας ποὺ προικαλεῖ δι μύκητας EUTIPIA ARGENTACAE στὸ ἀμπέλο οαί στὴ βερικοκιά.

'Ερευνηταί: "Ηβη Κουγέα, "Αγνα Μανουηλίδου-Χιτζανίδου.

α. Αμπέλι: Συνεχίστηκε για τρίτη χρονιά ή καταγραφή της έπεντασης της άρρωστιας σε φυσικά μολυσμένο αμπελώνα της Βραυρώνας. Ή άριθμος τῶν πρέμνων ήταν 1205. Τα ἀποτελέσματα τῶν παρατηρήσεων αὐτῶν συνοψίζονται ως εξής:

Έτος	Ποσοστό % προσβεβλημένων πρέμνων
1976	3,9
1977	9,46
1978	13,69

Τέ ποσοστό της αύξησεως τῶν προσβεβλημένων πρέμνων ήταν έτος ήταν σταθερό ήταν αυματινόταν ἀπό 4-5%. Λύτο δείχνει ότι τα μολύσματα έρχοντουσαν ἀπ' έξω ἀπό μία σταθερή πηγή ήταν όχι ἀπό άναμολύνσεις μέσα στὸν ίδιο τὸν αμπελώνα. Αύτο συμφωνεῖ ήταν μέ το δείν βρέθηκαν η αρποφορίες τοῦ μύητα στα μολύσματα πρέμνων. Εἶναι άλλωστε γνωστό ότι τὰ περιθήια τοῦ E. ARMENTIACAE ἀπαιτοῦν ώρισμένες συνθῆκες για τὸ σχηματισμὸν τους ήταν ότι τὰ σπόρια τους μποροῦν να μεταφερθοῦν σὲ μεγάλες ἀποστάσεις ἀπό τὸν ἀέρα.

β. Βερικοκιά: Τό 1977 εἶχαν γίνει τεχνητές μολύνσεις με ἀπομονώσεις τοῦ μύητα ἀπό διαφορούς ξενιστές τὸν στήν ποικιλία βερικοκιάς "Υπερπρώνυμο Πύρινθας" ήσο ήταν σὲ λεμονιά "Μαγλινή". Ολες οι μολύνσεις ήταν θετικές στή βερικοκιά ήταν ἀρνητικές στή λεμονιά. Για φέτος εἶχε προγραμματισθεῖ να γίνουν μολύνσεις σὲ περισσότερες ποικιλίες βερικοκιάς για να διαπιστωθοῦν τυχόν διαφορές στήν εὗπαθεια. Δυστυχώς λόγω ένσχερειῶν στή προμήθεια δενδρυλλίων ήταν ἀποτυχίες στή φύτευση, μολύνσεις ἔγιναν μόνο σὲ βερικοκιά "Μπεμπένου" ήταν πάλι σὲ λεμονιά "Μαγλινή". Στίς ἀπομονώσεις τοῦ E. ARMENTIACAE πού χρησιμοποιήθηκαν τήν περασμένη χρονιά για τίς τεχνητές μολύνσεις προσετέθη ήταν μία γέα ἀπό ἀμυγδαλιά. Καί πάλι δλες οι μολύνσεις στή λεμονιά ήταν ἀρνητικές. Στή βερικοκιά "Μπεμπένου", δικας φαίνεται μέχρι σήμερα, θετικές ήταν οι μολύνσεις μόνο με τίς ἀπομονώσεις ἀπό λεμονιά (πού ήταν πέρισση ἔδειξε μεγάλη μολύσματικότητα στή βερικοκιά) ήταν ἀμυγδαλιά.

γ. Ηέοι ξενισταί διεθνῶς: Έπτάς ἀπό τή λεμονιά πού εἶχε βρεθεῖ στή Πεταλοῦ Κορινθίας παρατηρήθηκαν σοβαρές προσβολές ἀπό τὸν E. ARMENTIACAE σὲ δενδροκομεῖα ἀμυγδαλιάς στή Λάρισα. Έπισης ὁ μύητας αὐτὸς ἀπομονώθηκε ήταν ἀπό δένδρο ἀχλαδιᾶς στό Καμάρι Κορινθίας. Η σημασία τοῦ E. ARMENTIACAE για τήν ἀχλαδιά δημοσίευση ήταν για τή λεμονιά δέν μπορεῖ να προβλεφθεῖ.

8. Μελέτη τῆς παθογένειας διατρόχων ἀπομονώσεων τῶν μυκήτων
VERTICILLIUM ALBO-ATRUM ναὶ MUSARIUM OXYSPORUM F.SP.
LYCOPERSICI σὲ ἀνθεκτικές καὶ εύαισθητές ποιητικές τομάτας
(K.A.B.).

‘Υπεύθυνος ἔρευνητής: ’Ελ. Τζέμος

‘Η ἔργασία αὐτή περατώθηκε τό 1978 ὡς πρός τό σημεῖος τῆς μελέτης τῆς παθογένειας ἀπομονώσεων τῶν μυκήτων, V.ALBO-ATRUM ναὶ V.DAHLIAE. Περιστασιακά θα δοκιμαστοῦν ἀπομονώσεις πού θα αριθμοῦν ποπτες ύφηλῆς παθογένειας.

Τα βασικά συμπερδίσματα ἀπό τήν παραπόνω μελέτη μποροῦν να συνοψισθοῦν ὡς ἓξης:

α) ’Εξετάση 300 ναὶ πᾶνω ἀπομονώσεων ἀπό 25 διαφορετικούς ζενιστές ἔδειξε πώς ἡ φυλή πού ἐπικρατεῖ στή χώρας μας εἶναι ἡ φυλή 1. ‘Η φυλή αὐτή παραλλάσει ὡς πρός τή παθογένεια της στίς εύαισθητές ποιητικές τομάτας (EARLY PAK, PRECOCK, S 58 F, LISSA η.λ.π.) ναὶ μπορεῖ να προναλέσει ἡπια, ἐνδιαμεσα ἢ ἔντονα συμπτώματα ἀσθένειας (μαράνσεις, χλωρώσεις φύλλων ἢ φυτῶν).

β) ’Η φυλή 1 δέν προσβάλλει τίς ἀνθεκτικές στή βερτισιλλίωση ποιητικές (AZOO, FANTASTIC, ACE 55 VF, PEARSON VF η.λ.π.). Οι ποιητικές αὐτές ἔχουν τό γόνο ΒΕ πού τίς καθιστᾶ σχεδόν ἔνοσες στή φυλή 1.

”Ἐτοι ἡ ἐπέκταση τῆς καλλιεργείας τους θα πρέπει να συσταθεῖ στούς παραγωγούς.

γ) Σχετικά με τίς παραλλαγές στήν παθογένεια τῆς φυλῆς 1 διαπιστώθηκε δτι ἀπομονώσεις ἀπό φυτά βαμπακιοῦ δέν προσβάλλουν τήν τομάτα ἀνεξάρτητα ἀπό τήν περιοχή προελεύσεως φυτῶν. ’Εξαίρεση ἡταν μια ἀπομόνωση ἀπό τήν Ηλεία. Οι ἀπομονώσεις ἀπό ἐλαΐδεινδρα εἶναι ίδιαίτερα παθογόνεις δταν προέρχονται ἀπό περιοχές πού καλλιεργοῦνται κηπευτικά εἶναι ἡπιεις ἢ μή παθογόνεις δταν προέρχονται ἀπό περιοχές πού συνιστοῦν μονοκαλλιέργεια (’Ιτέα”Αμφισσα) ἢ συγκαλλιεργοῦνται με βαμβάκι (Βοιωτία). ’Η ίδια διαπίστωση ισχύει για ἀπομονώσεις ἀπό φυτά τῆς οἰκογένειας ROSACEAE (’Άμυγδαλιές, βερικοκιές, φράουλες, τριανταφυλλιές, ροδακινιές) καὶ για τή φιστικιά Αίγινης. ’Απομονώσεις ἀπό ἀσθενή φυτά πού ἀνήκουν στήν οἰκογένεια τῶν COMPOSITAE (ἀγγυνάρες, ζερμπέρες, δαλιές, καλέντουλες ἡταν ἡπιεις ἢ μή παθογόνεις. Τέλος ἀπομονώσεις ἀπό φυτά τῆς οἰκογένειας τῶν SOLANACEAE (τομάτες, πιπεριές, μελιτζάνες, πατάτες) ἡταν δλες ἀπό ἡπιεις μέχρι πολὺ παθογόνεις.

δ) Μία ἀπομόνωση πού εἶχε τήν ίνανδτητα να μολύνει καὶ ἀνθεκτικές ποικιλίες τομάτας ἀπομονώθηκε ἀπό προσβεβλημένα φύτρο μελιτζάνας. Ή ἀπομόνωση αὐτή πού πιθανόν να δύνηται στή φυλή 2 τοῦ V. DAHLIAE ἔχασε τή παθογενειακή της μετά ἀπό συνεχεῖς δοκιμές.

ε) Ἀπό τα ἀποτελέσματα τῆς μελέτης αὐτῆς φαίνεται πῶς ἡ φυλή 2 πού εἶναι καὶ ἡ πιστή ἐπικινδυνή διατί δέν υπάρχουν για' αὐτή ἀνθεκτικές ποικιλίες, εἶναι πολύ σπάνια στήν^{πλλάσια}. Τοῦτο ούτως να δφείλεται στό γεγονός διτο οι παραγωγοί προτιμοῦν τίς εύαίσθητες ποικιλίες. Με αὐτή τήν ταυτική δέν ἔχαναγκάζεται τό παθογόνο να δημιουργήσει νέες παθογόνες φυλές.

στ) Συμπερασματικά θα μποροῦσε να υποστηριχθεῖ πῶς ἡ παθογένεια τῆς φυλῆς 1 πάνω στίς εύαίσθητες ποικιλίες τομάτας ἔξαρταται ἀπό τήν μορφή καλλιέργειας πού ἐπικρατεῖ σέ μια περιοχή (μονοκαλλιέργεια, πολυ-καλλιέργεια, συγκαλλιέργεια) καὶ ἀπό τίς ιδιομορφίες πού παρουσιάζουν οι διαφορετικοί οίκογένειες εἴδη τῶν δποίων εἶναι εύαίσθητα στούς μύκητες V. DAHLIAE καὶ V. ALBO-ATRUM.

9. Αξιολόγηση ἀνεκτικότητας ποικιλιῶν βάμβακος στό μύκητα VERTICILLIUM DAHLIAE ('Οργανισμός Βάμβακος Μ.Φ.Ι.).

Υπεύθυνος ἔρευνητής: Ελ. Τζάμος (Πείραμα Λειβαδιάς)

Συνεργασία: Ε. Κορνάρου (Ο.Βάμβακος)

Διάρκεια: 5ετής (1976-1981)

Συνεχίστηκε για τρίτο χρόνο ἡ αξιολόγηση ἀνθεκτικότητας πέντε ποικιλιῶν βάμβακος σέ 8 γεωγραφικά διαμερίσματα τῆς χώρας. Τά ἀποτελέσματα θα μάς δοθοῦν ἐν ιατρῷ ἀπό τήν υπεύθυνη υπηρεσία τοῦ Ο.Β.

10. Μελέτη τῆς παθογόνου ίνανδτητας ἀπομονώσεων τοῦ μύκητα VERTICILLIUM DAHLIAE ἀπό βαμπάκια σέ ἀνεκτικές καὶ εύαίσθητες ποικιλίες βαμπακιού.

Υπεύθυνος ἔρευνητής: Ε. Τζάμος

Συνεργασία: Ε. Κορνάρου (Ο.Β.)

Τά ἀποτελέσματα τῶν δοκιμῶν ἔδειξαν τήν υπαρξη δύο φυλῶν. Η μίας παθογόνου πού κατατάχθηκε στή φυλή INTERMEDIATE 2 πού προκαλεῖ ἔντονα συμπτώματα χωρίς ἀποφύλλωση καὶ μιᾶς ήπιας πού θεωρήθηκε ἡ SS-4. Τά ἀποτελέσματα τῆς ἔργασίας αὐτῆς δημοσιεύτηκαν στό φυτοπαθολογικό περιοδικό PLANT DISEASE REPORTER. Ή ἔργασία ἐπρόκειτο

να συνεχιστεῖ ήταν τή διάρκεια τοῦ 1978 ἀλλά δέν παρελήφθησαν ἔγνατα νέες ἀνεκτικές ποικιλίες τῆς διμέδας ΛΑΗΛΑ SJ ἀπό τδ πανεπιστήμιο BERKELEY τῆς Καλιφόρνιας. Οι ποικιλίες αὐτές θα παραληφθοῦν σύντομα μετά ἀπό σχετική ἀλληλογραφία με τήν ὑπεύθυνη ὑπηρεσία τοῦ 'Υπουργεῖου Γεωργίας τῆς Αμερικῆς.

11. 'Απολύμανση ἔδαφους θερμοκηπίου με ἡλιακή ἐνέργεια.

'Υπεύθυνος έρευνητής: Ε.Τζάμος

Συνεργασία: Αθ. Φαρίδης Δ/νση Γεωργίας, Πρέβεζα

Τδ πείραμα ἔγναταστάθηκε τδ 1977 ήταν οι παρατηρήσεις ἔγιναν τήν ἄνοιξη ήταν τό καλοκαίρι τοῦ 1978. Βασικά συμπεράσματα ἀπό τήν πρώτη δοκιμή πού ἐφαρμόστηκε σε Ṅκταση 2 στρεμμάτων ήσαν τα ἔξι: Καλλιέργεια τῆς εύασθητής ποικιλίας τομάτας "EARLY PAK" σε ἀπολυμασμένο με ἡλιακή ἐνέργεια ἔδαφος εἶχε σεν ἀποτέλεσμα τήν μή ἐμφανή προσβολή τῶν φυτῶν τήν ἄνοιξη ἀπό τδ μύητα VERTICILLIUM DAHLIAE ἡ παρουσία τοῦ διοίου εἶχε διαπιστωθεῖ στδν ὑπδ μελέτη ἀγρδ τα προηγούμενα χρόνια. Η συγκομιδή ἐπίσης τοῦ καρποῦ ἔδειξε ἀποδόσεις 4πλάσιες ἐκείνων τοῦ μάρτυρα. 'Υπογραμμίζεται ἐν τούτοις πώς ἡ διαφορά στίς ἀποδόσεις δέν θα πρέπει να ἀποδοθεῖ στήν ἔλλειψη προσβολῆς ἀπό τδν μύητα V.DAHLIAE διέτι θ παραγωγός χρησιμοποίησε (διπλας μᾶς ἀποιδλυφε ἀργότερα) σάν μάρτυρα τήν ποικιλία AZOO πού εἶναι ἀνθεκτική στή βερτισιλίωση ήταν ὅχι τήν EARLY PAK πού τοῦ ὑποδείχτηκε. 'Εμπεριστατωμένη μελέτη ἔδειξε πώς τδ ἔδαφος ήταν μολυσμένο με τδν μύητα τοῦ ἔδαφους PYRENOCHALMIA LYCOPERSICI θ διοίος ήταν μάρτυρες στήριξε τό ριζικό σύστημα τῶν φυτῶν περιορίζοντας πολύ τίς ἀποδόσεις λόγω ηαχεκτικῆς ἀναπτύξεως τῶν φυτῶν στή θέση πού ήταν μολυσμένο με τδν μύητα τοῦ P.LYCOPERSICI μέ ἀποτέλεσμα τίς ὑψηλές ἀποδόσεις τῆς εύασθητής στά παραπάνω παθογόνα ποικιλίας EARLY PAK Στό μάρτυρα διπλας ἡ ποικιλία AZOO ἀντιστάθηκε στίς μολύνσεις τοῦ V.DAHLIAE, ὑπέκυψε διπλας στήν προσβολή τοῦ P. LYCOPERSICI.

12. Μελέτη πάνω στήν αίτιολογία σήψεως ἔλαιοκάρπου πού παρατηρήθηκε σε διάφορα ἔλαιοκομικά διαμερίσματα τῆς Ελλας.

'Υπεύθυνος έρευνητής: Ελ. Τζάμος

Καὶ νέα δείγματα ἐλαιοκάρπου μὲν σήφη τῆς σάριας καὶ ηλίδωση ἔξετάσθηκαν τό φθινόπωρο τοῦ 1970. Ἀπό τὰ δεδομένα τῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν περιγραφῶν τῆς ἀσθένειας δέν ἀποκλείεται νὰ ἔχουμε ζημιές ἀπὸ ἐντομοκτόνα (ROGCR) πού δημιουργοῦν πληγές καὶ διευκολύνουν τὴν εῖσοδο τοῦ παθογόνου πού ἀποδείχτηκε πώς μολύνει τοὺς καρπούς σὲ συνθήκες θερμοκηπίου.

Ἡ ἀσθένεια δέν μελετήθηκε στὸν ἄγρο ἐλλείψει χρημάτων, απημάτων καὶ χρόνου.

13. Η βερτισιλλίωση τῆς ἐλιᾶς

Ἐρευνητική ἔργασία μὲν ὑπεύθυνη δημόδα ἐρευνητῶν τοὺς Κ. Κ. Θαλασσολόπουλο, Δ. Πετρη καὶ Ελ. Τζάμο.

Δέν ἔκτελέστηκε ἐλλείψει σχετικῆς χρηματοδοτήσεως.

14. Η βερτισιλλίωση τοῦ βάμβακος

α)'Ο ρδλος τῶν παρεμποδιστῶν τῆς αὐξήσεως (GROWTH RETARDANTS) στὸν περιορισμὸν τῆς ζημιᾶς πού προκαλεῖται στίς βαμβακοκάλλιεργειες ἀπὸ τὸν μύητα VERTICILLIUM DAHLIAE.

β)'Ο υπολογισμὸς τῶν ἀπωλειῶν σὲ ἀποδόσεις ποικιλιῶν βάμβακος μετά: ἀπὸ προσβολῆς ἀπὸ τὸν μύητα V. DAHLIAE.

Ἐρευνητές: Ε. Τζάμος καὶ Α. Μανουηλίδου-Χιτζανίδου

Ἐγκαταστάθηκαν οἱ ἔξης πειραματικοὶ ἄγροι:

(α) Στὴν' Αλιαρτο πειραματικὸς δύο στρεμμάτων στὸν διποτό δοκιμάστηκαν οἱ παρεμποδιστές αὐξήσεως CCC (CHLOROSCHOLINE CHLORIDE) καὶ DPC (D-METHYL PIPERIDINUM CHLORIDE) στίς δόσεις 1 γρ./στρ. καὶ 2,5 γρ./στρ. πάνω στίς εὐαίσθητες ποικιλίες βάμβακος 4-S καὶ COCKER 210.

(β) Στὸν' Ορχομενό πειραματικὸς 750 τ.μ. σὲ ἄγρο πού παρουσίαζε μεγάλη προσβολή κατὰ τὰ προηγούμενα χρόνια. Δοκιμάστηκαν οἱ ίδιοι παρεμποδιστές στῇ δόση 2,5 γρ./στρέμμ. πάνω στῇ ποικιλίᾳ 4-S.

(γ) Στὸν' Ορχομενό δίπλα στὸν (β) ἐγκαταστάθηκε πειραματικὸς 18 στρεμμάτων στὸν διποτό ἐπανελήφθη τό πείραμα (β) ὑπὸ συνθήκες κανονικῆς καλλιεργείας ἄγροῦ.

Καὶ στοὺς τρεῖς ἄγροὺς ἔγινε μέτρηση τῆς ἀποδόσεως τῶν διαφόρων τεμαχίων σὲ σύσπορο βάμβακα. Στὸ πειραματικὸν (α) μετρήθηκε δειγματοληπτικά καὶ τὸ ίψος τῶν φυτῶν στὸ κάθε τεμάχιο καὶ δὲριθμός καρυδιῶν κατὰ μέτρο γραμμῆς. Στὸν πειραματικὸν (β) ἔγιναν ἐπὶ πλεόν παρατηρήσεις για τὸν υπολογισμὸν ἀπωλειῶν σὲ ἀποδόσεις λόγω προσβολῆς ἀπὸ τὸ V. DAHLIAE. Γιὰ τὸν σκοπό αὐτὸς σημειώθηκαν σὲ δύο διάφορες

ἐποχές (70 μέρες μετά τήν σπορά ή ας 130 μέρες μετά τήν σπορά) φυτά αρρωστα πού παρουσιάζουν διάφορο βαθμό προσβολής. Η παραγγή τῶν φυτῶν αὐτῶν συγκομίστηκε ή ας ζυγίστηκε χωρίστα για το καθένα. Η ἐπεξεργασία τῶν στοιχείων πού συγκεντρώθηκαν άπό τα παραπάνω πειράματα δέν ἔχει τελειώσει άκομα, σε γενικές γραμμές πάντως τα ἀποτελέσματα φαίνονται να είναι τα ἔξη:

Στην ἀγρού (α) δέν παρουσιάστηκε ή ἀσθένεια ή οι παρατηρήσεις περιορίστηκαν στήν ἐπίδραση τῶν παρεμποδιστῶν αὐξήσεως ἐπί τῆς παραγωγῆς ύγιων φυτῶν βάμβακος. Δυστυχώς οι παρατηρήσεις ήσαν ἐλλειπεῖς γιατί λόγω ἐλλείψεως προσωπικού δέν ἔγινε ή δεύτερη συγκομιδή.

Στούς ἀγρούς (β) ή (γ) τα ἀποτελέσματα ὡς πρός τήν ἐπίδραση τῶν παρεμποδιστῶν αὐξήσεως στίς ἀποδόσεις ἀγρῶν βάμβακος μὲν προσβολή ἀπό Βερτισίλιο ήταν ἀσαφῆ πιθανῶς λόγω τῆς πολύ ἀνομοιομορφης κατανομῆς τοῦ παθογόνου στο δέδαφος. Στά μαρκαρισμένα φυτά 8μως τοῦ ἀγροῦ (β) πού σημειώθηκαν με βαθμό προσβολής 130 μέρες μετά τή σπορά φάνηκαν διαφορές στίς ἀποδόσεις μεταξύ φυτῶν πού εἶχαν δεχτεῖ φεκασμό με παρεμποδιστάς αὐξήσεως ή ας ἀφέκαστων μαρτύρων τοῦ ζεύς προσβολής, ή αὔξηση τῆς ἀποδόσεως στά φυτά πού φεκάστηκαν κειμένετο ἀπό 10-25% σε σύγκριση με τοὺς ἀντίστοιχους μάρτυρες.

"Οσον ἀφορᾶ τίς ἀπώλειες σε ἀποδόσεις λόγω προσβολής ἀπό VERTICILLIUM ἀπό τήν ἐπεξεργασία τῶν ἀποτελεσμάτων φαίνεται δτι οι ἐποχές πού ἔγιναν οι παρατηρήσεις δέν ήσαν οι κατάλληλες.

B. ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΦΥΤΟΝΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΡΑΞΗ.

1. Έξέταση δειγμάτων ασθενῶν φυτῶν καὶ παροχῆς δόσηγιῶν.

Συνολικά ἔξετάστηκαν 523 δείγματα καὶ δόσημαν 330 ἀπαντήσεις. Λεπτομέρειες για τις ἀσθένειες πού προσδιορίστηκαν βλέπε στό παράρτημα στό τέλος τοῦ οειδένου.

2. Έλεγχος εἰσαγομένου πατατοσπόρου.

Έλευσίνα 'Ιανουάριος 1978 ('Ε.Τζάμος)

" Δεκέμβριος " (" ")

3. Έλεγχος Κέντρων Παραγωγῆς Πατατοσπόρου:

(Διαταγή 'Υπουργείου Γεωργίας 336592/5362/6.7.78)

α) Κ.Σ. Κοζάνης (Ε.Τζάμος) 4 μέρες

β) Κ.Σ. Πολυκάστρου-Κιλκίς ('Α.Μανουηλίδου-Χιτζανίδου) 3 μέρες

4. Συλλογή καλλιεργειῶν μυκήτων:

α) Συντήρηση καὶ ἐμπλουτισμός ('Η.Κουγέα, Α.Μανουηλίδου-Χιτζανίδου).

β) Κατετέθησαν στό AMERICAN TYPE CULTURE COLLECTION, καὶ διπλαίσια του, τὰ ἔξης εἶδη PYTHIUM; P. ANANDRUM, P. HELICANDHEM, P. INTERMEDIUM, P. SYLVATICUM τὰ δποῖα περιγράφονται στό δημοσίευμα "PYTHIUM SPECIES FROM IRELAND" καθώς καὶ τὸ P. VANTERPOOLII V. & H. KOUYEAS πού περιγράφεται στὰ Χρονικὰ τοῦ ΜΦΙ (1963) 5:207-237. Τὰ εἶδη αὐτὰ κατηλλάγησαν μέχριλα τὰ δποῖα κατετέθησαν στή Συλλογή μυκήτων τοῦ ΜΦΙ.

5. Συλλογή διαφανειῶν καὶ φωτογραφιῶν.

Έμπλουτισμός ('Α.Μανουηλίδου-Χιτζανίδου, 'Ε.Τζάμος)

Γ. ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Δημοσιεύσεις

α) KOUYEAS H-1977 PYTHIUM SPECIES FROM IRELAND SCI.PHOC.ROYAL DUBLIN SOC. 6:37-45

β) KOUYEAS, H-1978. EUTYPA ARMENIACAE ON LEMONS IN GREECE. PHYTOPATH.Z. 91: 235-237.

γ) KOUYEAS ,H. CHITZANIDIS, A-1978 HOST LIST OF PHYTOPHTHORA SPP. IDENTIFIED IN GREECE. PHYTOPHTHORA NEWSLETTER No6, 53-54.

- δ) KOUYEAS, THEOHARI I., -1977 ON THE TAXONOMY OF PYTHIUM VEXANS DE BARY AND RELATED SPECIES. ANNLS INST.PHYTOPATH.BENAKI 11:
- ε) KOUYEAS H., -1977. TWO NEW HOSTS OF PHYTOPHTHORA PORRI FOISTER ANNLS INST.PHYTOPATH.BENAKI 11:373-376.
- στ) TJAMOS E. C. & KORNAROS ERINTEI, 1978. "VIRULENCE OF GREEK VERTICILLIUM DAHLIAE ISOLATES ON SUSCEPTIBLE AND TORANT COTTON VARIETIES." PLANT DISEASE REPORTER 62:456-458

Υπό τής κας 'Η.Κουγέα ηπετέθησαν για δημοσίευση οι εξής φυτοπαθολογικές Σημειώσεις:

- α) "Η" στη γραμματομηνωση " τής φιστικιάς
 β) Προσβολή μαλλιώπιστην ύπό την CORTICIUM KOLEROGA
 γ) "Η" "ριζομανία" τῶν τεύτλων.

2. Συμμετοχή σε Συνέδρια και Διακοινώσεις

"Η κα Μανουηλίδου και δ. Τζάμος συμμετεῖχαν στο 3ο Διεθνές Συνέδριο Φυτοπαθολογίας στη Μόναχο τής Γερμανίας. Στις περιλήφεις τοῦ συνεδρίου περιελήφθη ή άνακοίνωση μέ θέμα :

"AN APPROACH TO THE EPIDEMIOLOGY OF VERTICILLIUM WILT OF OLIVES" θέμα μέ το δποτο άπασχολούνται οι κ.α. Μπίρης Θανασδρούλος και Τζάμος.

"Η κα Μανουηλίδου στή συνέντηση τῶν είδην για το γένος PHYTOPHTHORA παρουσίασε άνακοίνωση μέ τίτλο BROWN ROT OF ORANGES .SEASONAL ISOLATIONS OF PHYTOPHTHORA SPECIES.

3. Συμμετοχή σε 'Ομάδες 'Εργασίας.

Οι κυρίες 'Α.Μανουηλίδου και Η.Κουγέα συμμετεῖχαν στήν διάδικτη σχετικά μέ τον ΟΕΠΡ σχετικά μέ "Φυτούγειονομικόν κανονισμούς" πού συνεδρίασε στήν Αθήνα στις 7-8 Ιουνίου 1978.

4. Συμμετοχή σε Συνέψεις.

- α) Συσκεψεις 'Υπουργείου Γεωργίας σχετικά μέ τόν πειραματισμό για τήν άξιολογηση τῶν άπολυμαντηνῶν τοῦ βαμβακοσπόρου στις 30-31 Ιανουαρίου, 21 Οκτωβρίου και 9 Νοεμβρίου (κα 'Η.Κουγέα).
- β) Συσκεψη τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας για θέματα αραντίνας ἐν σχέσει μέ τήν Ε.Ο.Κ. στις 22 και 23 Σεπτεμβρίου (κα 'Η.Κουγέα)
- γ) Συσκεψη τοῦ 'Οργανισμοῦ Βαμβακος για τήν έξεταση τοῦ προβλήματος τής βερτισιλιώσεως τοῦ βαμβακιοῦ. Εξετάστηκαν οι άποψεις για τήν καλλιέργεια άνθεκτην ποικιλίων στήν χώρα μας (κ. 'Ελ.Τζάμος).

5. Συνεντεύξεις

- α) Στήν έκπομπή της Ε.Ρ.Τ."Αγροτικοί διάλογοι" της 16.7.78 έμειλησαν ή να 'Η.Κουγέα με θέμα "τύχεις βάμβακος" ή να 'Α. Μανουηλίδου με θέμα "διάγνωση άσθενειῶν" και δ. κ.'Ε.Τζάμος με θέμα "άδροιμήσεις".
- β) Στήν έκπομπή της EPT "Για τόν ελληνα αγρότη" της 26.8.78 ή να 'Η.Κουτέα μίλησε με θέμα "ἀπολύμανση έδαφους".

6. Ένημερώσεις:

'Ένημερώθηκαν έπι μία έβδομαντα στδ' Εργαστήριο Μυητολογίας σε τεχνικές φυτούγειονομικού ελέγχου σπόρων ή γεωπόνος τεῦ Ινστιτούτου Φυτούγειονομικού Ελέγχου Πειραιώς και Νίνη 'Αναστοπούλου και μία παρασκευάστρια .

7. Εξασκηση Φοιτητῶν

Λίκατερήνη Σταυρίδη φοιτήτρια Α.Ε.Σ.Α. έργαστηκε με τήν να 'Η. Κουγέα.

8. Ξενάγηση μαθητῶν καὶ φοιτητῶν.

Δημοτικό Σχολεῖο Κηφισιᾶς (4 Μαρτίου 1978)

Κολλέγιο Αθηνῶν (Νοέμβριος 1978)

ΚΑΤΕ Κρήτης (24 Μαΐου 1978)

9. Επιτροπή

α) 'Επιτροπή Επιδρούσεως Χρονικῶν Η.Φ.Ι. 'Ο κ. 'Ελευθέριος Τζάμος σάν προδρόμος της έπιτροπής ἀπασχολήθηκε έπι μακρό χρονικό διάστημα έντες τοῦ 1978 για τήν εκδοση τοῦ τεύχους 3 (έλληνικό) και τοῦ τεύχους 4 (ξενόγλωσσο) τοῦ τρίμου 11 τῶν χρονικῶν.

β) 'Η κα 'Α. Μανουηλίδου-Χιτζανίδου ύπηρξε Πρόδρομος και μέλος Επιτροπῶν Παραλαβῆς τοῦ 'Υπουργείου 'Εμπορίου .

10. Επισκέψεις ξένων έπιστημόνων

- α) PROF.R.K.S.WOOD τοῦ IMPERIAL COLLEGE OF SCIENCE & TECHNOLOGY παρέμεινε στήν 'Ελλάδα έπι 15νθήμερο έπισκεψή τό' Ινστιτούτο στό διπού έδωσε διάλεξη με θέμα "Προβλήματα και προοπτικές τής Φυτοπαθολογίας".
- β) PROF.S.WILHELM τοῦ Πανεπιστημίου τής Καλιφόρνιας .
Παρέμεινε στήν 'Ελλάδα έπι 10ήμερο. 'Επισκεψή τό' Ινστιτούτο και έδωσε διάλεξη με θέμα "'Η βερτισιλλίωση τής έλιαζ".
- γ) DR J.LUENOV και DR T.ALEXANDROU τοῦ Ινστιτούτου Φυτοπροστασίας Σόφιας (Βουλγαρία).
- δ). DR D.BOUHOT INRA,DIZON,Γαλλία.
11. Περιοδείες: Βλ. συνημμένο Πίνακα

•Ορχομενός	2	"	Τζέμιος, Μανουηλής, Κορυν. Παπαθ.	3446, 3447/11.9.78 3476/
"	3	"	Τζέμιος, Γαπαθαν. Κορυδρου	3581/20.9.78, 3542/18.9.
"	1	"	Τζέμιος, Μανουηλήδου	3649, 3653/25.9.78
•Αλισσάτος	1	"	"	358/7.10.78
•Ορχομενός	1	"	•Α.Μανουηλίδου- Ε.Κορυδρου	4018-4020/18.10.78
"	1	"	Τζέμιος, Μαν. Παπαθαν. Κορυδρου	4087, 4099/23.10.78
•Αλισσάτος	1	"	Τζέμιος, Ικαν.	1358/17.5.78
Πρέβεζας			"	1788/27.5.78
Μεσαλδγγι			"	"
Πύρος Προτεύηνας	1	"	•Υπόκειμενα 'Εστιερτδοεισόδην	1281, 1282/22.4.78
"	"	"	"	1723, 1725/25.5.78
"	"	"	"	2769/29.7.78
Βέρμιο-Κοζάνη	4	"	•Ελεγκός Εξεντρων Περιφγ. Πετσοστ.	356592/5362/6.7.73 Υ.Γ.
Πολύνεστρο	3	"	"	"
Μεριδόπολο Άγγενη	1	"	ΕΥΤΥΡΑ στο δ' αμπελι	•Η.Κουγέα, Α.Μανουηλίδου
Θήβας	1	"	•Επιζωεψη αμπελιών	"
Λάρισας		"	•Απολύμανση με την τακή ένεργεια	1482/11.5.78
Πρέβεζα	3	"	•Ε.Τζέμιος	"
"	2	"	"	4519/23.11.78
•Αταλάντη Σταύρα	1	"	•Απολύμανση με την τακή ένεργεια	670/11.3.78
•Ηγουμενίτσα	2	"	•Ε.Τζέμιος	2205/22.6.78
•Ιρια Ναυπλίου	1	"	•Ε.Τζέμιος	1589/17.5.78
Χανιά Κρήτης	3	"	"	4165/26.10.78
Θήρα			"	369/9.2.78
Καλαμάτα	2	"	•Ασθενειες γαρυφαλιάς	615/4.3.78
Ερμού	2	"	•Επιζωεψη αμπελώνων	3599/16.9.78
"			"	1074/8.3.78
•Εργοναυπλία	1	"	θερμοκηπίων	2673/22.7.78
"			"	1993/9.6.78
Τζέμιος	1	"	Συσκευαστηρίων	"

Περιοχή

Διαδρομές σε Επαρχίες με ταχυτηρίσεως

Προσωπικός

Αριθμ. διατάγματος

Ναύπλιο

1 Ζηφερίς Αρπάν Ηγούμενοιδών

Α. Μανουηλίδου, Ε. Βλαχούλης

" "

1 "

198/26.1.78

Ναύπλιο

1 "

525/25.2.78

Ναύπλιο

1 "

4143/25.10.78

Ναύπλιο

1 "

4228/31.10.78

Ναύπλιο

1 "

4300/7.11.73

Ναύπλιο

1 "

4382/ 15.11.73

Ναύπλιο

1 "

4416/15.11.78

Ναύπλιο

1 "

4474/20.11.78

Ναύπλιο

1 "

4508/22.11.78

Ναύπλιο

1 "

4581/28.11.78

Ναύπλιο

1 "

4773/13.12.78

Ναύπλιο

1 "

4718/7.12.78

Αλεξαρτος

1 "

4952,4953/27.12.78

Αλεξαρτος

1 "

272,273/2.2.78.

Αλεξαρτος

1 "

1169-1170/15.4.78

Αλεξαρτο-

1 "

1507-1508/11.5.78

Αλεξαρτο-

1 "

1638,1625/20.5.78

Αλεξαρτο-

1 "

2169-2170,2171/20.6.78

Αλεξαρτο-

1 "

2429,2438,2437/6.7.78

Αλεξαρτο-

1 "

2478,2481,2476/8.7.78

Αλεξαρτο-

1 "

2609/18.7.78

Αλεξαρτο-

1 "

2961,2962/9.8.78

Αλεξαρτο-

1 "

3304/4.9.78

Αλεξαρτο-

1 "

3303,

Αλεξαρτο-

1 "

3302,

Αλεξαρτο-

1 "

3301,

Αλεξαρτο-

1 "

3300,

Αλεξαρτο-

1 "

3301,

Αλεξαρτο-

1 "

3302,

Αλεξαρτο-

1 "

3303,

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΑΚΤΗΡΙΟΛΟΓΙΑΣ

A. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Βιολογία και καταπολέμηση του *AGROBACTERIUM TUMEFACIENS*

Έρευνητές: Χ.Παναγόπουλος, Π.Ψαλλιδας, Α.Αλιβιζάτος

‘Ο καρκίνος ένα σοβαρό πρόβλημα για τα φυτώρια και τα νεαρά δενδρύλλια πυρηνοκάρπων και μηλοειδῶν έγινε τώρα τελευταία έξι ίσου σοβαρό πρόβλημα και για τδ ἀμπέλι λόγω τῆς συνεχοῦς ἐξαπλώσεώς του στούς νέους ἀμπελῶνες πού έγκαθίστανται μέ τη φύτευση μολυσμένων ἔρριζων ἀμφικανικῶν μοσχευμάτων. Υπολογίζεται ότι 6.000.000 περίπου έρριζα μοσχεύματα διατίθενται κάθε χρόνο για τις ἀναμπελώσεις στόν ελληνικό χώρο. Για τούς λόγους αύτούς δόθηκε ίδια τερη θέμαση στή μελέτη του καρκίνου τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν και διατέθηκε τδ μεγαλύτερο μέρος του χρόνου Δπδ δλο τδ προσωπικό του Έργαστηρίου. Μελετήθηκαν τα ἀκόλουθα θέματα:

(α) Καρκίνος ἀμπελιού: Κατά τη διετία 1977 και 1978 πραγματοποιήθηκαν πολυάριθμες ἐπιτροπιες έξετάσεις μητρικῶν φυτειῶν ἀμερικανικῶν ἀμπέλων. και ίδιωτικῶν φυτωρίων καθώς και έργαστηριακές έξετάσεις σχετικού φυτικού ύληνού για την μελέτη (αίτιολογία και έπιδημιολογία) τῆς ἀρρώστιας.

Συγκεκριμένα διαπιστώθηκε πώς οι σπουδαιότερες πηγές πρωτογενῶν μολύνσεων εἶναι τα ἀμερικανικά υποκείμενα πού προέρχονται ἀπό μολύσμα πρέμνα. Τδ παθογόνο βακτήριο ἀπαντώθηκε ἀπό τα ἀγγεῖα τοῦ ξύλου φαγομενικά τελείως ύγιων αληματίδων. Οι δευτερογενεῖς μολύνσεις και ή ἐξαπλώση τῆς ἀρρώστιας φαίνεται ότι γίνονται αυρίως κατά τη διαδικασία του ἐμβολιασμοῦ τῶν μοσχευμάτων. Άπο τδ δειγματοληπτικό έλεγχο πού έγινε βρέθηκαν προσβεβλημένες οι περισσότερες ικατικές μητρικές φυτεῖς ἀμερικανικῶν ἀμπέλων καθώς έπισης και τα 6 ἀπό τα 7 ίδιωτικά φυτώρια πού έξετάστηκαν στδ Σχηματάρι Βοιωτίας, Αγία Βαρβάρα, Ήμαθίας, Άλιαρτο Βοιωτίας, Λαμία και Λάρισα. Η προσβολή στα ἐμβολιασμένα και μή έρριζα μοσχεύματα τῶν ίδιωτικῶν φυτωρίων ήταν σέποσοστδ περίπου 5% και οι δύκοι παρατηρήθησαν αυρίως στδ ύποκείμενο (στις τομές τῶν πλευρικῶν βλαστῶν και την ἄκρη ριζοβολίας) και στδ σημεῖο ἐμβολιασμοῦ.

Έπιελέστηκαν δύο πειράματα καταληλότητος του *SELINON* και ύποχλωριδούς ἀσβεστίου στήν ἀντιμετώπιση του *AGROBACTERIUM TUMEFACIENS* ἐπί μοσχευμάτων ἀμπέλου. Οι πειραματικοί έγκαταστάθηκαν στδ Κρατικό Κτήμα Κονίτσης και τδ Ινστιτούτο Αμπέλου Λυκόδρυσης Αττικής. Ο έλεγχος τῶν ἀποτελεσμάτων έγινε τδ Μάρτιο 1978.

Στόν πειραματικό Κδνίτσης χρησιμοποιήθηκαν μοσχεύματα R 110 προερχόμενα διπό τή φυτεία τοῦ αιτήματος πού παρουσίαζε έντονη προσβολή διπό τό *AGROBACTERIUM TUMEFACIENS*. Τα έμβολια ήταν τής ποικιλίας Ντεμπίνα. Η απολύμανση τῶν μοσχευμάτων έγινε σέ 2 φάσεις ήτοι άμεσως μετά τή στρωμάτωση καί τό ξεμάτιασμα τῶν μοσχευμάτων μέ έμβαπτιση στά απολυμαντικά ἐπί 10 λεπτά καί δεύτερο άμεσως μετά τόν έμβολιασμό καί πρίν από τήν παραφίνωση, μέ στιγμιαία έμβαπτιση.

Τα αποτελέσματα φαίνονται στόν πίνακα πού άκολουθεῖ.

Επέμβαση	Σύνολο μοσχευμάτων	Ποσοστό ριζοβολίας	Έπιπλα σόν : Έμβολα αφό ἐπί τοῦ ταῦ συνδλουτῶν μοσχευμάτων	Ποσοστό έμφρανδς ασθενῶν συνδλουτῶν τῶν ριζοβολισάντων
Μάρτυρας (H ₂ O)	1.000	49%	49%	50%
Υποχλωριώδες (300 PPM)	1.000	51%	51%	30%
" " (900 PPM)	1.000	47%	47%	17%
SELINON (0,06%)	1.000	60%	60%	36%
SELINON (0,12%)	340	41%	41%	29%

Από τα παραπάνω δεδομένα φαίνεται πός τα καλλίτερα αποτελέσματα έδωσε ή έμβαπτιση τῶν μοσχευμάτων σέ διάλυμα 0,3% ύποχλωριώδους άσβεστου (900 PPM σέ έλευθερο χλώριο) ἐπί 10 λεπτά άμεσως μετά τή στρωμάτωση καί στιγμιαίως μετά τόν έμβολιασμό καί πρό τής παραφίνωσεως. Ούδεμις α τοξικότητα παρατηρήθηκε στό φυτικό ύλινδ πού χρησιμοποιήθηκε καί στά δύο πειράματα. Η άναπτυξη τοῦ έμβολου καί τοῦ ριζικοῦ συστήματος ήταν ή ίδια σ' θλες τίς έπεμβασεις. Για τήν έπιβεβαίωση τῶν δεδομένων αὐτῶν έγινε καί νέο πείραμα στό Κτήμα Κονίτσης τό δποῦ θα ξειλογηθεῖ τό 1979.

Μετά τή διαπίστωση (βλέπε έκθεση έργασιῶν έτους 1977) πός για τόν καρκίνο τοῦ άμπελου εἶναι κυρίως ύπενθυνος δι βιδτυπος 3 τοῦ παθογόνου, έμελετήθησαν οι διαγνωστικοί χαρακτῆρες καί τό εύρος τῶν ξενιστῶν τοῦ βιοτύπου 3. Σάν πρόσθετοι χρήσιμοι διαγνωστικοί χαρακτῆρες τοῦ βιοτύπου 3 βρέθηκαν, ή χρησιμοποίηση τής διποπίνης, αίθανδλης, τοῦ MUCIC ACID, α-METHYL-D(+) -GLUCOSIDE, D(+) GLUCOSAMINE HCl καί τής DL-HOMOSERINE.

Σε σχετικά πειράματα παθογενείας διαπιστώθηκε ότι ο βιότυπος 3 έχει πολύ μικρότερο κύριο ξενιστών σέ σύγκριση με τούς βιότυπους 1 και 2. Συγκεκριμένα ο βιότυπος 3 δέν μολύνει κανένα άπο τα ιαρποφόρα δένδρα τα διοῖα προσβάλλονται συχνά άπο ιαρινού στή χώρα μας. Αύτό είναι έπιδημιολογικώς σημαντικό γιατί διερεύ οι ιαλλιέργειες αύτες βρίσκονται συχνά πολύ κοντά μεταξύ τους. Βρέθηκε πώς οι άπομονώσεις των βιοτύπων 1 και 2 (που ήταν είναι γνωστό προκαλούν τδν ιαρινού στα ιαρποφόρα δένδρα) έχουν πολύ μικρή παθογόνο δύναμη για τδ' άμπελι ώστε ο ρόλος τους να μήν θεωρεῖται σημαντικός για την άρρωστια στούς έλληνικούς άμπελωνες.

(β) Βιολογική καταπολέμηση: Σε πειράματα βιολογικής καταπολεμήσεως τούς ιαρινούς που έγιναν στόν άγρο και τδ θερμοκήπιο, με δενδρύλλια και σπορόφυτα άμυγδαλιάς έληφθησαν 21 μέχρι 58% ύγιει δένδρυλλια στα διάφορα πειράματα σέ σχέση πρός τούς μάρτυρες που είχαν προσβολή 100%. Άντιθετα σέ άλλα πειράματα θερμοκηπίου στα διοῖα χρησιμοποιήθηκαν φυτά τομάτας ή προσταύτα των φυτών ύπηρξε πλήρης (100% ύγιει). Για την διαπίστωση των λόγων της μερικής άποτελεσματικότητος της βιολογικής καταπολεμήσεως πραγματοποιήθηκε είδηκη έρευνα κατά την διοία έξετάσηκαν πάνω άπο 1300 άπομονώσεις. τούς βακτηρίους που έληφθησαν στδ' Εργαστήριο άπο ζηκούς στα έκλειτινα ψλικά SCHROTH και KERR.

Τα άποτελέσματα αύτης της έρευνης διδήγησαν στδ συμπέρασμα ότι ή μειωμένη άποτελεσματικότητα της μεθόδου διφείλεται στήν έμφαντη μορφών τού παθογόνου άνθεκτικών στή βακτηριοσύνη K 84. Συγκεκριμένα διαπιστώθηκε ή δημιουργία νέων μορφών AGROBACTERIUM διαφορετικών άπο τα στελέχη που χρησιμοποιήθηκαν στα πειράματα.

Οι μορφές αύτες συνδυάζουν τούς γνούς που έλεγχουν την παθογένεια με έκεινους που έλεγχουν την παραγωγή βακτηριοσύνης K84. Τα νέα αύτα βακτήρια που είναι προϊόντα συζεύξεως τού παθογόνου βιοτύπου 1(AG 20) και τού άνταγωνιστικού στελέχους K 84 είναι παθογόνα και βακτηριοσινογόνα και δέν ύπονεινται σέ βιολογική καταπολέμηση. Η έμφαντη έπομένως των προϊόντων διεσταυρώσεως διδήγησε στή μερική άποτυχία της βιολογικής καταπολεμήσεως. Στήν. έδια έρευνα έξετάζεται και συζητεῖται ή σημασία των νέων αύτων μορφών τού παθογόνου για τδ μελλον και την έφαρμογή στή γεωργική πράξη της βιολογικής καταπολεμήσεως τού ιαρινού των δένδρων. Σημειώνεται ότι ή διαπιστωθείσα άνθεκτικότητα δέν έμφανιστηκε στόν βιότυπο 2 που είναι περισσότερο ξαπλωμένος και συχνότερα ύπερθυνος για την άρρωστια στή χώρα μας. Η έρευνα συνεχίζεται.

(γ)"Ελεγχος άντοχης ύποκειμένων ροδακινιάς (συνεργασία με Ι.Δ. Στυλιανίδη). Σκοπός τής μελέτης είναι ή έξεύρεση ύποκειμένων πυρηνοαδρπών άνθεκτινῶν στόν καρπίνο. Σε δύο πειραματικούς ποσέ γηκαταστάθηκαν στόν Ινστιτούτο Δενδροκοινίας (Ηάουσα) καὶ τό ατῆμα τοῦ Ινστιτούτου Γεωπονικῶν 'Επιστημῶν (Ηαρούσι) έξετάστηκε ή εύπαθεια δύτω (8) ύποκειμένων ροδακινιάς στήν άρρωστια. Οἱ πειραματικές μολύνσεις ἔγιναν τόν Μαρτίου 1977 καὶ δύλεγχος τῶν άποτελεσμάτων τόν Απρίλιο τοῦ 1978. Στόν πειραματικό Ναούσης δοκιμάστηκαν τὰ ύποκειμένα (έπιλογές), "Αγριο Ι.Δ.3,"Αγριο Ι.Δ.30, "Αγριο Ι.Δ. 11, "Αγριο Ι.Δ. 22, "Αγριο Ι.Δ. 27, "Αγριο Ι.Δ. 20, Ι.Δ. S 37 καὶ NEMAGUARD με 10 έως 25 φυτά ἀπό τό αέθε έπιλογή τὰ δύο οῖα μολύνθηκαν με μῆγμα τῶν άπομονώσεων AG 20 καὶ AG 28 (άπομονώσεις βιοτύπων 1 καὶ 2). Στόν Μαρούσι δοκιμάστηκαν τὰ ύποκειμένα "Αγριο 3, "Αγριο 20 καὶ NEMAGUARD με 12-20 δενδρύλλια ἀπό τό αθένα τὰ δύο οῖα μολύνθηκαν με τήν άπομονωση AG 40 (βιότυπος 2 ἀπό NEMAGUARD). Τὰ ύποκειμένα "Αγριο Ι.Δ. II καὶ "Αγριο Ι.Δ.27 έδειξαν τή μεγαλύτερη άντοχή στήν άρρωστια καὶ παρουσίασαν ύψηλό ποσοστό άπροσβλητων δενδρυλλίων (38,4% καὶ 40,0% άντιστοιχα).

2. Βακτηριακό έλκος άμυγδαλιάς.

Έρευνητές: Π.Ψαλλίδας

Συνεργασία: Α., Αλιβεζάτος, Δ.Στυλιανίδης, Ι. Καφετζάκη

'Ελήφθησαν τὰ άποτελέσματα τοῦ πειράματος για τή μελέτη τής συμπεριφορᾶς διαφόρων ποικιλιῶν άμυγδαλιάς στίς τεχνητές μολύνσεις με τό παθογόνο PSEUDOMONAS AMYGDALI. 'Επειδή δύναται τά δένδρα άμυγδαλιάς στόν πειραματικό στήν περιοχή δροπεδίου Λασιθίου (Λιονέτο) έπληγησαν ἀπό παγετό, δέν κατέστη δυνατόν να έξαχθούν δριστικά συμπεράσματα.' Από τά στοιχεῖα πού έλήφθησαν φαίνεται δύο δύο ποικιλίες, οἱ FERRAGNES καὶ Παγκρέτη παρουσιάζουν άντοχή. 'Οριστικά συμπεράσματα θεληθούν τά δύο προσεχῆ χρόνια σε έπαναλήψεις τοῦ πειράματος.

3. Βακτηριώση φουντουκιάς.

Έρευνητές: Π.Ψαλλίδας, Χ.Παναγόπουλος

Συνεχίστηκε ή μελέτη τῶν φυσιολογικῶν, μορφολογικῶν καὶ βιοχημικῶν χαρακτήρων τοῦ παθογόνου βακτηρίου για τήν ταξινομίσή του.' Εμελετήθηκαν 70 χαρακτήρες οἱ δύο οἰ αφοροῦν κυρίως στήν ίνα-νδητα τοῦ βακτηρίου να χρησιμοποιεῖ διαφορετικά δργανικές ένώσεις (ύδατάνθρακες, άλκοολες, δργανικά δέξα, άμινοξέα η.λ.π.) σάν πηγές άνθρακος, ένεργειας ή άζωτου. 'Η μελέτη συνεχίζεται.

4. Μελέτη παραγόντων παθογενειακών φυτοπαθογόνων βακτηρίων του γένους PSEUDOMONAS.

Ερευνητές: Π.Ψαλλίδας και Χ.Παναγόπουλος

Τδ πρόγραμμα αύτό δέν προχώρησε κατά τό παρέλθον έτος λόγω έλλειψεως του άπαραίτητου έξοπλισμού και υψηλώς λόγω μή πραγματοποιήσεως της προμήθειας μιας φυχομένης φυγοκέντρου μέσης ταχύτητος ή διοία είχε προγραμματισθεί να γίνει μέσα στδ 1978.

5. Μελέτη τῶν βακτηριώσεων τῶν φασολιῶν.

Ερευνητές: Χ.Παναγόπουλος, Δ.Μπίρης

Συνεργασία: 'Ινστιτούτο Προστασίας Φυτῶν Βόλου

Έγιναν προκαταρκτικά πειράματα στδ θερμοκήπιο για την έξεύρεση της καταλλήλου τεχνικής πειραματικῶν μολύνσεων τῶν φασολιῶν ή διοία θα χρησιμοποιηθεί για τη συγκριτική μελέτη της εύπλακτης τῶν ποικιλιῶν φασολιοῦ στις σπουδαίερες βακτηριώσεις. Τά πειράματα έγιναν με άπομονώσεις τῶν βακτηρίων PSEUDOMONAS PHASEOLICOLA (PP10) XANTHOMONAS PHASEOLI (Φ6) και X.PHASEOLI VAR. EUSCANS (Φ7) σε φυτά έπτα (7) διαφόρων ποικιλιῶν.

6. Μελέτη βακτηριοσινῶν τῶν πηκτινολυτικῶν βακτηρίων του γένους ERWINIA.

Ερευνητές: Χ.Παναγόπουλος, Π.Ψαλλίδας, 'Α. 'Αλιβιζάτος

Συνεργασία: Σ.Κελλιας (έκπαιδευδμενος φοιτητής Α.Γ.Σ.Α.). Σε σχετικά πειράματα έξετάστηκε ή ίκανδης παραγωγής βακτηριοσινῶν 27 άπομονώσεων πηκτινολυτικῶν βακτηρίων του γένους ERWINIA προερχομένων άπό πατάτα, άραβσιτο, λάχανο άγγινδρα, κυκλαμινο, κελλα, ύδηκινθο και γαρυφαλλιά, Διαπιστώθηκε ότι οι περισσότερες άπό τις άπομονσεις άπό πατάτα, ύδηκινθο, λάχανο, άραβσιτο και γαρυφαλλιά δέν παράγουν βακτηριοσίνες. Οι άπομονφσεις πού παράγουν βακτηριοσίνες σε κατάλληλους δείκτες (βακτήρια του γένους ERWINIA) είναι άπομονώσεις άπό άγγινδρα, κυκλαμινο και μερικές άπό κελλα.

7. Νέες βακτηριώσεις τῆς τομάτας

(α) Σήψη έντεριώνης και (β) Αδροβακτηρίωση

Ερευνητές: 'Α. 'Αλιβιζάτος, Χ.Παναγόπουλος, Π.Ψαλλίδας

'Από δείγματα πού στάλησαν στό 'Εργαστήριο άπό διάφορες περιοχές άπομονώθηκαν τά άκδουθα βακτήρια:

(1) Βακτήρια άνηκοντα στό ERWINIA CHRYSANTHEMI &πό δείγματα περιοχῆς Καινούριο Λοκρίδος (2) βακτήρια τοῦ γένους PSEUDOMONAS παράγοντα πράσινη φθορίζουσα χρωστική/οξειδάση, μή πηκτινολυτικά &πό τήν Ερμιόνη 'Αργολίδος (φυτά ποικιλίας PRECOCE) καὶ (3) βακτήρια άνηκοντα στό PS. VIRIDIFLAVA &πό τήν Ερμιόνη καὶ τήν Πλατανιά ^{βακτήρια} Ρεθύμνου. Τὰ μέχρι τώρα πειράματα παθογενείας μὲν τὰ ἀπομονωθέντα/ήσαν θετικά. Η μελέτη συνεχίζεται.

II. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Η συνεργασία αύτή τοῦ Εργαστηρίου πραγματοποιήθηκε στοὺς ἑξῆς τομεῖς:

(α) Μεταφορά πλασμιδίου βιοτύπου 3 τοῦ AG.TUMEFACIENS σέ μή παθογόνα στελέχη τοῦ βιοτύπου 1. ('Ερευνητική έργασία πού πραγματοποιεῖται σέ συνεργασία μὲν τήν διμάδα τοῦ Καθηγητοῦ E. NESTER, DEPARTMENT OF MICROBIOLOGY, UNIVERSITY OF WASHINGTON, SEATTLE).

Ἐξετάστηκε ἡ παθογένεια σέ διάφορα φυτικά εἶδη μή παθογόνων στελεχῶν τοῦ βακτηρίου στά δποῖα μεταφέρθηκε τὸ δύγκογδνο πλασμίδιο (TI) τῶν ἀπομονώσεων AG 57 καὶ AG 63 (βιότυπος 3 ἀπό ἀμπέλου). Τὰ πειράματα βρίσκονται σέ ἔξελιξη.

(β) Σύνταξη καταλόγων ἐγκύρων εἰδῶν φυτοπαθογόνων βακτηρίων. Ομάδα 'Εργασίας Φυτοβακτηριολόγων τῆς 'Υποεπιτροπῆς ἐπί τη PSEUDOMONAS τῆς Διεθνοῦς 'Επιτροπῆς Συστηματικῆς Βακτηριολογίας ὑπό τήν Προεδρία τοῦ DR D.W.DYE, D.S.I.R. PLANT DISEASES, AUCKLAND, NEW ZEALAND.

(γ) Αποστολή βακτηρίων.

Κατόπιν αἰτήσεώς τους, στάλησαν σπάνια ἀκόλουθα 'Ιδρύματα τοῦ ἔξωτερικοῦ ἀπομονώσεις φυτοπαθογόνων βακτηρίων ἐν τῆς Συλλογῆς τοῦ Εργαστηρίου (Οἱ περισσότερες ἀπομονώσεις πού ζητήθηκαν ήσαν τοῦ A. TUMEFACIENS ίδιαίτερα δέ τοῦ βιοτύπου 3): (1) PROF. J. DELEY, LABORATORIUM VOOR MICROBIOLOGIE EN MICROBIELE GENETICA, GENT, BELGIUM (2) MR. JEFF ELLIS, VAITE AGRICULTURAL INSTITUTE, UNIVERSITY OF ADELAIDE, AUSTRALIA (3) DR. S. SULE, RESEARCH INSTITUTE FOR PLANT PROTECTION, BUDAPEST, HUNGARY, (4) PROF. E. NESTER, UNIVERSITY OF WASHINGTON U.S.A.

(δ) Αποστολή ἐγχρώμων διαφανειῶν

'Από τῶν Δρ R. BOVEY (NYON, 'Ελβετία) ζητήθηκαν φωτογραφίες τῶν συμπτωμάτων τῆς βακτηριακῆς νεκρώσεως τῆς ἀμπέλου για νά περιληφθοῦν σέ ἑκδοθησόμενο σύγγραμμα ἐπί τῶν ἀσθενειῶν τῆς ἀμπέλου.

III. ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δημοσιεύσεις:

1. PANAGOPOULOS, C.G., PSALLIDAS, P.G. AND ALIVIZATOS, A.S. 1979 EVIDENCE OF A BREAKDOWN IN THE EFFECTIVENESS OF BIOLOGICAL CONTROL OF CROWN GALL. IN: SOIL-BORNE PLANT PATHOGENS (EDS. B. SCHIPPERS AND W.GAMS). ACADEMIC PRESS, LONDON (ύπ6 δημοσίευση).
2. PANAGOPOULOS, C.G., PSALLIDAS, P.G. AND ALIVIZATOS, A.S. 1979. STUDIES ON BIOTYPE 3 OF AGROBACTERIUM RADIOBACTER VAR. TUMEFACIENS. IN: PROC. 4TH INTERN. CONF. PLANT PATHOG. BACTERIA (ED.M.RIDE) (ύπ6 δημοσίευση).
3. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ, Α.Σ. Βακτηριακός νανισμός τής γαρυφαλλιᾶς χρονιάς πενταετίου Φυτ. Ινστιτ. (ύποβληθηκε για δημοσίευση στις 4/11/78)

Συμμετοχή σε Διεθνή Συνέδρια και Ανακοινώσεις:

1. 3RD INTERNATIONAL CONGRESS OF PLANT PATHOLOGY, MUNCHEN, 16-23 Αύγουστου 1978. (Χ.Παναγόπουλος και Π.Ψαλλίδας). "Εγιναν οι έξης άνακοινώσεις: (α) EVIDENCE OF A BREAKDOWN IN THE EFFECTIVENESS OF BIOLOGICAL CONTROL OF CROWN GALL(ABSTRACTS OF PAPERS, σελ.184) και (β) A NEW BACTERIAL DISEASE OF FILBERTS CAUSED BY A PSEUDOMONAS SP. (ABSTRACTS OF PAPERS σελ. 84).
2. IVTH INTERNATIONAL CONFERENCE ON PLANT PATHOGENIC BACTERIA, ANGERS, 27 Αύγουστου 2-Σεπτεμβρίου 1978 (Χ.Παναγόπουλος)."Εγιναν οι έξης άνακοινώσεις:
  - (α) PANAGOPOULOS, C.G., PSALLIDAS, P.G. ALIVIZATOS, A.S.: STUDIES ON BIOTYPE 3 OF AGROBACTERIUM RADIOBACTER VAR. TUMEFACIENS (ABSTRACTS OF PAPERS, σελ. 12)
  - (β) YOUNG, J.M., DYE, D.W., BRADBURY, J.F., PANAGOPOULOS C.G. AND ROBES, C.F.: THE USE OF THE TERM "PATHOVAR" IN THE CLASSIFICATION OF PLANT PATHOGENIC BACTERIA (ABSTRACTS OF PAPERS, σελ. 29).
  - (γ) ('Ανακοίνωση πού έγινε άπό τον Δρ. LELLIOTT έκ μέρους τής δημόσιας τῶν συνεργασθέντων 'Ιδρυμάτων μεταξύ τῶν δποίων ήταν και το 'Εργαστήριο Βακτηριολογίας)::REPORT ON THE WORKSHOP OF THE INTERNATIONAL COLLABORATIVE STUDY OF PSEUDOMONAS GROUP 1.

• Επισκέψεις σε ξένα Πανεπιστήμια και Ιδρύματα

‘Ο α. Π.Ψαλλίδας μετέβη άποδ 23-29 Νοεμβρίου 1978 στή Βουλγαρία στά πλαίσια τοῦ Προγράμματος έλληνοβουλγαρικής έπιστημονικής συνεργασίας. Κατά τήν παραμονή του στή Βουλγαρία έπισκεψή της Ινστιτούτο Φυτοπροστασίας τοῦ KOSTINBROD, τδ’ Ινστιτούτο Διπελούργιας και Οίνολογιας τοῦ PLEVEN, τδ’ Έργαστηριο Φυτοπαθολογίας τής Γεωπονικής Σχολής τοῦ PLOVDIV και τδ’ Ινστιτούτο Κηπευτικῶν MARITZA και εἶχε συνεργασία και ἀνταλλαγή άπόδφεων και πληροφοριῶν σε φυτοβακτηριολογικά προβλήματα πού άπασχολοῦν τίς δύο χώρες.

• Ξέσταση δειγμάτων και παροχή δδηγιῶν και μέσων καταπολεμήσεως.

‘Εξετάσθηκαν 38 δειγμάτα άσθενῶν φυτῶν και δδηθηκαν ίσαριθμες δδηγίες ἀντιμετωπίσεως τῶν βακτηριολογικῶν άσθενειῶν. Η διάγνωση στίς περισσότερες περιπτώσεις ἔγινε βασικά άποδ άπομόνωση και προσδιορισμός τῶν παθογόνων βακτηρίων με τήν βοήθεια πολλαπλῶν καλλιεργητικῶν, φυσιολογικῶν και βιοχημικῶν δοκιμῶν. Σε ἀριετές περιπτώσεις γιά τήν έπιβεβαίωση τής διαγνώσεως ἔγιναν και πειραματικές μολύνσεις (δοκιμές παθογενείας).

Χορηγήθηκαν σε φυτωριούχο τής Δράμας, 53 φιδλες με καλλιεργειες τοῦ ἀνταγωνιστικοῦ βακτηρίου Κ 84 γιά τή καταπολέμηση τοῦ καρκίνου σε 10.000 περίπου δενδρύλλια πυρηνοκάρπων.

Περιοδείες και ἔλεγχοι.

‘Ο α. Π.Ψαλλίδας πραγματοποίησε συνολικά 12 ήμερες έκτος Εδρας. Πήγε στή Νάξο γιά τδν ἔλεγχο τῶν πατατοφυτειῶν τοῦ Κέντρου Σποροπαραγωγῆς και στδ Λασίθι Κρήτης γιά τδν ἔλεγχο τῶν πατατοφυτειῶν τοῦ Κέντρου και τήν ἐντέλεση πειραματικῶν μολύνσεων και λήψη παρατηρήσεων στδν πειραματικό ζημυγδαλιάς.

‘Επίσης μετέβη στίς περιοχές Ναούσης, Εδέσσης, Βεροίας και Θεσσαλονίκης γιά ἔλεγχο στούς δύωρωνες μηλιάς και ἀχλαδιᾶς γιά τυχόν προσβολή τους άπο τό βακτηρίο ERWINIA AMYLOVORA. ‘Ο α.Δ.Λαζαρίζατος πραγματοποίησε συνολικά 19 μέρες έκτος Εδρας και μετέβη στή Βέροια, Κδνιτσα, Νάουσα, Κατερίνη, Έρμιδη, Τρίπολη, Ξάνθη και Κεφαλληνία γιά τήν παρακολούθηση πειραματικῶν τοῦ Έργαστηρίου και τδν ἔλεγχο πατατοφυτειῶν σποροπαραγωγῆς.

Συλλογή φυτοπαθογόνων βακτηρίων

‘Η συλλογή φυτοπαθογόνων βακτηρίων τοῦ ’Εργαστηρίου ἐμπλουτίστηκε μὲ 138 νέες ἀπομονώσεις διαφόρων εἰδῶν . Πραγματοποιήθηκε ἐπίσης δὲ ἔτησιος ἔλεγχος καὶ ἀνανέωση (μεταφύτευση) τῶν ἑνατοντάδων ἀπομονώσεων τῶν βακτηρίων τῆς συλλογῆς τοῦ ’Εργαστηρίου.’ Επίσης, μετὰ τὴν ἐγκατάσταση στὸ ’Εργαστήριο τῆς Συσκευῆς Εηράνσεως ὑπὸ φύξη καὶ κενδ, ἀρχισε ἡ λυοφιλίωση τῶν καλλιεργειῶν τῆς Συλλογῆς . Μέχρι τό τέλος τοῦ 1978 εἶχαν λυοφιλιωθεῖ 250 ἀπομονώσεις βακτηρίων τῆς Συλλογῆς .

Συμβούλια-Μαθήματα-’Επιτροπές

Ο ι. κ. Χ.Παναγόπουλος , μὲ ἀπόφαση τοῦ ‘Υπουργοῦ Κοιν. ’Υπηρεσιῶν, διορίστηκε (Φ.Ε.Κ. 78/14-4-78 καὶ 227/17-11-78, τεύχη Ν.Π.Δ.Δ.) μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κρατικοῦ ’Εργαστηρίου ’Ελέγχου Φαρμάκων καὶ πῆρε μέρος σέ 22 συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ. τοῦ Κ.Ε.Ε.Φ. ’Επίσης πῆρε μέρος στίς συνεδριάσεις τῆς ’Επιτροπῆς Συντάξεως Δημοσιευμάτων τοῦ ’Ινστιτούτου καὶ ἦταν πρόεδρος ἢ μέλος διαφόρων ’Επιτροπῶν παραλαβῆς εἰδῶν τοῦ ’Υπουργείου Γεωργίας.
Οἱ ικ. Π.Ψαλλίδας καὶ ι. ’Αλιβιζάτος ἦταν μέλη ’Επιτροπῶν Προμηθειῶν καὶ παραλαβῶν τοῦ ’Υπ.Γεωργίας καὶ τοῦ ’Ινστιτούτου . ’Οικ.Χ. Παναγόπουλος παρέδωσε μαθήματα καὶ ἀσκήσεις φυτοπαθολογίας στοὺς φοιτητὰς 3ου καὶ 4ου ἔτους σπουδῶν τῆς Α.Γ.Σ.Α.

Συνεντεύξεις

Οἱ ικ. Χ.Παναγόπουλος καὶ ι. Ψαλλίδας μίλησαν στήν τηλεοπτική ἐκπομπή ” ’Αγροτικοὶ διάλογοι” μὲ θέμα τὴν ἐρευνητική καὶ διαγνωστική δραστηριότητα τοῦ ’Εργαστηρίου Βακτηριολογίας.’ Επίσης τό ’Εργαστήριο χορήγησε κατάλληλο πειραματικό ύλινδ γιά τὴν ἐκπομπή τῆς τηλεοράσεως ”Ἐνας γιατρός μεταξύ μας” .

’Επισημέψεις ξένων ἐπιστημόνων

1. Δρ R.BOVEY, STATION FEDERALE DE RECHERCHES AGRONOMIQUES DE CHANGINS, NYON, ’Ελβετία.
2. Καθηγητής J.DELEY, LABORATORIUM VOOR MICROBIOLOGIE EN MICROBIELE GENETICA, GENT, Βέλγιο.

’Αρχεῖο Φωτογραφιῶν :

Τὸ ἀρχεῖο Φωτογραφιῶν ἐμπλουτίστηκε μὲ πολλά νέα SLIDES.

’Υποτροφίες

Ο ι. ’Αλιβιζάτος ἀναχώρησε τὸν Σεπτέμβριο μὲ υποτροφία τοῦ I.K.Y. στήν ’Αγγλία διόπου πραγματοποιεῖ μεταπτυχιακές σπουδές στὸ JOHN INNES INSTITUTE, UNIVERSITY OF EAST ANGLIA - NORWICH σὲ θέματα φυτοπαθογόνων μυκοπλασμάτων (SPIROPLASMA spp.)

III ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΟΛΟΓΙΑΣ

Επιστημονικό προσωπικό

1. Προϊσταμένη : Δρ Π.Η.Κυριακοπούλου, 'Ιολόγιος Φυτῶν
2. Βοηθός: Δρ Φ.Π. Μπέμ, 'Ιολόγιος Φυτῶν.' Επέστρεψε ήας αρχισε να έργαζεται στδ' Εργαστήριο στίς 15.10.1978 μετά τήν άποπεράτωση τῶν 3-ετῶν μεταπτυχιακῶν του σπουδῶν στή Σκωτία, στδ SCOTTISH HORTICULTURAL RESEARCH INSTITUTE, ήας τήν άποδηση τοῦ διδακτορικοῦ του διπλώματος στήν 'Ιολογία Φυτῶν.
3. Είδική Γεωπόνος: Δρ Β.Δ. Πλαστήρα, είδική στήν ήαλλιέργεια φυτικῶν ίστῶν άποσπασμένη στδ Μ.Φ.Ι. άπό τδ 'Υπουργεῖο Γεωργίας για τό Πρόγραμμα τῶν ίώσεων τῶν έσπεριδοειδῶν (όργανη θέση 'Ινστιτούτο Προστασίας Φυτῶν Πατρῶν).

Βοηθητικό προσωπικό:

1. Είδική έργατρια: Σοφία Ζάννου
2. Κηπουρός: Βάνιος Τσουπρᾶς.' Απασχολήθηκε στδ' Εργαστήριο μέχρι 5.8.1978.

'Επίσης άπασχολήθηκαν στδ' Εργαστήριο 1) ή Γεωπόνος Πιπίνα Γ. 'Απλαδᾶ άπό 10.4 μέχρι 2.12 1978 ήας 2) δ τελειόφοιτος τής 'Ινωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς' Αθηνῶν Δημήτρης Κουτσοβίτης.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ

A. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μελέτη τῶν ίώσεων τῶν έσπεριδοειδῶν ήας παραγωγή ίγιοῦς πολλαπλασιαστικοῦ ίλικοῦ έσπεριδοειδῶν (Πρόγραμμα 'Υπουργείου Γεωργίας)

'Επιστήμονες: Π.Η.Κυριακοπούλου, 'Ιολόγιος, 'Υπεύθυνος προγράμματος

Β.Δ. Πλαστήρα, είδική στήν ήαλλιέργεια ίστων (μικροεμβόλιασμός)

Φ.Π.Μπέμ, 'Ιολόγιος Φυτῶν.

'Εργασία πού πραγματοποιήθηκε.

Δ. Πραγματοποιήθηκε ή παραλαβή, έγκατάσταση, έλεγχος ήας έπισημη παραλαβή τῶν ίπολοί πων παραγγελιῶν τοῦ έτους 1976 ήας τῶν περισσοτέρων παραγγελιῶν τοῦ έτους 1977 (ΣΔΕ 7682 ήας 7782, άντιστοιχα, έργο 7682006 Δημοσίων 'Έπενδύσεων. 'Αντίστοιχοι προϋπολογισμοί 4.500.000 δρχ. ήας 2.400.000 δρχ.).

Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν

Προμήθειες 1976

- 1) "Ελεγχος ήαί ἀποκατάσταση τῆς λειτουργίας τοῦ αλιματισμοῦ τοῦ θερμοκηπίου.
- 2) "Ελεγχος ήαί ἀποκατάσταση τῆς δύμαλῆς λειτουργίας τοῦ μικροῦ αλιματιζομένου θαλάμου ήαί τοῦ συστήματος μετατροπῆς σε' ἀερόφυντο τοῦ μεγάλου αλιματιζομένου θαλάμου.
- 3) Ποσοτινή παραλαβή, ἐγκατάσταση, θέση σε' λειτουργία, ἔλεγχος λειτουργίας ήαί ἐπίσημη παραλαβή, τοῦ αύτόδματου συλλέκτη ίολογικῶν ήασμάτων, τοῦ φασματοφωτομέτρου ήαί τῆς υπερψυγοκέντρου (Συνολινή ἀπασχόληση Κυριακοπούλου 120 ώρες Πλαστήρα 10 ώρες).

Προμήθειες 1977

- 1) Ποσοτινή παραλαβή, ἐγκατάσταση, θέση σε' λειτουργία, ἔλεγχος λειτουργίας ήαί ἐπίσημη παραλαβή τοῦ θαλάμου ἀπομονώσεων, πεχαμέτρου, ζυγοῦ συστροφῆς ἀκριβείας, 4 φιαλῶν υγροῦ ἀζωτού, πορομέτρου, 4 θερμούγραφων, δρρολογικοῦ υδρολούτρου, 5 πυρομαγνητικῶν ἀναδευτήρων, συστήματος παροχῆς υγρασίας στο θερμοήπιο ήαί ἑξαρτήματος προσπίπτοντος φθορισμοῦ μικροσκοπίου.
  - 2) Μερινή διεκπεραίωση τῆς διαδικασίας παραλαβῆς τοῦ συστήματος ἡλεκτροφορήσεως ήολωνας, υπερηχητικοῦ διασπαστή ήαί συσκευῆς παραγωγῆς λεπτῶν μεμβρανῶν.
- Ἐδῶ σημειώνουμε δτι ἀπό τίς παραγγελίες τοῦ παραπάνω ἔργου ἐκκρεμοῦν ἡ ἄφιξη τῆς ψυχομένης φυγοκέντρου μέσης ταχύτητας ήαί ἡ ἄφιξη τοῦ μετρητή ἀποικιῶν, ἐνῶ ἡ πρόμηθεια τοῦ υπεραναμικτήρα ματαιώθηκε λόγω υπαναχωρήσεως τοῦ μειοδότη μετά τὴν υπογραφή τῆς συμβάσεως προμηθείας.

Ο συνολινός χρόνος πού δαπανήθηκε ἀπό τό ἐπιστημονικό προσωπικό τοῦ Ἐργαστηρίου για τίς παραπάνω ἔργασίες εἶναι:

Π.Η.Κυριακοπούλου 600 ώρες ἔργασίας

Β.Α. Πλαστήρα 500 " "

Φ.Π. Μπέμ 100 " "

- B. Καταρτιστηκε ἀπό τὴν Π.Η.Κυριακοπούλου ήαί υποβλήθηκε στό Μ.Φ.Ι. τδ "Πρόγραμμα ἴωσεων τῶν ἁσπεριδοειδῶν" πού θα ἐκτελεσθεῖ στό Ἐργαστήριο Ιολογίας τοῦ Μ.Φ.Ι.
- Συνολινή ἀπασχόλησή της για τό θέμα αύτοῦ 100 ώρες ἔργασίας.

Γ. Παραλήφθηκε άπό το Δευτεροκομικό Σταθμό Πόρου το πρώτο φυτικό ύλινδ για την έκτελεση του μικροεμβολιασμού. Συγκεκριμένα, παραλήφθηκαν δευτερύλλια της ποικιλίας "Κλημεντίνη Πόρου" που προορίζεται για ιολογικό καθαρισμό καί σπόρος του ύποκειμένου. TROYER CITRANGE.

2. Διαγνωστική καί έπιδημιολογική έργασία για την ίωση ARTICHOKE YELLOW RING SPOT (Συνεχιζόμενο πρόγραμμα Μ.Φ.Ι.).

Έρευνητές: Π.Η. Κυριακοπούλου

Δεν έγινε δυνατό νά πραγματοποιηθεῖ καμμιαί έργασία στό πρόγραμμα αύτό, διότι δεν τό έπετρεψε δι χρόνος πού άπορροφήθηκε μέ απρόβλεπτα ύπερβολική απασχόληση μέ τις προμήθειες καί την δργάνωση του Έργαστηρίου καί διότι δεν υπήρχε ηπουρδός στό Έργαστηριο κατά το μισό σχεδόν χρόνο.

3. Διαγνωστική καί έπιδημιολογική έργασία για την παραμορφωτική ίωση της κολοκυνθιᾶς (Συνεχιζόμενο πρόγραμμα Μ.Φ.Ι.).

Έρευνητές: Π.Η. Κυριακοπούλου

Καί στό πρόγραμμα αύτό δεν πραγματοποιήθηκε ούσιαστηκή πρόσοδος, αυρίως λόγω έλλειψεως ηπουρού. Συλλέχθηκαν μόνο μερικές πρόσθετες έπιδημιολογικές παρατηρήσεις (κύνλος ζενιστῶν) για την άσθενεια (8 SLIDES).

4. Έπισήμανση, προσδιορισμός καί μελέτη τῶν ίδεων τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν στήν Έλλας (Συνεχιζόμενο πρόγραμμα Μ.Φ.Ι.)

Έρευνητές: Π.Η. Κυριακοπούλου

Β.Δ. Πλαστήρα

Φ.Π.Μπέμ

Έργασία πού πραγματοποιήθηκε

Συνεχίστηκε ή συλλογή καί καταγραφή τῶν στοιχείων για την έμφάνιση, διάδοση, σοβαρότητα καί έπιδημιολογία διαφόρων ίδεων καί παρομοίων άσθενειῶν τῶν φυτῶν στήν Έλλας καί δι μπλουτισμός του φωτογραφικού άρχείου. Συγκεκριμένα:

1) Σημειώθηκε προσβολή τομάτας άπειρη ράβδωση (TOMATO SINGLE STREAK, φυλή TMV) εἰς Καστέλλι Κισσάμου Χανίων Κρήτης (11 SLIDES) καί Νάξο (11 SLIDES).

- 2) Σημειώθηκε προσβολή τομάτας ἀπό ἐσωτερικό ιαφέ μεταχρωματισμό (TOMATO INTERNAL BROWNING) εἰς Καρλόβασι Σάμου ναὶ Μουζάνι Ζακύνθου.
- 3) Σημειώθηκε προσβολή τομάτας ἀπό τὸν ἵο τοῦ μωσαῖκοῦ τοῦ καπνοῦ εἰς Μεθώνη Μεσσηνίας, Μαραθώνα Ἀττικῆς, Ἀθῆνα, Σάμο ναὶ Κίσσαμο Χανίων.
- 4) Σημειώθηκε προσβολή δρτανσίας ἀπό τὸν ἵο τῆς δακτυλιωτῆς αηλιδόσεως τῆς δρτανσίας (HYDRANGEA RING SPOT VIRUS) (11 SLIDES) εἰς Ὁρωπό Ἀττικῆς.
- 5) Λήφθηκαν πρόσθετες παρατηρήσεις, στὸ θερμοκήπιο, γιὰ τὴν ἀσθενεια τοῦ ἴντερου τῆς ἀμπέλου (GRAPEVINE FLAVESCENCE DORÉE) σὲ ἀσθενές υλικό ἀμπέλου προερχόμενο ἀπό τὸ Ἐλαιοχώρι Καβάλας (11 SLIDES).
- 6) Σημειώθηκε προσβολή γερανιοῦ ἀπό τὸν ἵο τοῦ καρουλιάσματος, τῶν φύλλων τοῦ γερανιοῦ (PELARGONIUM LEAF CURL VIRUS) εἰς Κηφισιά ναὶ Ἐκάλη Ἀττικῆς (8 SLIDES).
- 7) Σημειώθηκαν σὲ ολδονιάς ἀπειδιᾶς συμπτώματα τῆς ἀσθενειας τῆς φλυνταίνοιειδοῦ ἔξεληνσεως τῆς ἀπειδιᾶς (PEAR BLISTER CANKER) στὸ Ἀμμοχώρι Φλώρινας (3 SLIDES).
- 8) Περίπτωση ἀποπληξίας τῆς πορτοκαλιᾶς στὸ Βοχανό Κορινθίας πού ἀνησύχησε τὸν παραγωγό γιὰ πιθανή Τριστέτσα (CITRUS TRISTEZA) βρέθηκε ἀπό ἐπιτρόπια ἐπίσκεψη δτὶ δέν εἶναι Τριστέτσα (8 SLIDES).
- 9) Σημειώθηκε σοβαρή προσβολή δολίχου ἀπό τὸν ἵο τοῦ κίτρινου μωσαῖκοῦ τῆς φασολιᾶς (BEAN YELLOW MOSAIC VIRUS) στὴν Καλαμάτα (16 SLIDES).
- 10) Σημειώθηκε προσβολή πατάτας ἀπό τὸν ἵο Υ τῆς πατάτας (POTATO VIRUS Υ) στὴ Νάξο (16 SLIDES) ναὶ Ἀττική (5 SLIDES).
- 11) Σημειώθηκε προσβολή πεπονιοῦ ἀπό τὸν ἵο τοῦ μωσαῖκοῦ τῆς ἀγγουριᾶς (CUCUMBER MOSAIC VIRUS).
- 12) Σημειώθηκε προσβολή τῶν οαλλωπιστικῶν ZINNIA, TAGETES ναὶ CANNA ἀπό τὸν ἵο τοῦ μωσαῖκοῦ τῆς ἀγγουριᾶς (CUCUMBER MOSAIC VIRUS) στὴν Κηφισιά Ἀττικῆς (1 SLIDE).
- 13) Σημειώθηκε σοβαρή προσβολή τῆς συκιᾶς ἀπό τὸ μωσαῖκό τῆς συκιᾶς (FIG MOSAIC) στὴν Ἑληνία Λακωνίας (12 SLIDES).
- 14) Σημειώθηκε σοβαρή προσβολή ιορομηλιᾶς ἀπό τὸν ἵο τῆς εὐλογιᾶς τῆς δαμασκηνιᾶς (PLUM POX VIRUS), στὸν Ἀσσό Κορινθίας, στὴν Κηφισιά Ἀττικῆς ναὶ στὸ Ναύπλιο (3 SLIDES).

- 15) Σημειώθηκαν σέ πατάτα συμπτώματα STOLBUR, σέ σημαντικό φύριθμό φυτῶν, σέ διάφορες περιοχές τοῦ Σποροπαραγωγικοῦ Κέντρου Κ. Νευροκοπίου Δράμας (2 SLIDES).
- 16) Σημειώθηκαν σέ πατάτα συμπτώματα CALICO MOSAIC στὸ Οχυρό Νευροκοπίου Δράμας (1 SLIDE).
- 17) Σημειώθηκε προσβολή BRASSICA SP. ἀπό τὸν ίδ τοῦ μωσαϊκοῦ τοῦ γογγυλιοῦ TURNIP MOSAIC εἰς Ἑξοχή Νευροκοπίου Δράμας.
- 18) Σημειώθηκε προσβολή καπνοῦ ἀπό τὸν ίδ τοῦ μωσαϊκοῦ τοῦ καπνοῦ (TOBACCO MOSAIC VIRUS) στὴν Καριανή Καβάλας.
- 19) Σημειώθηκε προσβολή καπνοῦ ἀπό τὸν ίδ τοῦ Μαρασμοῦ μετὰ ηλιδώσεως τῆς τομάτας (TOMATO SPOTTED WILT VIRUS) στὴν Καριανή Καβάλας (2 SLIDES).
- 20) Σημειώθηκε σοβαρή προσβολή ἀμπελιοῦ ἀπό μολυσματικό ἐκφυλισμό (GRAPEVINE FAN LEAF VIRUS) στὶς Ἐλευθερές Καβάλας (7 SLIDES).
- 21) Σημειώθηκαν στὴν πιπεριά σοβαρὰ συμπτώματα προσβολῆς ἀπό τὴ φυλή τομάτας τοῦ ίοῦ τοῦ μωσαϊκοῦ τοῦ καπνοῦ (TMV-TOMATO STRAIN) (5 SLIDES).
- 22) Σημειώθηκε σοβαρή προσβολή ροδακινιᾶς ἀπό ἄγνωστη ἀσθένεια μέ βαθειές ἔργων σεις ή αἱ δερματωση στούς καρπούς στὸν Ἀγιο Λιδηφοῦ (7 SLIDES).

5. Ιοί σκιαδανθῶν. Μελέτη ἵπαν ἀπό τὸ φυτό HERACLEUM SPHONDYLIUM.

Έρευνητής: Φ.Π.Μπέμ

Ίδρυμα: SCOTTISH HORTICULTURAL RESEARCH INSTITUTE, DUNDEE, SCOTLAND.

Έργασία πού πραγματοποιήθηκε:

Όλοι ληγώθηκε ἡ πειραματική ἔργασία πάνω στό θέμα "A STUDY OF SOME VIRUSES FROM HERACLEUM SPHONDYLIUM L.", πού εἶχε δοθεῖ στὸν Α. Μπέμ σὰν θέμα διδακτορικῆς διατριβῆς τὸν ὁκτώβριο τοῦ 1975. Συγκεκριμένα, ἔγιναν ἐπαναλήψεις ώρισμένων πειραμάτων σχετικῶν μὲ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ M.B. τῆς πρωτεΐνης ή αἱ τοῦ νουκλεϊνικοῦ δέξεος τοῦ ίοῦ, για τὸν τελικὸν ἔλεγχο τῶν παλαιῶν δεδομένων. Ο πειρισσότερος διαδικασίας χρόνος ήταν τοῦ ίοῦ διατριβῆς, ἡ διαδικασία που έγινε τελικά στὸ UNIVERSITY OF DUNDEE. Ο τελευταίος τοῦ διδακτορίου (PHILOSOPHY DOCTOR, PH.D.) ήταν ἀπονεμήθηκε ἀπό τὸ παραπάνω Πανεπιστήμιο στὶς 5 Οκτωβρίου 1978.

Β. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Π.Η. Κυριακοπούλου

Β.Α. Πλαστήρα

Φ.Π. Μπέμ

Π.Γ. Απλαδᾶ

‘Η έργασία αύτή, πού ξέρχεται στό τέλος τοῦ 1970, συνεχίστηκε καὶ κατά τό έτος 1978. Κατά τό έτος 1978 ἀποκτήθηκαν περισσότερα βασικὰ δργανα καὶ ξγιναν ἐγκαταστάσεις μέσω τοῦ Προγράμματος ’Ιώσεων τῶν Εσπεριδοειδῶν .’ Ο ἔξοπλισμός αύτός ἀναφέρθηκε ἀναλυτικά στό οἰκεῖο πρόγραμμα.’ Εκτός ἀπό τόν ἔξοπλισμόν αύτόν σημαντικός χρόνος διατέθηκε ἐπὶ καθημερινῆς βάσεως για τήν δργάνωση τοῦ ’Εργαστηρίου ὅπτε νά ἀποκτήσει ἀποδοτική λειτουργικότητα.

‘Η ἐπιστροφή τοῦ Ι.Φ.Π.Μπέμ στό ’Εργαστήριο μετά τήν ἐπιτυχῆ ἀποπεράτωση τῶν μεταπτυχιακῶν του σπουδῶν στήν ’Ιολογία φυτῶν στό SCOTTISH HORTICULTURAL RESEARCH INSTITUTE καὶ τήν ἀπόκτηση τοῦ διδακτορικοῦ του διπλώματος, ἀποτελεῖ μια πρωταρχικῆς σημασίας ἐπένδυση για τό ’Εργαστήριο ’Ιολογίας, καὶ για τό Η.Φ.Ι. γενικότερα, σέ ἐπιστημονικό δυναμικό ύψηλῆς στάθμης.

Οι ἔργαστηριακές προυποθέσεις πού ξέρουν ἔξασφαλισθεῖ μέχρι τώρα σέ ἐπιστημονικό προσφωπικό, μέσα καὶ δργάνωση, μετά ἀπό μακρότατες καὶ ἐπίπονες προσπάθειες, μᾶς ἐπιτρέπουν νά ἀτενίζουμε μέ αἰσιοδοξία τό μέλλον τοῦ ’Εργαστηρίου για σοβαρή ίολογική ἔργασία.

Πλήν δικασ μέμνουν πολλά νά γίνουν ἀκόμη καὶ προβλέπονται πολλές θυσίες τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ’Εργαστηρίου σέ χρόνο καὶ προσπάθεια εἰς βάρος τής ἐρευνητικῆς ἔργασίας, μέχρις ότου καταστεῖ ἀποδοτική ἡ ἔργασία τοῦ ’Εργαστηρίου.’ Η γρήγορη δικασ μέληρωση τής ἀποδοτικότητας τοῦ ’Εργαστηρίου δέν ἔξαρτάται μόνο ἀπό τίς προσπάθειες τοῦ προσωπικοῦ του, πού εἶναι πάντα ἀοικητές, ἔντονες συστηματικές καὶ ἀδιάκοπες, ἀλλά καὶ ἀπό παράγοντες πού δέν ἔξαρτάνται καθόλου ἀπό αύτό καὶ ἐπηρεάζουν ἀνασταλτικά τήν πορεία τοῦ ’Εργαστηρίου, τουλάχιστον ποσοτικά.” Ετσι κατά τό 1978 τό ἐπιστημονικό προσωπικό τοῦ ’Εργαστηρίου δαπάνησε

’Εργάσιμες ὥρες	Για προμήθειες	Για περιποίηση φυτῶν	(άπδ 5.8.78)
(περιπου)	ὥρες		ὥρες
Κυριακοπούλου	1.600	700 (44%)	100 (6%)
Πλαστήρα	1.600	200 (12,5%)	250 (15.6%)
Μπέμ	300	100 (33%)	100 (33%)
Απλαδᾶ		200	200

Γ. ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Εξέταση δειγμάτων

Π.Η.Κυριακοπούλου

Β.Α.Πλαστήρα

Φ.Π.Μπέμ

Π.Γ. 'Απλαδᾶ

Κατά τδ 1978 στάλθηκαν στδ' Εργαστήριο ἀπό διάφορα μέρη τῆς χώρας καί ἐξετάστηκαν περισσότερα ἀπό 85 δειγματα καθώς καί 4 αἰτήσεις χωρίς δειγματα για παροχή τεχνικῶν πληροφοριῶν. Δόθηκαν 15 σάριθμες ἀπαντήσεις ἀπό τις δύο οι 38 γραπτές.

2. Συνεργασία μέ 'Υπουργεῖο Γεωργίας για τρέχοντα θέματα .

α. Φυτούγειονομικός ἔλεγχος πατατοσπόρου. Σέ εκτέλεση διαταγῶν τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας (Δ/νση 'Αναπαραγῆς Φυτῶν) πρός τδ Μ.Φ.Ι. οι ἐρευνητές Π.Η.Κυριακοπούλου, Β.Α.Πλαστήρα καί Φ.Π. Μπέμ ἐπραγματοποίησαν τους ἔξις φυτούγειονομικούς ἔλεγχους:

Σποροπαραγωγικά κέντρα ἐσωτερικοῦ. Κατά τδ χρονικό διάστημα 10-13 Ιουλίου οι Π.Η.Κυριακοπούλου καί Β.Α.Πλαστήρα ἐπραγματοποίησαν φυτούγειονομικό ἔλεγχο στα σποροπαραγωγικά κέντρα πατάτας Κάτω Νευροκοπίου Δράμας καί "Λυν Βροντοῦς Σερρῶν" (Εκθεση Μ.Φ.Ι. 3065/16.8.78).

Εἰσαγόμενος πατατόσπορος. Στις 14 Δεκεμβρίου 1978 δ Φ.Π.Μπέμ ἐπραγματοποίησε φυτούγειονομικό ἔλεγχο σε φορτίο πατατοσπόρου ποικ. ILONA προελεύσεως Δ.Γερμανίας 16 τόννων ("Εγγραφο Υ.Γ. 393424/10354/21.11.78 καί ΜΦΙ 4571/78").

β. Συμμετοχή σε συνεργασία 'Υπουργείου Γεωργίας με EPPO (EUROPEAN PLANT PROTECTION ORGANIZATION).

"Υστερα ἀπό ἀντίστοιχες αἰτήσεις τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας (Διεύθυνση Προστασίας Φυτῶν) ή Π.Η.Κυριακοπούλου:

1) Στις ἀρχές τοῦ χρόνου βοήθησε τὸν Γεωπόνο τῆς παραπάνω Διευθύνσεως τοῦ 'Υ.Γ. κ.Π.Κωνσταντίνου για τὴ σύνταξη τῆς φυτούγειονομικῆς συστάσεως (RECOMMENDATION) τῆς EPPO για τὴν Τριστέτσα (CITRUS TRISTEZA).

2) Στις 7 καί 8 Ιουνίου .ἔλαβε μέρος στὴν διάδικτη ἔργασίας τῆς EPPO πού ἔγινε στδ' Εθνικό"Ιδρυμα 'Ερευνῶν στὴν Αθήνα. "Ελαβε μέρος σε συζητήσεις για ιολογικά θέματα, διαβάζεις τῆς διεύθυνσης CITRUS TRISTEZA, GRAPEVINE FLAVESCENCE DORÉE, PEACH MOSAIC κ.λ.π. Προτηγήθηκε προκαταρκτική συζήτηση στδ Μ.Φ.Ι. με τοὺς και Φ.Παπαδογεωργίδην καί Π.Κωνσταντίνου στὴν διάδικτη τῆς ζητήθηκε καί ἔλαβε μέρος.

3) Κατά το τέλος Νοεμβρίου και άρχες Δεκεμβρίου 1978 βοήθησε τόν κ. Π.Κωνσταντίνου στήν σύνταξη τών φυτούγειονομικῶν συστάσεων (RECOMMENDATIONS) για τήν ζωση CITRUS TRISTEZA και GRAPEVINE FLAVESCENCE DORÉE ("Εγγραφο Υ.Γ. 242110/10360/26.10.78). Συμπληρωματικά συνέταξε με τόν κ. Φ.Μπέμ και ύπερβαλε στόν Υπουργεῖο Γεωργίας τεχνικό φύλλο για τα έλληνικά δεδομένα για τήν τελευταία άσθενεια (KYRIAKOPOULOU, P.E. και BEM, F.P., 21.11.1978 "GRAPEVINE FLAVESCENCE DORÉE IN GREECE" (Μ.Φ.Ι.4217/21.12.78). Συνολική άπασχδληση για τήν παραπάνω έργασία: Κυριακοπούλου 30 ώρες, Μπέμ 5 ώρες.

γ) Συμμετοχή σε συνεργασία 'Υπουργείου Γεωργίας με ECK.

"Υστερα άπό είδοποίηση τοῦ Υ.Γ., ή Π.Η.Κυριακοπούλου συμμετέσχε σε σύσκεψη πού έγινε στό Μ.Φ.Ι. το Δεπτέμβριο 1978 ύπό τή Διεύθυνση έκπροσώπων τής Διεύθυνσεως Προστασίας φυτῶν τοῦ Υ.Γ. για τή σύνταξη έλληνικῶν φυτούγειονομικῶν κανονισμῶν πού έπιειθυμεῖ ή κώρα μας να ένσωματωθῶν στούς φυτούγειονομικούς κανονισμούς τής Ε.Ο.Κ. Συνολική άπασχδληση 18 ώρες (1 ήμέρα προετοιμασία και 2 ήμέρες συμμετοχή στή σύσκεψη).

3. Περιοδείες

- 1) Π.Η. Κυριακοπούλου και Β.Α.Πλαστήρα, 10 'Ιουνίου, στό Βοχαΐνδ Κορινθίας, για έπιτοπια έξεταση περιπτώσεως άποπληξίας πορτοκαλιδες, ίποπτης για CITRUS TRISTEZA (Διαταγή Μ.Φ.Ι. 1931/6.6.78).
  - 2) Π.Η.Κυριακοπούλου και Β.Α.Πλαστήρα, 10-16 'Ιουλίου.
    - α) 11-13 'Ιουλίου φυτούγειονομικός έλεγχος τῶν φυτειῶν πατατοσπόρου στά σποροπαραγωγικά Κέντρα Κάτω Νευροκοπίου Δράμας και Άνω Βροντοῦς Σερρῶν.
    - β) 13-15 'Ιουλίου, έπιτοπια έξεταση άμπελώνων προσθεβλημένων άποπληξίας GRAPEVINE DOREE εἰς Καριανή και Έλαιοχώρι Καβάλας.
- (Διαταγή Μ.Φ.Ι. 2458/8.7.78).

Δ.ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμμετοχή σε συνέδρια

- α) 'Η Π.Η.Κυριακοπούλου συμμετέσχε στό 3ο Διεθνές Συνέδριο Φυτοπαθολογίας πού έγινε στό Μδναχο στίς 15-22 Αύγουστου 1978. Κατά τό συνέδριο αύτο, σε βραδυνή συζήτηση τής διαδικασίας ιολόγων άμπελου, άνακόνωσε τα έλληνικά δεδομένα για τήν ζωση GRAPEVINE FLAVESCENCE DOREE.

‘Η ώφελεια & πόδ τη συμμετοχή της στό Συνέδριο αύτο ήταν μεγάλη, όχι μόνο διετί παρακολούθησε, & πό τις άνακοινώσεις, τα νεώτερα έπιστημονιανά δεδομένα στήν’ Ιολογία Φυτῶν, & λλαδ καί διετί της διδημε ή εύκαιρια νά γνωρίσει νέους ιολόγους φυτῶν καί άλλους φυτοπαθολόγους & πό διάφορες χώρες καί νά διανεώσει τή γνωριμία της μέ τούς ήδη γνωστούς, νά άνταλλεξει μαζί τους άποφεις καί νά πάρει πληροφορίες για & ιολογιανά καί γενινότερα φυτοπαθολογιανά θέματα. ”Ενας τετοιος έμπλουτισμός τῶν γνώσεων τοῦ έπιστημονα για τή δραστηριότητα τῶν συναδέλφων του καί τῶν έπιστημονιών ‘Ιδρυμάτων διεθνῶς, έκτος τῶν άλλων άποτελεῖ πάντα έπενδυση για εύκολη άντληση γνώσεων διαν προκύψει οποιο είδικό θέμα στό μέλλον.

β) στό ίδιο συνέδριο, δέπιεβλέπων τή διδακτορική έργασία (SUPERVISOR) τοῦ κ. Φ.Π.Μαρέμ Δρ MOURANT τοῦ SCOTTISH HORTICULTURAL RESEARCH INSTITUTE άνακοινώσει τήν έργασία: BEM, F. & MURANT, A. F.

“HERACLEUM LATENT, VIRUS, A NEW CLOSTEROVIRUS”.

2. ’Εξάσκηση φοιτητή ’Δινωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς ’Αθηνῶν

’Εκπαιδευτής: Π.Η.Κυριακοπούλου.

‘Ο τελειοφοιτος τής Α.Γ.Σ.Α. κ. Δημήτρης Κουτσοβίτης, πού είχε ήδη πραγματοποιήσει στό Έργαστήριο τήν πρακτική του έξασκηση ηατά τα έτη 1976 καί 1977, ηατά τό έτος 1978 έτοιμασε στό Έργαστήριο μέ τήν ηαθοδήγηση καί τεχνική βοήθεια τής Π.Η.Κυριακοπούλου, τή μελέτη του για πτυχίο μέ τίτλο”’Ιοί καί ίώσεις τῶν ηολοκυνθοειδῶν”. Η μελέτη αύτή, πού ηρίθηκε μέ τόν βαθμό “άριστα” στήν Α.Γ.Σ.Α., άποτελεῖ συμβολή στήν άνδιπτυξη τής Ιολογίας στή Χώρα μας, βασικά διετί συγκεντρώνει τά δεδομένα τής διεθνούς βιβλιογραφίας πάνω στούς ίούς καί τις ίώσεις τῶν ηολοκυνθοειδῶν. ‘Ο κ. Κουτσοβίτης, μέ τήν έργατην διετητα, τήν άφοσίωση στήν έρευνα τής άληθειας, τή σχολαστικότητα, τήν πνευματική ίηανότητα, τήν ύπευθυνότητα, τήν άνιδιοτέλεια καί τό ξήθος του γενινά, άφησε τις ηαλλίτερες έντυπωσεις στό Έργαστήριο καί άπολυτη ίηανοποίηση για τό χρόνο καί τά μέσα πού τό Έργαστήριο διέθεσε για’ αύτόν.

Κρίση διδακτορικοῦ

Κριτής: Π.Η.Κυριακοπούλου

Τό’ Ινστιτούτο Φυτοπροστασίας τοῦ KOSTINBROD τής Βουλγαρίας ζήτησε άπό τήν Π.Η.Κυριακοπούλου, μέ έπιστολή τοῦ Διευθυντοῦ του.

Δρα LUBENOV/13.10.1977, νά ιρίνει τή διδακτορική διατριβή τοῦ μεταπτυχιακοῦ του σπουδαστή ABDUL GANI T.ABUKABA "INVESTIGATION ON NEW VIRUS DISEASES OF TOBACCO IN BULGARIA". Η δ. π.η.Κυριακοπόλου μετάποδος έξεταση τοῦ περιληπτικοῦ ἐντύπου τῆς ἔργασίας πού στάλθηκε συνημένα ἔστειλε στό' Ινστιτοῦτο τοῦ KOSTRINBROD τήν ικριτική της στίς 15.8.1978.

4. Δημοσιεύσεις

- 1) BEM,F., 1978. A STUDY OF SOME VIRUSES FROM HERACLEUM SPHONDYLIUM L. PH.D.THESES SCOTTISH HORTICULTURAL RESEARCH INSTITUTE, INVER-GOWRI, DUNDEE, SCOTLAND. 272 PP.
- 2) BEM, F., & MURANT, A.F., 1978. HERACLEUM LATENT VIRUS, A NEW CLOSTEROVIRUS. 3RD INTERNATIONAL CONGRESS OF PLANT PATHOLOGY. MÜNCHEN, 16-23 AUGUST 1978, P.14.

5. Τεχνικό ταξίδι στό' Εργοστάσιο EDWARDS στήν' Αγγλία.

Η δ. π.η.Κυριακοπόλου πήγε στό ἔργοστάσιο αύτό στό CRAWLEY τήν Αγγλίας κατά τήν ἔβδομάδα 24 Σεπτεμβρίου - 1' Οκτωβρίου γιαν ἐκπαίδευσή της στή/^{χρήση τῆς} μηχανής παραγωγῆς λεπτῶν μεμβρανῶν πού ἀπόκτησε πρόσφατα τό' Εργαστήριο.

6. Ξενάγηση ξένων ἐπιστημόνων στό' Εργαστήριο

Κατά τό 1978 ἐπισκέφθηκαν τό' Εργαστήριο οι παρακάτω ξένοι ἐπιστήμονες:

- 1) 22-3-78 δ Ιολόγος ALFONSO ARROYO, I.N.I.A. TENERIFE-CANARY ISLANDS SPAIN, μέ τούς δενδροκόμους τοῦ ίδιου Σταθμοῦ JOSE PEREZ-ALFONSO καὶ MANUEL SANCHEZ.
- 2) 3-4-78: δ Καθηγητής Φυτοπαθολογίας DR R.K.S.WOOD, BOTANY DEPARTMENT, IMPERIAL COLLEGE, ENGLAND. DR STEPHEN
- 3) 5.78: δ Καθηγητής φυτοπαθολογίας WILHELM τοῦ DEPARTMENT OF PLANT PATHOLOGY, UNIVERSITY OF CALIFORNIA, BERKELEY.
- 4) 25-10-78: οι Βούλγαροι φυτοπαθολόγοι τοῦ PLANT PROTECTION INSTITUTE KOSTINBROD, SOFIA, DR J.LUBENOV, Διευθυντής τοῦ Ινστιτούτου καὶ DR ISVETKO ZAMFIROV-ALEXANDROV, ἐντομολόγος φορέων ίώσεων .
- 5) 21-11-78: ο Ισπανός γενετιστής JOSE I.CUBERO, DEPARTMENT OF GENETICA, ESCUELA TECHNICA SUPERIOR DE INGENIEROS AGRONOMICOS, CORDOBA, ESPAÑA.

7. Επίσηφη σχολῶν, φοιτητῶν

- 1) 24-5-78, ή σχολή Κ.Α.Τ.Ε. 'Ηρακλείου Κρήτης.
- 2) 20-12-78: 'Ο τελεισθόφοιτος τῆς Λ.Γ.Σ.Δ. Παναγιώτης Παντελῆς ζήτησε καί τοῦ δδθηκαν πληροφορίες για τὴ συγγραφή τῆς μελέτης του "Πρόγραμμα σποροπαραγωγῆς γεωμήλων στήν' Ελλάδα συναρτήσει τῆς εἰσόδου τῆς χώρας μαζί στήν Ε.Ο.Η..

8. Επιτροπή διαγωνισμού

- 1) Η δ.Β.Δ. πλάστηρα ἀπασχολήθηκε ἐπί 5 συνολικά ημέρες σὰν ἔμπειρογνώμων με τὸ διαγωνισμό τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας για τὴν προμήθεια 2 αλιματιζομένων θαλάσμων για τὸ Μ.Φ.Ι. 'Ημερομηνία διαγωνισμοῦ 10-8-78 καί συζητήσεως στὸ 'Υπουργεῖο 'Εμπορίου 5-10-78. "Εγγραφα 'Υπ.Γεωργίας 49074/8675/246.78 καί Μ.Φ.Ι. 3500/13.9.78.

- 2) Καί οὐτε τρεῖς ἐπιστήμονες τοῦ 'Εργαστηρίου ἀπασχολήθηκαν με τὴν διληγούμενην τῆς παραλαβῆς τῶν δργάνων τοῦ Προγράμματος τῶν ίώσεων τῶν ἐσπεριδοειδῶν, διπλας ἀναφέρεται ἀναλυτικά στὸ οἶνεῖο θέμα.

9. Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεδραση

Κατὰ τὸν θεατρικὸν ἔγινε λῆφθη ηινηματογραφικῆς ταινίας με θέμα τὸ Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό 'Ινστιτοῦτο καί τὴν ἔργασία του &πρὸ τὴν σημνοθέτη ηα Κουρκουλάκου, για τὴν EPT.

Μέρος τῆς ταινίας αὐτῆς λήφθηκε στὸ 'Εργαστηρίο 'Ιολογίας καί προβλήθηκε ἀπὸ τὴν EPT στὴν Τηλεδραση τὴν Κυριακή 23 Ιουλίου 1978.

10. Διαλέξεις: 'Η δ.Β.Δ. πλαστήρα κατὰ τὸ Φεβρουάριο 1978 ἔδωσε διάλεξη στὸ Μ.Φ.Ι. με θέμα "Η ιαλλιέργεια ίστῶν καί ἡ ἐφαρμογή της στὴν παραγωγῆ ύγιεινῆς πολλαπλασιαστικοῦ φυτικοῦ ύληοῦ".
11. Ενημέρωση Βιβλιοθήκης: Παραγγελίες βιβλίων, ανατύπων κ.λ.π.

12. Εμπλούτισμός φωτογραφικοῦ ἀρχείου

Τὸ φωτογραφικὸν ἀρχεῖο τοῦ 'Εργαστηρίου ἔμπλουτίστηκε με 194 ἔγχρωμα SLIDES καὶ 13 ἀσπρόμαυρες φωτογραφίες.

13. Διοικητική ἔργασία τοῦ 'Εργαστηρίου 'Ιολογίας.

Ἀλληλογραφία, πρόσληψη προσωπικοῦ, διοίκηση προσωπικοῦ, προμήθειες, μετακινήσεις, σχέσεις 'Εργαστηρίου ἐντός καὶ ἐκτός τοῦ 'Ιδρυματος, συγγραφή πεπραγμένων 1978 καὶ προγραμμάτων 1979.

IV. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΗ ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ

Προσωπικό: Προϊστάμενος Δρ. Κων/νος Χολέβας

Παρασκευαστές: Στέργιος Τσίγγος

Ματούλα Μπαμπλένη

Ειρήνη Μουστάκη

A. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Φθορίωση τής έλιας και άλλων φυτών

Παρατηρήσεις άγροῦ.

Πραγματοποιήθηκαν δειγματοληφίες φύλλων και ξηρών παρατηρήσεις στην έξτρα τῶν συμπειραμάτων στήν έλια και σε άλλα φυτά στήν περιοχή Κυριακίου Βοιωτίας, όπου έχει διαγνωσθεῖ άπό χρδνια φυτοτοξική έπιδραση φθοριούχου ρυπάνσεως τοῦ άέρα. Η παρακολούθηση αύτή παρουσίαζε ιδιαίτερο ένδιαφέρον κατά τήν έφετινή βλαστική περίοδο διδτι άπό τις άρχες σχεδόν τοῦ χρόνου έτεσθει σε λειτουργία είδη έγκατάσταση στο Εργοστάσιο άλουμινίου για τήν κατακράτηση τοῦ έκλυσμένου φθορίου και συνεπώς άναμένονταν σημαντική έλεττωση τής ρυπάνσεως.

Πράγματι τὰ συμπτώματα τοξικότητας στο διμπέλι και τῇ βερικοκιᾳ, πού εἶναι πολύ εύασθητοι δεῖντες, άργησαν να έμφανισθοῦν και ήταν περιορισμένης έντασεως έφέτος.

Για πρώτη φορά ξηρών προναταρτικές μετρήσεις τῆς περιεκτικότητας δέρα σε φθοριούχες ένώσεις στήν ύπόφη περιοχή. Οι μετρήσεις αύτες ήταν ήμερησιες για διάστημα ένδες μηνδες περίπου (9/6-15/7/78) και ξεδωσαν τα ξενής άποτελέσματα :

Κατάσταση	Φθόριο (F), έκατομμυριοστά τοῦ γραμ. ³ άέρα.
Φθοριούχων ένώσεων	Μεγίστη
άέριος	0.872
στερεά (σκόνη)	1,548
	Μελαχίστη
	0.283
	0.228

Οι παραπάνω μετρήσεις άναφέρονται σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα και μόνο σάν ένδεικτικές θα πρέπει να θεωρηθοῦν. Όπωσδήποτε θα χρειασθοῦν μετρήσεις για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και σε συνδυασμό με άλλες παρατηρήσεις προκειμένου να έκτιμηθοῦν οι

κινδυνοι τῶν ἐπιπέδων τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ φθορίου, ἀπό φυτοτοξικῆς πλευρᾶς, κατω ἀπό τις τοπικές αλιματόλογικές καὶ ἄλλες συνθήκες πού ἀναπτύσσονται τά φυτά.

Τέλος οἱ συγκεντρώσεις φθορίου πού βρέθηκαν στά φύλλα ᾧταν πολύ μικρότερες, συγκριτικά μέ δλλα χρόνια. Ὁ ἔλαιοναρπος περιείχε πολύ λιγότερο φθόριο ἀπό τά φύλλα, ἀλλά βρέθηκε θετική συσχέτιση μεταξύ τῆς περιεντικότητας φθορίου τῶν καρπῶν καὶ ἔκεινης τῶν φύλλων ($R=0.5616^{+0.00}$).

Πειράματα ἐργαστηρίου

α) Σε 30 δευτερόλια εἶλιας πού ἀναπτύσσονται για τέταρτο χρόνο σε δοχεῖα μέ χῶμα καὶ προσθήκη φθορίου σε δόσεις: Μηδέν, 50 καὶ 500 γρ. ἀνὰ τετραφωνικό μέτρο, δέν παρατηρήθηκαν συμπτώματα τοξικότητας ἢ ἀσυνήθης συσσώρευση φθορίου.

β)"Εγινε ἐπεξεργασία καὶ ἐφαρμογή εἰδικῆς τεχνικῆς για τὸν προσδιορισμὸν τῆς περιεντικότητας τοῦ ἀέρα σε φθοριοῦχες οὐσίες. Πρόκειται για: τεχνική πού συνιστάται στῇ διέλευση μετρουμένης ποσότητας ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρα ἀπό γυάλινο σωλήνα μέ ἐσωτερική ἐπαλειψη ὅξινου ἀνθρακικοῦ νατρίου καὶ μετά ἀπό εἰδικό ἡθμόν.

Στὸ σωλήνα ἀντιδροῦν καὶ συγκρατοῦνται οἱ ἀέριες φθοριοῦχες ἐνώσεις καὶ στὸν ἡθμόν τά στερεά τεμαχίδια τοῦ ἀέρα, καὶ ἀνολογούθεῖ προσδιορισμὸς. Ὁ διαχωρισμὸς αὐτὸς τῶν φθοριοῦχων οὐσιῶν τοῦ ἀέρα εἶναι ἀπαραίτητος διδτὸς οἱ φθοριοῦχες οὐσίες πού βρίσκονται σε ἀέριο κατάσταση εἶναι πολὺ φυτοτοξικές καὶ μεταφέρονται σε μεγάλες σχετικά ἀποστάσεις.

Μέ τῇ παραπόνω μέθοδο ἔγιναν μετρήσεις στῇ μολύσμενῃ περιοχῇ καὶ φαίνεται πολύ ἀποδοτική. Ἡ μόνη δυσκολία πού παρουσίαζε ᾧταν ἡ ἀνάγκη νὰ ὑπάρχει ἕνας ἐργάτης για νὰ ἀλλάξει κάθε πρωτό τὸ σωλήνα μέ ἀπασχόληση 15-20'.

γ)"Εγιναν μερικές προκαταρκτικές ἐργασίες για τὴν ἐγκατάσταση καὶ λειτουργία θαλάμων τεχνητῆς φθοριώσεως φυτῶν. Οἱ θαλάμοι αὐτοὶ προορίζονται κυρίως για τὴ μελέτη τῆς φθοριώσεως τῆς ἐλιάς πού παρουσιάζει ἴδια τερο ἐνδιαφέρον λόγω τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ εἶδους αὐτοῦ στὴν τοξικότητα καὶ τῆς οἰκονομικῆς σημασίας για τὴ μολυσμένη περιοχή.

2) Αντιμετώπιση πικρής αηλιδώσεως μηλοειδῶν

- α) Σέ συνεργασία με τδ' Ινστιτούτο Προστασίας Φυτῶν Βόλου (κ. Δημ. Ηπίρη) δοιιμάστηκε ή ἀποτελεσματικότητα τῆς ἐμβαπτίσεως μῆλων ποιηθείσας STARKIN ἀμέσως μετά τῇ συγκομιδῆς σὲ διαλύματα νιτρικοῦ ἀσβεστίου καὶ χηλικοῦ ἀσβεστίου. Χρησιμοποιήθηκαν τὰ ἔξης διαλύματα: α) 0,5% νιτρικός ἀσβέστιο με διαβρεκτικό (TRITON X 114)
 β) 0,1% UNILATE - Κα με διαβρεκτικό (TRITON X 114) γ) Μάρτυρας.
 Για κάθε ἐπέμβαση χρησιμοποιήθηκαν πέντε ἐπαναλήψεις τῶν 70-80 καρπῶν ἢ κάθε μία. Οι καρποί ἔχουν ἀποθηκευτεῖ ἀπό 1.10.78 σὲ συνήθεις συνθῆκες φυγείου στῇ Ζαγορά Βόλου. καὶ δέν ἔχει γίνει φιδρά δ ἔλεγχος για τὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν ἐμβαπτίσεων. Κρίθηκε ἀπαραίτητο νᾶ παραταθεῖ ἢ ἀποθήκευση για τῇ καλλίτερῃ διαφοροποίηση μεταξύ τῶν ἐπεμβάσεων, οδιώς ἂν τδ ποσοστὸν τῶν προσβεβλημένων μῆλων εἶναι καμηλός δύπως τῇ προηγούμενη χρονιᾳ.
 β) Σέ συνεργασία με τδ' Ινστιτούτο Φυλλοβόλων Δενδρῶν τῆς Νάουσας (κ. Δημ. Στυλιανίδη) ἐφαρμόστηκαν δοιιμαστικοί φεκασμοί με χλωριούχο ἀσβέστιο καὶ UNILATE-CA κατά τῇ διάρκεια τῆς ἀναπτύξεως τῶν καρπῶν στὰ δένδρα μηλιάς πού παρουσιάζουν συχνά ύψηλό ποσοστὸν καρπῶν με πικρή αηλιδώση. Παράλληλα ἔγιναν δοιιμές συνδυαστικότητας ἐντομοντδνων με διλατα ἀσβεστίου.
 γ). Από πέρυσι, ἔχεται στὰ Κάτω Λεχώνια Βόλου ἡ αἰτιολογία μιᾶς παθήσεως τῶν αυδωνιῶν με χαρακτηριστικά πικρής αηλιδώσεως.
 Ή ίδια ἀνωμαλία ἔχει διαπιστωθεῖ στήν 'Αγια Λαρίσης, στήν Κομοτινή καὶ στή Χαλκίδα καὶ παρουσιάζει μεγάλο οἰκονομικό ἐνδιαφέρον λόγω τῶν ἀπωλειῶν πού προκαλεῖ στδ ἀποθηκευμένο προϊόν. Εέ συνεργασία με τδ' Ινστιτούτο Προστασίας φυτῶν Βόλου (κ.Δ.Ηπίρη) ἔγιναν φεκασμοί τῶν δένδρων με φιδρά διαλύματα ἀσβεστίου καὶ βορίου.
 Οι ἐπεμβάσεις ἦταν οι ἔξης: (α) Νιτρικός ἀσβέστιο (0.5%) με διαβρεκτικό (TRITON X-114) (β) Νιτρικός ἀσβέστιο (0.5%) καὶ Βορικό δύο (0.1%) με διαβρεκτικό (TRITON X-114). (γ) Μάρτυρες. Οι φεκασμοί ἔγιναν καθόλη τῇ διάρκεια ἀναπτύξεως τῶν καρπῶν ἀνε 20ήμερα διαστήματα. Συνολικά ἔγιναν 9 φεκασμοί, πού ἄρχισαν δύταν οι καρποί είχαν διάμετρο 3 εκ. περίπου καὶ συνεχίστηκαν μέχρι σχεδόν τῇ συγκομιδῆς. Κατά τῇ συγκομιδῆς τὰ ποσοστά προσβολῆς τῶν καρπῶν ἦταν 3.2%, 2.3% καὶ 7.2% στις ἐπεμβάσεις (α), (β) καὶ (γ), &ντιστοίχως.

Ανδμη δέν έγινε έλεγχος τής καταστάσεως τῶν ιαρπῶν πού διατηροῦνται σε συνηθισμένες συνθήκες άποθηκεύσεως. Από αάθε δένδρο τοῦ πειράματος έχουν διατηρηθεῖ τρία κιβώτια δηλ. συνολικού 90 κιβώτια συνολικού βάρους 650 KG περίπου. Ηλιτικές μέ βάση τά περσινά άποτελέσματα άναμενεται ένταση τής προσβολής στούς μάρτυρες, 3-4 φορές μεγαλύτερη & πό τά φεκασμένα δένδρα.

Επίσης έξετάζεται ή διανομή τοῦ Κα καὶ ἄλλων ἀνοργάνων στοιχείων στά ιανδώνια. Τά άποτελέσματα μέχρι τώρα θτι δ φλοιεδές περιέχει 3-4 φορές περισσότερα ἀνδργανα στοιχεῖα ἀπό τήν υπόδοιπο σάρκα.

3) Φυλλοδιαγνωστικός έλεγχος τής ἀνοργάνου θρέψεως τής πορτοκαλιάς στούς Νομούς Χανίων καὶ Λακωνίας.

Η έργασία αύτη έκτελέστηκε στό πλαίσιο είδικου Προγράμματος τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας για τήν έρευνα τῶν ἀναγκῶν τῶν διαφόρων καλλιεργειῶν σε θρεπτικά στοιχεῖα.' Εφέτος στό Νομό Χανίων έγινε διειγματοληψία σε 65 διπαρῶνες πορτοκαλιάς καὶ στό Νομό Λακωνίας σε 45 διπαρῶνες. Η κατάσταση τῶν διπαρώνων αύτῶν παρακολουθεῖται τήν τελευταία 5τία προιειμένου να συσχετιστεῖ ή συμπεριφορά τους ἀπό πλευρᾶς βλαστήσεως καὶ ιαρποφορίας μέ τά έπιπεδα τῶν θρεπτικῶν στοιχείων στά φύλλα.

4) Θεραπεία τροφοπενίας ίχνοστοιχείων στή φουντουκιά.

Οι παρατηρήσεις καὶ τά άποτελέσματα ἀναλύσεως φύλλων έδειξαν σημαντική βελτίωση τής καταστάσεως σε μαγγάνιο καὶ σίδηρο στά δένδρα πού δέχτηκαν ίχνοστοιχεῖα τό προηγούμενο χρόνο. Τδ. 1978 δέν έγινε νέα χορήγηση ίχνοστοιχείων, γιατί τό πρόβλημα τής χλωρώσεως, πού ἀνησύχησε σοβαρά τούς παραγωγούς τά προηγούμενα χρόνια, ἥταν πολύ περιορισμένο καὶ δέν ιρίθηκε ἀναγκαῖο να γίνεται έπειμβαση.

5) Τοξινότητες ίχνοστοιχείων.

Τά τελευταία χρόνια παρατηροῦνται συχνά σε καλλιέργειες θερμοκηπίων βλάβες οι διπούες ἀπ' διάφορες τίς ένδειξεις φαίνεται να διφεύλανται σε κατάχρηση ίχνοστοιχείων πού γίνεται στίς έντατινές αύτές μορφές καλλιέργειας.

Στή καλλιέργεια ἀγγιουριάς παρουσιάζονται πολύ συχνά έντονες χλωρώσεις τοῦ φυλλώματος πού σχετίζονται μέ συσσώρευση μαγγανίου στά φύλλα. Για τό λόγο αύτό θεωρήθηκε οιόπιμο να μελετηθεῖ/τοξινότητα μαγγανίου ἀπό πλευρᾶς συμπτωμάτων καὶ ιρισμών δρίων μαγγανίου στά φύλλα μέ τήν ἀναπτυξη φυτῶν σε υγρές καλλιέργειες.

Τα διποτελέσματα που υπάρχουν μέχρι τώρα από τα προκαταρκτικά περάματα συνοφίζονται ως έξης:

• Επίπεδα μαγγανίου

στα θρεπτικά διαλύματα (PPM)	0.5	2.5	5	5.5	10	20
------------------------------	-----	-----	---	-----	----	----

Παρουσία συμπτωμάτων	-	-	+	+	+	+
----------------------	---	---	---	---	---	---

Συγκεντρωσή μαγγανίου στα φύλλα (PPM)	351	1382	1801	2046	1676	2849
--	-----	------	------	------	------	------

B. ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΆΛΛΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Διάγνωση Μή Παρασιτικῶν Ασθενειῶν σε φυτοπαθολογικά δείγματα που λαμβάνονται στο Ινστιτούτο και παροχή δοηγιῶν.

"Οπως κάθε χρόνο, έτσι και έφετος στο Εργαστήριο έχεταστηνε μεγάλος άριθμος δειγμάτων που σταλθηκαν από Κρατικές υπηρεσίες και ιδιωτες. Συνολικά το Εργαστήριο έστειλε 301 έγγραφες απαντήσεις για διάφορες περιπτώσεις μή παρασιτικῶν δοθενειῶν, ένω παράλληλα δοθηκαν πολλές προφορικές δοηγίες σε ένδιαφερόμενους που προσκύνισαν δείγματα ή έπισκεψηναν το Ιδρυμα για ένημέρωση σε διάφορα φυτοπαθολογικά προβλήματα. Η πρέπει να σημειωθεῖ ότι το μεγαλύτερο μέρος των έχεταξομένων περιπτώσεων διφορούσε ανωμαλίες της ανοργάνου θρέψεως και ή διάγνωση έπειθαλε να γίνει ανάλυση φυτικῶν ιστῶν. Οι περιπτώσεις των μή παρασιτικῶν δοθενειῶν που έχεταστηκαν μέσα στο 1978 δίδονται στο συνημμένο Παράρτημα.

2. Χημικές αναλύσεις.

Στον έποιμενο πίνακα δίδεται διάριθμος των προσδιορισμῶν που έγιναν κατά στοιχεῖο στην έρευνητική και τρέχουσα έργασία του Εργαστηρίου.

Είδος Έργασίας

<u>Χημ. Στοιχεῖο</u>	<u>Έρευνητική</u>	<u>Τρέχουσα</u>	<u>Σύνολο</u>
"Αζωτο (N)	-	208	208
Φωσφόρος (P)	132	226	358
Καλί (K)	132	226	358
Άσβεστο (Ca)	672	80	752
Μαγνήσιο (Mg)	672	108	780
Σιδηρος (Fe)	540	76	616

Μαγγάνιο (MN)	560	112	672
Ψευδάργυρος (ZN)	540	94	634
Βόριο (B)	50	154	204
Χλώριο (CL)	-	35	35
Φθέριο (F)	170	8	178
	3.468	1.327	4.795

3. Υπηρεσιακές μετακινήσεις

Ο α. Χολέβας πραγματοποίησε τις εξής μετακινήσεις κατά τη διάρκεια του έτους.

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	ΣΚΟΠΟΣ	Δ/ΥΕΣ Μ.Φ.Ι.
Κυριάκι	1	Τοξινότητες φθοριούχων (Πειρ. Έργασία)	1390/4.5.78
Αντίκυρα	1	Τοξινότητες φθοριούχων (Επιτροπή)	1864/1.6.78
Κυριάκι	1	" " (Πειρ. Έργασία)	1944/7.6.78
Κυριάκι	1	" " "	2083/13.6.78
Κυριάκι	1	" " "	2147/17.6.78
Αμφισσα	2	Ζημιές έλατοδένδρων (άπημα ΔΙΕΘΩΡΓΙΑ)	2366/15.7.78
Αργοστόλι	2	Έξεταση καταστάσεως βαλιανείου κτήματος	3243/29.8.78
Ηράκλειο	1	Ανωμαλίες σταφυλιῶν (αίτημα Δ. Γεωργίας)	3326/5.9.78
Καβάλα	2	Όμιλητής σε Σεμινάριο Γεωπόνων Υ.Γ.	3556/19.9.78
Ζαγόρα	3	Πειράματα πινερής αηλιδώσεων μηλοειδῶν	3671/26.9.78
Κυριάκι	1	Τοξινότητες φθοριούχων (Πειρ. Έργασία)	3817/4.10.78
Καρδίτσα	2	Όμιλητής σε Σεμινάριο Γεωπόνων Υ.Γ.	4232/1.11.78

4. Είδικές Ενθέσεις

α) Αποτελεσματικότητα σημενασμάτων χηλικοῦ σιδήρου

('Υπ. Γεωργίας Δ/νση Προστασίας Φυτῶν, Τμῆμα Εμπορίας, Κοστολογήσεως και Προμηθειῶν Γ. Φαρμάκων, Άριθμ. Πρωτ. 701/10.4.78)

β) Ζημιές διμελιῶν και ἄλλων καλλιεργειῶν στή Ηγετική Θήρα διόρθωση μεταλλείων.

('Υπ. Βιομηχανίας και Ενεργείας, Γραφεῖο 'Υφυπουργοῦ, Άριθμ. Πρωτ. 344/11.9.78).

γ) Εμμετάλλευση βαλιανείου κτήματος στή Κεφαλονιά.
(Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο).

δ) Ζημιές διμελιῶν στή περιοχή Κυριακίου Βοιωτίας.
(Δ/νση Γεωργίας Βοιωτίας, Άριθμ. Πρωτ. 4526/6-12-78).

Γ. ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Δημοσιεύσεις - 'Ανακοινώσεις

α) COMITE INTER INSTITUT D'EDUDES DE TECHNIQUES ANALYTIQUES DU DIAGNOSTIC JOHAIRE:

COMPTE-RENDU DE LA 37EME SESSION, BOLOGNA, 30 ET 31 MARS 1978.
(Κ.Δ.ΧΟΛΕΒΑΣ)

β) EFFECT OF AIR DORNE FLUORIDE INJURY AND FLUORINE CONTENT OF VEGETATION.

3RD INTERNATIONAL CONGRESS OF PLANT PATHOLOGY, MUNCHEN, 16-23 AUGUST, 1978.

(Κ.Δ.ΧΟΛΕΒΑΣ)

γ) Ανδργανος θρέψις της Ελαιιας .

(Ν.Α.ΓΑΒΑΛΑΣ)

δ) BITTER PIT LIKE SYMPTOMS IN QUINCES:EFFECT OF CALCIUM AND BCRON SPRAYS ON THE CONTROL OF THE DISORDER.

INTERNATIONAL SOC.HORT SCIENCE CONFERENCE: MINERAL NUTRITION AND FRUIT QUALITY OF TEMPERATE ZONE FRUIT TREES.CANTERBURY U.K. APRIL . 1979. (Κ.Δ.ΧΟΛΕΒΑΣ και Δ.ΜΠΙΡΗΣ)

ε) Φυτοτοξική έπιδραση της ρυπάνσεως του άερα

(Σημειώσεις ,Σεμινάριο Οργανισμού Βαμβακος , Αθήνα , Απρίλιος 1978)
(Κ.Δ.ΧΟΛΕΒΑΣ)

2. Σεμινάρια σε Γεωπόνους

α) Τροφοπενίες και ή άντιμετώπισή τους στδ βαμβάκι, τδ καλαμπόνι και τδ σιτάρι (Καβάλα 21/9/78 και Καρδίτσα Θεσαλίας 2/11/78).

β) Τροφοπενίες και ή άντιμετώπισή τους στις έλιες και τις πορτοκαλιές ('Αθήνα, 30/11/78).

γ) Πηγές μολύνσεως περιβάλλοντος, συνέπειες στά φυτά και τά ζώα & ποιοφυγή μολθησεως περιβάλλοντος.
('Αθήνα, Οργανισμός Βαμβακος , Απρίλιος 1978).

3. Συνέδρια

'Ο κ. Χολέβας πήρε μέρος στά έπιτροπή συνέδρια:

α) 37η σύνοδο της Είδικης Επιτροπής Συνεργασίας σε τεχνικές Φυλλοδιαγνωστικής (COMITE INTER INSTITUT D'ETUDES DES TECHNIQUES ANALYTIQUE DU DIAGNOSTIC FCLIAIRE) στή Μπολόνια της Ιταλίας &πδ 30-31/3/78.

β) 3RD INTERNATIONAL CONGRESS OF PLANT PATHOLOGY.
MUNCHEN, 16-23/8/78.

4. Μεταπτυχιακές Έργασίες.

"Εγιναν άπό τον Έργαστηριο προσδιορισμός θρεπτικῶν στοιχείων σε φύλλα καὶ θρεπτικά ύποστρώματα γαρδένιας γιὰ μεταπτυχιακή έργασία πού έκτελεῖ δ. Γεωπόνος κ. Βασίλειος Μανιδές στήν Α.Γ.Σ.Α. ('Έργαστηριο Μικροβιολογίας').

5. Προμήθειες έργαστηριακοῦ ἔξοπλισμοῦ.

Εἶδος

Χρηματοδότηση

α) Άπορροφητήρας ἀπό ἀνοξείδωτο χαλύβα γιὰ τὴν ἐστία κανσεων.	15.000 Δημ. 'Επενδύσεις
β) Αεροσυμπιεστής γιὰ ἀερισμό καὶ φενασμό στὸ Θερμοήπειρο	38.000 Μ.Φ.Ι.
γ) Συσκευή μετρήσεως διαπνοῆς φύλλων	36.148 Δημ. 'Επενδ.
δ) Λυχνίες ακθόδου γιὰ καδμίο καὶ μδλυβδοῦ γιὰ τὴν ατομική ἀπορρόφηση	15.000 Μ.Φ.Ι.
ε) Ψηφιακό ΡΕ-μετρό	22.000 Μ.Φ.Ι.
στ) Αὐτόματος προχοῖδα ἀπό TEFILON	4.500 Ταχ. Πρόγραμμα
γ) Θερμαντική Πλάκα	1.500 " "

6. Συσκευέις

Δύο συσκευέις στὸ Μ.Φ.Ι. γιὰ θέματα φυτούγειονομικοῦ ἔλεγχου μὲν ἐπιστήμονες τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας καὶ μετὰ μὲν εξένους εἰδικούς τῆς Ε.Ο.Κ.

7. Ένημέρωση τῆς Βιβλιοθήκης.

Παραγγελίες βιβλίων καὶ χαρακτηρισμός ἀνατύπων

8. Έπιτροπές Παραλαβῶν γιὰ Προμήθειες 'Επιστημονικῶν Οργάνων τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας.

- α) Όντως βιολιματιστικῶν θαλάμων (Πρόεδρος 'Επιτροπῆς)
- β) Πέντε συστημάτων προσφθαλμῶν γιὰ τὴ μετρηση τενιθιακῶν γωνιῶν (Πρόεδρος 'Επιτροπῆς).
- γ) 6000 πλαστικῶν συρίγγων καὶ ἀνταλλακτικῶν γιὰ ατηνιατρική χρήση (Πρόεδρος 'Επιτροπῆς).
- δ) Εντομοκτόνου (DIMETHOATE) γιὰ τὴν ἐφετεινή Δακοντονία (Μέλος 'Επιτροπῆς)

9. Εενάγηση σχολείων (Κολλέγιο, Αθηνῶν, Δημοτικό Σχολεῖο Κηφισίας, KATEE (Κρήτης)).

10. Υποδοχή εξένων ἐπιστημόνων

11. Διοικητική Έργασία Τμῆματος Φυτοπαθολογίας · Αλληλογραφία, Προμήθειες, Επιθεσίες, μετανιώσεις Προσωπικοῦ τελίου, Εργαστρούντων γλαπ

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

Περιπτώσεις δυσθενειῶν ποι ἔξετάστηκαν
στά Εργαστήρια τοῦ Τμήματος Φυτοπαθολογίας
κατά τδ 1978.

ΜΥΚΗΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

ΑΓΓΟΥΡΙΑ

PYTHIUM SP. Ρεθυμνο, Σαλαμίνα

ΑΓΚΙΝΑΡΑ

PYTHIUM ULTIMUM Πύργος

PYTHIUM SP. Σαλαμίνα

VERTICILLIUM DAHLIAE " Ιρια, Πύργος

ΑΛΥΣΣΩΝ

SCLEROTINIA SCLEROTIORUM ' Αθήνα

ΑΜΠΕΛΙ

CEPHALOSPORIUM SP. Καρδίτσα

CRYPTOSPORELLA VITICOLA Ήράκλειο

EUTYPA ARMENIACAE Κόρινθος

MACROPHOMA FLACCIDA Χαλκίδα

PYTHIUM ULTIMUM Μέγαρα

SCLEROTINIA FUCKELIANA Λακωνία, Πύργος

" Ισκα, Γιάννενα, Άχαΐα, Ερυθραί, Λαύριο,
Ήράκλειο, Θήβα, Κεφαλλωνιά,
Τρίπολη

Σηψιρριζία ἀπό βασιδιομύκητα Γιάννενα, Ικαρία, Κόρινθος

ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ

EUTYPA ARMENIACAE Λάρισα

OIDIUM SP. Κέρκυρα

PHYTOPHTHORA SP. Γιάννενα, Λάρισα

POLYSTIGMA OCHRACEUM Δράμα

SCLEROTINIA LAXA Βοιωτία, Γορτυνία, Καρδίτσα,
Κέρκυρα, Κρυονέρι, Μεγαλόπολη,
Δράμα

THANATEPHORUS CUCUMERIS Νάουσα

TRANZSHELIA PRUNI-SPINOSAE Βαρυμπόπη

VERTICILLIUM DAHLIAE Τρίκαλα, Χαλκίδα

Σηψιρριζία ἀπό βασιδιομύκητα Αγγίο, Γρεβενά

ΑΝΕΜΩΝΗ

PERONOSPORA SP.

Κῶς

ΑΡΑΚΑΣ

ASCOCHYTA PISI

Λειβαδιά

ASCOCHYTA SP.

Ωρωπός

MYCOSPHAERELLA PINODES

Εύβοια, Μαραθώνας

PYTHIUM SP.

Εύβοια

ΑΣΤΡΑΚΙ

FUSARIUM SP.

Αττική

ΑΧΛΑΔΙΑ

ALTERNARIA SP.

Λάρισα

CLADOSPORIUM SP.

Λάρισα

EUTYPA ARMENIACAE

Κόρινθος

GYMNOспорANGIUM FUSCUM

Αττική

ROSELLINIA NECATRIX

Βουλδηστρο

SCLEROTINIA LAXA

Φλώρινα

ΒΑΜΒΑΚΙ

FUSARIUM OXYSPORUM F.SP. VASINFECTUM Καρδίτσα

VERTICILLIUM DAHLIAE Βέροια, Καρδίτσα, Πρέβεζα, Πύργος

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

THIELAVIOPSIS BASICOLA

Αττική

ΒΕΓΟΝΙΑ

OIDIUM BEGONIAE

Κηφισιά

ΒΕΠΙΚΟΚΙΑ

ALTERNARIA SP.

Κόρινθος

TRANZSCHELIA PRUNI-SPONISAE

Αργολίδα, Κιάτο

Σηψιρριζία ἀπό βασιδιομύκητα

Καλαβρυτα

ΒΙΝΚΑ

THANATEPHORUS CUCUMERIS

Αθήνα

ΒΛΗΤΟ

PYTHIUM BUTLERI

Κορωπί

ΒΟΥΓΕΩΣ (ΤΣΙΜΙΣ ΙΡΙ)

THANATEPHORUS CUCUMERIS

Μαρούσι

ΒΥΣΙΝΙΑ

COCCOMYCES HIENALIS

Τρίπολη

SCLEROTINIA LAXA

Τρίπολη

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ

ALTERNARIA DIANTHI

Ρέθυμνο, Χανιά

FUSARIUM CULMORUM

Ρέθυμνο

FUSARIUM SP.

Χανιά

PHYTOPHTHORA SP.

*Αττική

SEPTORIA DIANTHI

Ρέθυμνο

SCLEROTINIA SCLEROTIORUM

*Αττική

THANATEPHORUS CUCUMERIS

*Αττική, Πάτρα

UROMYCES DIANTHI

*Αθήνα

ΓΛΑΔΙΟΛΟΣ

FUSARIUM SP.

*Αχαρναί, Κηφισιά

SCLEROTINIA FUCKELIANA

Πόρος

ΔΑΦΝΗ

ROSELLINIA NECATRIX

*Αθήνα

VERTICILLIUM DAHLIAE

Κηφισιά

Σηψιρριζία ἀπό βασιδιομύκητα

*Αθήνα

ΕΛΙΑ

ALTERNARIA SP.

*Ιστιαία, Καλαμάτα, Γιάννενα

CERCOSPORA CLADOSPORIOIDES

Στυλίδα

OMPHALOTUS OLEARIUS

Μυτιλήνη

PHOMA SP.

Στυλίδα

ROSELLINIA NECATRIX

Γαργαλιάνοι, Ζαχάρω

SPILOCAEA OLEAGINEA

*Αττική, Μεγαλόπολη

VERTICILLIUM DAHLIAE

*Αγία Παρασκευή, Αμφισσα, Δροσιά,
Ηγουμενίτσα, Θήβα, Πρέβεζα,
Πύργος, Χανιά

Σηψιρριζία ἀπό βασιδιομύκητα

*Αγρίνιο, Ζάκυνθος, Καλαμάτα,
Λεσβος

ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ

DEUTEROPHOMA TRACHEIPHILA Ρόδος, Χανιά

ΕΥΩΝΥΜΟ

OIDIUM EVONYMI-JAPONICI Κηφισιά

ΖΕΡΜΠΕΡΑ

PHYTOPHTHORA SP. Μεσσηνία

ΚΑΚΤΟΕΙΔΗ

FUSARIUM SP. Καπανδρίτι

HELMINTHOSPORIUM CACTIVORUM Κηφισιά

ΚΑΛΑΜΙ

THANATEPHORUS CUCUMERIS Σπάρτη

Σηψιρρίζια ἀπό βασιδιομύκητα Σπάρτη

ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ

NIGROSPORA ORYZAE Σπόρος ἀπό Η.Π.Α.

ΚΑΛΕΝΤΟΥΛΑ

VERTICILLIUM DAHLIAE "Αγιος" Ιωάννης Ρέντης; Αττική

ΚΑΡΠΟΥΖΙ

MACROPHOMINA PHASEOLINA Πρέβεζα

ΚΑΡΥΔΙΑ

CYTOSPORE SP. Καλάβρυτα

ΚΑΡΩΤΟ

PYTHIUM SP. Μέγαρα

ΚΕΛΕΡΕΦΘΕΡΙΑ

Σηψιρρίζια ἀπό βασιδιομύκητα Αθήνα

ΚΙΣΣΟΣ

VERTICILLIUM DAHLIAE Μαρούσι

ΚΟΔΟΚΥΘΙΑ

FUSARIUM SP. Λυκόβρυση

	<u>ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ</u>
RHIZOPUS SP.	· Αστυπάλαια
	<u>ΚΟΥΜΑΡΙΑ</u>
SEPTORIA UNEDONIS	· Εκάλη
	<u>ΚΡΕΜΜΥΔΙ</u>
PERONOSPORA DESTRUCTOR	· Άλιαρτος, Μαρούσι
SCLEROTIUM CEPIVORUM	· Άλιαρτος, Θήβα
	<u>ΚΡΟΚΟΣ</u>
HELICOBASIDIUM PURPUREUM	Κοζάνη
	<u>ΚΡΩΤΩΝΑΣ</u>
PYTHIUM SPLENDENS	Κηφισιά
	<u>ΚΥΚΔΑΜΙΝΟ</u>
THIELAVIOPSIS BASICOLA	Κηφισιά
	<u>ΔΕΜΟΝΙΑ</u>
DEUTEROPHOMA TRACHEIPHILA	· Αθήνα, Γαστούνη, Πύργος
GANODERMA APPLA NATUM	Μεσσηνία
	<u>ΔΕΥΚΑ</u>
CYTOSPORA SP.	· Αττική
TAPHRINA AUREA	Καστοριά
Σηψιρριζία ἀπό βασιδιομύκητα	· Αθήνα
	<u>ΜΑΝΔΑΡΙΝΙΑ</u>
PENICILLIUM SP.	Λασήθι
	<u>ΜΑΡΟΥΔΙ</u>
MARSSONINA PANATTONIANA	Γαργαλιάνοι
SCLEROTINIA FUCKELIANA	· Αττική
SCEROTINIA SCLEROTIORUM	Κορωπί
	<u>ΜΕΛΙΤΖΑΝΑ</u>
SCLEROTINIA SCLEROTIORUM	· Αγ. Τριάδα Ναυπλίας
VERTICILLIUM DAHLIAE	· Αταλάντη, Βαρυμπόπη
	<u>ΜΗΛΙΑ</u>
GYMNOSPORANGIUM CORNUTUM	Καστοριά
ROSELLINIA NECATRIX	Τρίπολη
VENTURIA INEQUALIS	Καστοριά, Λυκόβρυση
Σηψιρριζία ἀπό βασιδιομύκητα	Τρίπολη
	<u>ΜΟΥΠΙΑ</u>
POLYPORUS HISPIDUS	· Αθήνα
SCLEROTINIA SCLEROTIORUM	Διακοφτό

ΜΟΥΣΙΟΥΛΙΑ

SPILOCAEA ERIOBOTRYAE Κηφισιά, Φιλοθέη

ΜΠΑΝΑΝΙΑ

SCLEROTINIA FUCKELIANA Χανιά
VERTICILLIUM THEOBROMAE Χανιά

ΜΥΟΠΟΡΟ

CORTICIUM ROLFSII Αθήνα, Λουτράκι

ΝΤΙΦΕΜΠΙΑΧΙΑ

GLEOSPORIUM SP. Κηφισιά
PYTHIUM INTERMEDIUM Κηφισιά

ΠΑΣΧΑΔΙΑ

Σηψιρριζία από βασιδιομύκητα Κηφισιά

ΠΑΤΑΤΑ

ALTERNARIA SP. Κιλκίς
COLLETOTRICHUM COCCODES Θήβα
FUSARIUM SP. Ηλεία
MACROPHOMINA PHASEOLI Νάξος
PYTHIUM SP. Καλαμάτα
THANATEPHORUS CUCUMERIS Κιλκίς, Τήνος, Θήβα
VERTICILLIUM ALBO-ATRUM Κοζάνη
VERTICILLIUM DAHLIAE Αδλών, Θήβα, Λάρισα, Κιλκίς

ΠΕΠΟΝΙ

PYTHIUM BUTLERİ Κάμπος, Κρανιδίου
THANATEPHORUS CUCUMERIS Ζάκυνθος
SCLEROTINIA SCLEROTIORUM Ζάκυνθος

ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗ

ROSELLINIA NECATRIX Αττική

ΠΙΠΕΡΙΑ

LEVEILLULA TAURICA Καλαμάτα
PHYTOPHTHORA CAPSICI Δράμα
PHYTOPHTHORA SP. Καλαμάτα
VERTICILLIUM DAHLIAE Αταλάντη

ΠΟΙΝΕΣΤΙΑ

SCLEROTINIA FUCKELIANA Κηφισιά

ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ

DEUTEROPHOMA TRACHEIPHILA Αρτα, Λακωνία, Ναύπλιο
PENICILLIUM ITALICUM Αθήνα

ΠΟΔΑΚΙΝΙΑ

SCLEROTINIA LAXA	Κόρινθος
SPHAEROTHECA PANNOSA	Αττική
TAPHRINA DEFORMANS	Αστυπάλαια, Έκαλη
VERTICILLIUM DAHLIAE	Βέροια

ΣΑΙΝΤΩΛΙΑ

OIDIUM SP.	Αττική
PHYTOPHTHORA SP.	Αττική
THANATEPHORUS CUCUMERIS	Κηφισιά

ΣΚΟΡΔΟ

PUCCINIA ALLII	Μελίσσια
----------------	----------

ΣΟΓΙΑ

CERCOSPORE SP.	"Αρτα
MACROPHOMINA PHASEOLI	Βέροια

ΣΥΚΙΑ

ROSELLINIA NECATRIX	Αττική, Ιθάκη
Σηψιρριζία ἀπό βασιδιομύκητα	Αττική

ΤΟΜΑΤΑ

ALTERNARIA SP.	Λάρισα
PHYTOPHTHORA INFESTANS	Ηλεία, Ρεθυμνό
PHYTOPHTHORA SP.	Ρεθυμνό
PYRENOPHETA LYCOPERSICI	Πρέβεζα
RHIZOPUS SP.	Ηράκλειο, Μαρούσι
SCLEROTINIA FUCKELIANA	Ερμιόνη, Μεθώνη, Νάξος
SCLEROTINIA SCLEROTIORUM	Μαραθώνας, Ρόδος
SEPTORIA SP.	Λάρισα
VERTICILLIUM DAHLIAE	Αλιάρτος, Αταλάντη, Νάξος, Ορχομενός

ΤΟΜΑΤΟΠΙΠΕΡΙΑ

VERTICILLIUM DAHLIAE	Δράμα
----------------------	-------

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ

PERONOSPORA SPARSA	Μεσσήνη, Πόρος
SCLEROTINIA FUCKELIANA	Πόρος
SPHAEROTHECA PANNOSA	Κηφισιά

ΦΑΣΚΟΜΗΔΟ

PHYTOPHTHORA PARASITICA

'Αττική

ΦΑΣΩΛΙ

FUSARIUM SP.

Καλάβρυτα

THANATEPHORUS CUCUMERIS

'Αττική, Βοιωτία

THIELAVIOPSIS BASICOLA

'Αττική

ΦΙΣΤΙΚΙΑ

MACROPHOMA SP.

Αἴγινα, Σαλαμίνα

PHYTOPHTHORA MEGASPERMA

'Ελευσίνα

VERTICILLIUM DAHLIAE

Βοιωτία, Λήμνος

ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑ

CORYNEUM SP.

Καστοριά

ΦΡΑΟΥΛΑ

PHYTOPHTHORA CACTORUM

Σπάρτη

THANATEPHORUS CUCUMERIS

Κόρινθος

ΧΛΟΟΤΑΠΙΤΑΣ

HELMINTHOSPORIUM SP.

'Αθήνα

PYTHIUM SP.

'Αθήνα

PUCCINIA SP.

'Αθήνα

THANATEPHORUS CUCUMERIS

'Αγιοι Ανάργυροι, Εκάλη,
Νέα ΜάκρηΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟ

CEPHALOSPORIUM SP.

'Αττική

ΒΑΚΤΗΡΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

ΑΜΠΕΛΟΣ

AGROBACTERIUM TUMEFACIENS

"Ογκοί σε μοσχεύματα έμβολιασμένα.-

Είς Ναύπλιον, Αηδόνια Κορινθίας.

"Ογκοί σε κορμούς και βραχίονες -

Είς Μαραντοχώρι Λευκάδας και

Ηράκλειο- Κρήτης.

ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ

AGROBACTERIUM TUMEFACIENS

"Ογκοί ριζῶν και λαιμού -

Είς Κρανίδι, Αργολίδος, Παιανία

Αττικῆς

ΑΠΙΔΙΑ

PSEUDOMONAS SYRINGAE

Προσβολή ταξιανθιῶν και νεων βλαστών

Είς Λάρισα

"Ελκη βλαστῶν - Είς Βυτίνα, Αρκαδίας

ΕΛΙΑ

PSEUDOMONAS SAVASTANOI

"Ογκοί βλαστῶν -

Είς Αργοστόλι Κεφαλονιάς, Ανδρούσα

Μεσσηνίας, Γαργαλιάνους Μεσσηνίας,

Βύρωνα, Αττικῆς.

ΚΕΡΑΣΙΑ

PSEUDOMONAS MORS- PRUNORUM

"Ελκη βλαστῶν και βραχιδώνων -

Είς Βυτίνα, Αρκαδίας

ΔΕΜΟΝΙΑ

PSEUDOMONAS SYRINGAE

Κηλίδωση καρπῶν -

Είς Κηφισιά, Παλλήνη, Αττικῆς.

"Ελκη βλαστῶν - Είς Πύργο, Ηλείας.

ΜΑΝΔΑΡΙΝΙΑ

PSEUDOMONAS SYRINGAE

"Ελκη βλαστῶν -

Είς Νεοχώριον Κυλλήνης

ΠΑΤΑΤΑ

ERWINIA CAROTOVORA
VAR. *ATROSEPTICA*

Μελάνωση λαιμοῦ -
Εἰς Αταλάντη Λοκρίδος, Λειβαδίτι
Εάνθης, Σχηματάρι Βοιωτίας, Νάξο
Κόρνυλοι καὶ φυτά -
Εἰς Θήβα Βοιωτίας
Εἰς Βάρδα Ηλείας, Δουνέϊκα Ηλείας

*
Υγρές βακτηριακές σήψεις
κονδύλων

PSEUDOMONAS SYRINGAE

Προσβολή βλαστῶν -
Εἰς Νεοχώριον Κυλλήνης

ΠΟΔΑΚΙΝΙΑ

AGROBACTERIUM TUMEFACIENS

* Ογκοί ριζῶν καὶ λαιμοῦ -
Εἰς Ασλιώτες Κερκύρας, Αττική.

TOMATA

CORYNEBACTERIUM MICHIGANENSE

* Αδροβακτηρίωση -
Εἰς Αγρίνιο

PSEUDOMONAS TOMATO

Προσβολή βλαστῶν καὶ φύλλων -
Εἰς Ερμιόνη Αργολίδος

PSEUDOMONAS VIRIDIFLAVA

Προσβολή βλαστῶν, φύλλων καὶ
έντεριώνης -
Εἰς Πλατανιά Ρεθύμνου.

ΙΩΣΕΙΣΑΜΠΕΛΙ

GRAPEVINE FAN LEAF

Σπερχογεία Μεσσηνίας, Αττική,
Καριανή Καβάλας, Ελευθερές Καβάλας,
Καλύβες Χανίων, Βαθύλακκος
Θεσσαλονίκης.ΑΠΙΔΙΑ

? PEAR BLISTER CANKER

Φλώρινα

PEAR RING PATTERN MOSAIC

Καλάμι Σάμου

? PEAR DECLINE

Σκύδρα

ΒΕΡΙΚΟΚΚΙΑ

PLUM POX

Κηφισιά, Ν. Ερυθραΐα

ΓΕΡΑΝΙ

PELARGONIUM LEAF CURL

Κηφισιά, Εκάλη, Ασσος Κορινθίας

ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ

CUCUMBER MOSAIC VIRUS

Σταμάτα Αττικῆς, Βαρυμπόμπη Αττικῆς

Παραμορφωτική Ιωση

Μεθώνη Μεσσηνίας, Μαραθώνιος Αττικῆς

ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ

PLUM POX

Ασσος Κορινθίας, Ναύπλιο, Κηφισιά

ΔΕΜΟΝΙΑ

? INFECTIOUS VARIEGATION

Μεσσήνη Μεσσηνίας

ΟΡΤΑΝΣΙΑ

HYDRANGEA RING SPOT VIRUS

Ωρωπός

ΠΑΤΑΤΑ

? POTATO LEAF ROLL VIRUS

Μελίσσια Αττικῆς

POTATO VIRUS Y + POPATO VIRUS X

Νάξος, Ναξος

ΠΕΠΟΝΙΑ

CUCUMBER MOSAIC VIRUS

Κρανίδιο Αργολίδος

ΠΙΠΕΡΙΑ

? TOBACCO MOSAIC VIRUS

Παναρίτη Ναυπλίου, Σικάμινο Ωφαπού

ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ

"Οχι Τριστέτσα

Βοχαϊκό Κορινθίας

ΡΟΔΑΚΙΝΙΑ

? PRUNUS NECROTIC RING SPOT "Άνω Πεύκη

ΣΥΚΙΑ

FIG MOSAIC

'Εληά Λακωνίας

TOMATA

SINGLE STREAK (TMV STRAIN)

Νάξος, Καστέλλι, Κισσάμου Χανίων,

TOBACCO MOSAIC VIRUS (TMV)

Μεθώνη Μεσσηνίας, Μαραθών' Αττικῆς,

'Αθήνα, Σάμος, Κίσσαμος Χανίων,

Σταυρωμένο Ρεθύμνης

TOMATO INTERNAL BROWNING
(TMV + άλλοι παράγοντες)

Καρλοβασι, Σάμου, Μουζάκι, Ζακύνθου

"Ιωση

Πεντέλη Αττικῆς

ΦΑΣΟΛΙΑ

BEAN YELLOW MOSAIC

Διδυμοσίς Βοιωτίας, Καλαμάτα,

Σισάνι Κοζάνης

./.

ΜΗ ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ (1978)

ΑΓΓΟΥΡΙΑ

Τοξικότητα μαγγανίου	Σητεία Κρήτης (4595 π.ε./ 9.I.78)
Τοξικότητα ίχνοστοιχείων	Κορακοχώρι Ηλείας (90/I6.I.78)
Τοξικότητα φυτοφαρμάκων	"Αγιο Νικόλαο Κρήτης (27I/II.2.78), "Αγια Τριάδα Ναύπλιου (108I/10.4.78), Καβάλα (1708/ 5.6.78), Ναύπλιο (2009/ 10.6.78)

ΑΚΤΙΝΙΔΙΟ

Τοξικότητα χλωριούχων άλάτων Αίγινα (1987/ 9.6.78)

ΑΜΠΕΛΙ

Τροφοπενία καλίου	Θήβα (3398/8.9.78, 4074/29.II.78), Ερυθρές (3585/ 19.IO.78)
Τροφοπενία μαγνησίου και καλίου	Αίγινα (1988/ 29.7.78)
Εήρανση τής ράχεως σταφυλιῶν Χαλκίδα (3759/ 30.9.78), Αργαστόλι Κεφαλληνίας (4223/ I.II.78)	
*Ατελής συγκόλληση	Κιάτο (1623/26.5.78), Θήβα (2099/ 23.6.78)
Κακή ριζοβολία	"Αρμα Θηβῶν (2974/ II.8.78), Κόρινθος (2999/ II.8.78), Θήβα (3287/ 5.IO.78)
*Ασφυξία ριζῶν	Πύργος Ηλείας (1449/ 9.5.78)
Κεραυνός	Λευκωσία Κύπρου (1561/ 22.5.78)
*Ανισοραγία	Πάρος (3569/ 16.9.78)
*Ακαρπία	Ν. Ψυχικό (2124/ 16.6.78)
Χλώρωση	Μεσσηνία (1679/ 22.5.78)
Ψύχος	*Αττική (1745/ 26.5.78)
Τοξικότητες	"Αγ. Νικόλαος Κρήτης (1318/ 6.5.78), Μεσσηνία (1523/ 25.5.78), Καλαμάτα (1882/ 10.6.78), Γαργαλιάνοι (2018/ 23.6.78), "Αμφισσα (2997/ II.8.78), Θήρα (3448/ II.9.78)
Νέκρωση φλοιού	Ζαχάρω Ηλείας (2207/ 28.6.78)
*Αποξήρανση φυλλώματος	"Αφησος Βόλου
Φθορώση	Κυριάκι Νοιατίας (4526/ 6.I2.78)

ΑΜΥΤΔΔΙΑ

- Τροφοπενία καλίου
 "Ελλειψη γονιμοποιήσεως
 Τοξικότητα φαρμάκου
- Βόδλος (2056/ 14.7.78)
 Λάρισα (I350/ 26.4.78),
 Βόδλος (I223/ 2.5.78)
 Αθήνα (I448/ 9.5.78)

ΑΠΙΔΙΑ

- Ζημιά ψυχους
- Τοξικότητες
- Ασφυξία ριζών
- Τροφοπενία Καλίου
- Πύργος, Ήλείας (I734/ 5.6.78),
 Τύρναβος Λάρισας (2I75/ 2I.6.78),
 Κοζάνη (2I9I/ 29.6.78),
 "Αγιος Βασιλειος Κορινθίας (2684/24.7.78),
 "Αγιά Λάρισας (2655/ 29.7.78)
 "Αγιωργίτικα Τριπόλεως (3I95/30.I078)

ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ

- Τροφοπενία Καλίου
- Ξάνθη (3I26/ 8.9.78)

ΑΡΑΚΛΑΣ

- Ζημιά ψυχους
- Θήβα (49I2/ 2I.I2.78)

ΑΡΔΧΙΔΑ

- Τροφοπενία ασβεστίου
- Χανάκια, Ηλείας (4435/ I7.II.78)

ΒΑΜΠΑΚΙ

- "Εντονη διαπνοή
- Στυλίδα (3375/ 7.9.78)

ΒΕΡΙΚΟΚΚΙΑ

- Τροφοπενία σιδήρου
- Ζημιά χαλαζιού
- Νέκρωση δρθαλμῶν
- Βλάβες καρπῶν
- Νέκρωση φύλλων
- Τοξικότητες
- "Αγιοι Ανάργυροι, Αττικῆς (3680/27.9.78),
 Κρήνες Κορινθίας (I35I/ 26.4.78)
 Χαλκίδα (IO89/ 22.4.78)
 Κρήνες Κορινθίας (I35I/ 26.5.78)
 Κδρινθίος (I438/ 26.5.78),
 Θερμίσια Ερμιονίδας (2I05/ 15.6.78),
 Ναύπλιο (2570/ 15.7.78)
 Κδρινθίος (I429/ 26.5.78)
 Χαλάνδρι, Αττικῆς (I746/ 26.5.78),
 Σχινοχώρι, Αργούς (2296/ 28.6.78)

ΒΥΣΣΙΝΙΑ

- Τοξικότητα
 Κακή συγκόλληση έμβολου
 * Ασφυξία ριζών
- Χαλάνδρι Αττικῆς (1746/ 26.5.78)
 Τρίπολη (2939/ 8.8.78)
 * Αγιωργίτικα Τριπόλεως (4195/ 30.10.78)

ΓΑΡΔΕΝΙΑ

- Τροφοπενία σιδήρου
 * Ανθόπτωση
 Τοξικότητα
- * Αθήνα (3392/ 8.9.78)
 * Αθήνα (2233/ 24.6.78)
 Κηφισιά (4570/ 28.II.78)

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ

- Τοξικότητα
- Ρέθυμνο (3155/ 8.9.78, 4606/ 19.I2.78)

ΓΕΩΜΗΛΑ

- * Ανώμαλη ανάπτυξη κονδύλων
 Πικρισμα κονδύλων
 Κονδυλοποίηση τῶν φύτρων
 Τοξικότητες
- Λαμία (16/ 21.I.78),
 Γκούρα Κορινθίας (3829/ 5.IO.78)
 Πολύγυρος (482/ 33.78),
 Αλεξανδρούπολη (547/ 3.3.78)
 Καβάλα (921/ 10.4.78)
 Φοινίκη Πυλαίς (981/ II.4.78),
 Θήβα (2783/ 8.8.78)

ΓΛΑΔΙΟΛΟΙ

- Τοξικότητες
- Ναύπλιο (423/ 15.2.78)

ΔΑΦΝΗ

- Τοξικότητες χλωριούχων άλατων Πόρος (1366/ 2.5.78)

ΔΙΧΟΝΤΡΑ

- * Εγκαύματα άποδ λιπάσματα
- Χολαργός (2106/ 15.6.78)

ΕΛΙΑ

- Τροφοπενία βορίου
- * Αγυιά Πρεβέζης (2279/ 28.6.78),
 * Λαστρος Κυνουρίας (376/ 29.6.78),
 Βόλος (2418/ 5.7.78),
 Κέγυρο Καλαμάτας (3391/ 8.9.78),
 N. * Αγχιάλος Βόλου (4451/ 17.II.78),
 Ηγουμενίτσα (215/ 25.2.78),
 Παραμυθιά Θεσπρωτίας (287/ 25.2.78),
 Θεσπρωτία (636/ 26.4.78),
 Μυτιλήνη (1712/ 24.5.78),
 Χανία (2789/ 16.II.78)

Τροφοπενία καλίου	"Αγιος Γεώργιος Λειβαδιάς (1372/3.5.78), Λογγά Μεσσηνίας (1749/ 26.5.78), Σάμη Κεφαλληνίας (1570/29.6.78), Γαργαλιάνοι Μεσσηνίας (2692/31.7.78)
Τροφοπενία καλίου και βορίου	Χαλκίδα (4073/ 17.II.78), Ηγουμενίτσα (1560/ 16.5.78), Καλέντζι Μαραθώνα (2270/27.6.78)
Τροφοπενία άζωτου	"Αργιος (37/ 9.I.78), Κηφισιά (1353/ 26.4.78)
Ανωμαλίες θρέψεως	Τερψιθέα Κυπαρισσίας (4544/ 21.I.78) Δρακώνα Κρήτης (1604/ 18.5.78)
Ξήρανση άνθοταξιῶν	Χανιά Κρήτης (2129/15.7.78), Καβάλα (1816/ 12.6.78)
Ξήρανση κορυφῆς καρπῶν	'Ανδρούσσα Καλαμάτας (2591/17.7.78), Ρεθυμνο Κρήτης (4596/ 21.I.78)
Τοξικτητα περισσειάς διαλυτῶν ἀλάτων	'Ερμιδη (2743/ 27.7.78), 'Αθήνα (3392/ 8.9.78)
Τοξικτητα φυτοφαρμάκων	'Αθήνα (1448/ 9.5.78), 'Αγιος Ανδρέας'Αττικῆς (2297/28.6.78), 'Αταλάντη Φθιώτιδος (2683/ 24.7.78)
Διάφορες τοξικτητες	Νεάπολη Λακωνίας (550/ 14.3.78), Γύθειο Λακωνίας (1769/ 27.5.78), Μαρούσι (2115/ 15.6.78), Ριζόμυλος (2122/ 15.6.78), Σάμος (2399/ 13.7.78), Πύργος'Ηλείας (4135/ 7.II.78), Κορινθίας (4366/ 5.II.78), 'Αθήνα (4727/ 8.III.78), Μαρτίνο Λοκρίδος (3397/ 8.9.78), 'Ηγουμενίτσα (1328/ 18.5.78, 4002/ 18.II.78), Χαλκίδα (4305/ 7.II.78)
Ζημία ψυχους	
"Ελλειψη νερού	'Αθήνα (2451/ 7.7.78), Χαλκίδα (4496/ 29.II.78)
Ηλιόκαυμα	'Αγρίνιο (2006/ 10.6.78), 'Ιστιαία Εύβοιας (1311/ 6.5.78)
Καταστροφή βιζῶν	Γύθειο (2873/II.8.78), Στυλίδα (3004/ II.8.78), Πρέβεζα (3397/ 8.9.78)

ΚΑΜΕΛΙΔ

Τοξικτητα

Κηφισιά (4576/ 28.II.78)

ΚΑΡΠΟΥΖΙ

Τοξικτητα περισσειάς

διαλυτῶν ἀλάτων

Ξηρή Κορυφή

Νεοχώριο Μεσολογγίου (2309/29.6.78)

Δροσιά'Αττικῆς (3401/ 8.9.78)

ΚΑΡΥΔΙΑ

Καρπόπτωση σε PECAN
Τοξικότητα Κάλυμνο (388/ 10.2.78),
Λαρούσι (2115/ 15.6.78)

ΚΑΡΩΤΟ

Διακλαδωτή ρίζα Οίνδη (3985/ 17.10.78)
Ζημιά ψυχους Θήβα

ΚΕΡΑΣΙΑ

Τροφοπενία ίχνοστοιχείων Κοζάνη (1754/ 13.4.78)
Τοξικότητες Χαλάνδρι, Αττικής (1746/ 26.5.78),
Μαρούσι (2115/ 15.6.78)
Ανωμαλίες θρέψεως Νάουσα (2617/ 16.II.78)

ΚΙΣΣΟΣ

Τοξικότητα Χολαργός (1553/ 15.5.78)

ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ

Τοξικότητα από 2,4-D Δροσιά, Αττικής (3401/ 8.9.78)
Τοξικότητα Τήνος (3841/ 6.10.78)

ΚΡΕΜΜΥΔΙΑ

Τοξικότητα ζιζανιοκτόνου Μαραθώνα, Αττικής (1101/ II.4.78)

ΚΡΙΘΑΡΙ

Τοξικότητα μαγγανίου Φλώρινα (2544/ 14.7.78)

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙ

Εργανση δένδρων Πύρος (1366/ 2.5.78)

ΔΕΜΟΝΙΑ

Τρυφοπενία άξωτου 'Επιτάλιο, Ηλείας (39/ 9.I.78)
Τρυφοπενία σιδήρου Γιάλοβα Πύλου (2199/ 22.6.78)
Τροφοπενία μαγνησίου κ.ά.
στοιχείων Αίγιο (4903/ 21.I2.78)
Τοξικότητα περισσείας
χλωριούχων άλστων (1081/ 10.4.78)

ΔΕΥΚΑ

Τοξικότητα Χολαργός (1553/ 15.5.78)

ΜΑΝΤΑΡΙΝΙΑ

Τροφοπενία καλίου Λεωνίδιο Κυνουρίας (151/ 21.I.78)
Τροφοπενία μαγνησίου και
ψευδαργύρου 'Ελαία Κυπαρισσίας (240/ 31.I.78)

Ελαιοκυπτάρωση	Κριττά Λασηθίου (503/ II.3.1978), Χανιά (450I/ 4.I2.78)
Ξήρανση κλαδίσκων	Ρόδος (2136/ I2.7.78)
<u>ΜΗΛΙΔΑ</u>	
Πικρή αηλίδωση μήλων	Ζαγορά Βόλου (92/ I6.I.78), Αγιά Λαρίσης (2653/ 29.7.78)
Τροφοπενία καλίου	Καστοριά (2026/ 29.6.78)
Τροφοπενία ψευδαργύρου	Φλώρινα (2549/ I4.7.78)
Εσωτερική νέκρωση φλοιού	Βόλος (208/ 27.I.78), Λυκνδύρυση (516/ 25.2.78), Καστοριά (648/ 23.3.78), Σεχδές Θεσσαλονίκης (1516/ 31.5.78), Άλεξανδρούπολη (1905/ 5.6.78), Καστοριά (3384/ I3.9.78)
Τοξικότητα ψεκασμῶν	Ροδοχώρι Νάουσας (1622/ I9.5.78)
Ασφυξία ριζῶν	Αγιωργίτικα Τριπόλεως (4195/ 30.IO.78)
Διάφορες τροφοπενίες	Νάουσα (4470/ 20.II.78)
<u>ΜΟΥΡΙΔΑ</u>	
Τροφοπενία μαγνησίου	Ναύπακτος (4836/ I8.I2.78)
<u>ΜΠΛΑΝΑΝΑ</u>	
Αλλοιωση καρπῶν	Μαρκόπουλο Απτικής (I396/ 5.5.78), Χανιά (I414/ I6.5.78)
<u>ΝΤΑΛΙΔΑ</u>	
Τοξικότητα άπο περισσεια διαλυτῶν ἀλάτων	Αγιοι Θεόδωροι (2434/ 6.7.78)
<u>ΠΕΠΟΝΙ</u>	
Τοξικότητα	Ψαχνά Εύβοιας (I923/5.6.78), Χαιρώνεια Βοιωτίας (2039/23.6.78)
Ανωμαλία θρεψεως	Φιλιατρά (2504/ II.7.78)
<u>ΠΕΥΚΟ</u>	
Τοξικότητα άπο περισσεια διαλυτῶν ἀλάτων	Λευκάδα (203I/ I2.6.78)
Τοξικότητα άπο μδλυνση ἀέρα	Αθήνα (4727/ 8.I2.78)
<u>ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΔΑ</u>	
Κηλίς δαστος	Χαλκίδα (474/ I.3.78)
Τροφοπενία καλίου	Αργιος (4415/ I5.II.78)

Τροφοπενία μαγνησίου	Λεωνίδιο (151/ 21.1.78), Χώρα Τριφυλίας (307/ 6.2.78), Πρέβεζα (390/ 18.2.78), Νέο Χωριό Χανίων (3238/ II.9.78), Αργος (4402/ 14.II.78), Πρέβεζα (4406/ 22.II.78)
Τροφοπενία ψευδαργύρου	Λεωνίδιο Κυνουρίας (1709/ 6.6.78), Νέο Χωριό Χανίων (3238/ II.9.78)
Ανωμαλίες καρπών	"Αρτα ('Ιανουάρ. 1978), Ν. Ηράκλειο Αθηνῶν (4422/ 16.II.78)
Φυλλοπτωση	Βοχαϊκό Κορινθίας (2330/ 30.6.78)
Κίτρινες νευρώσεις	Χανιά (4599/ 30.II.78)
Τοξικότητες	"Αστρος Κυνουρίας (2112/ 3.7.78), Κρέστενα (4481/ 29.II.78), Βοχαϊκό Κορινθίας Πύργος (4135/ 7.II.78) Βραχάτι Κορινθίας (2224/ 23.6.78)
Νέκρωση φλοιού κορμού	
Καταστροφή ριζών	

ΡΟΔΑΚΙΝΙΑ

Καταστροφή άνθοφορίας	Χελιδόρεο Κορινθίας (824/ 23.3.78)
Τροφοπενία σιδήρου	Μελίσσια Αττικῆς (2514/ II.7.78)
Νέκρωση κορυφής καρπών	Βέροια (4296/ 16.II.78)
Τοξικότητα	Πύργος Ηλείας (1734/ 5.6.78)
Ανωμαλία θρέψεως	Κρυονέρι Αττικῆς (2448/ 7.7.78)

ΡΟΔΙΑ

Σχάση καρπών	Αθήνα (3395/ 8.9.78)
Τοξικότητα	Κηφισιά (4097/ 28.IO.78)

ΣΑΙΝΤΠΟΛΙΑ

Ζημιά χαμηλῶν θερμοκρασιῶν	Αττική (4071/ 21.IO.78)
----------------------------	-------------------------

ΣΙΤΑΡΙ

Ζημιά ψύχους	Λειβαθιά (923/ I3.4.78), Κομοτινή (955/ IO.5.78), Λάρισα (1739/ 26.5.78), Θήβα (1869/ IO.6.78), Θεσσαλονίκη (2038/ 22.6.78), Εάνθη (2025/ 23.6.78), Μονεμβασία (12.9.78)
Τοξικότητα	Βεργίνα Βεροίας (1082/ IO.4.78)

ΣΥΚΙΔ

Τροφοπενία δέρματος	Μολάοι Σπάρτης (2747/ 27.7.78), Ιστιαία Εύβοιας (3433/ 19.9.78)
Τροφοπενία καλού	Μολάοι Σπάρτης (2747/ 27.7.78)
Τοξικότητα	Μαροῦσι (2115/ 15.6.78), Ιστιαία Εύβοιας (3433/ 19.9.78)

ΤΟΜΑΤΑ

Τροφοπενία καλίου	Δροσιά Αττικής (340I/8.9.78)
Τροφοπενία μαγνησίου	Φοινίκη Πυλίας (98I/ II.4.78)
Παραμόρφωση καρπῶν	Ρέθυμνο Κρήτης (610/ II.3.78)
Τοξικότητες	Πρέβεζα (633/ 4.3.78), Λασήθι Κρήτης (736/ 18.3.78), Αταλάντη Φθιώτιδος (142I/ 16.5.78), Ανδρος (1786/ 14.6.78), Χαιρώνεια (2039/ 23.6.78), Τήνος (384I/ 6.10.78)
Τοξικότητα χλωριούχων ἄλατων	Κηφισιά (3442/ II.9.78)
Τοξικότητα μαγγανίου	Χανιά (II3/ 28.6.78)

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ

Τροφοπενία σιδήρου	Σχισματάρι (35/ 9.1.78)
Τοξικότητα SO ₂	Κάτω Σεύλι Μαραθώνα (18I/ 25.3.78)

ΦΑΣΟΔΙΑ

Τοξικότητα ζιζανιοκτόνου	Καλαμάτα (2826/ 2.8.78)
--------------------------	--------------------------

ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑ

Τροφοπενία σιδήρου	Κατερίνη (I907/ 5.6.78)
Αποφύλλωση	Δράμα (I922/ 5.6.78)

ΦΡΑΟΥΛΑ

Ζημία χαμηλῶν θερμοκρασιῶν	"Αμφισσα (78/ 25.2.78)
----------------------------	-------------------------

ΦΥΣΤΙΚΙΑ

Τοξικότητα περισσειας διαλυτῶν ἄλατων	Λαύριο { 2573/ 15.7.78), Αττική { 4096/ 23.10.78), Αθήνα (4096/ 23.10.78)
Τοξικότητα ψεκασμῶν	Πάτρα (I450/ 9.5.78), Κορωπί (I603/ 18.5.78)